

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BRZESZCZE

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VIII/83/2019
Rady Miejskiej w Brzeszczach
z dnia 26 czerwca 2019 r.

Zespół autorski:

ARCHIMEDES

Brzeszcze, czerwiec 2019 r.

SPIS TREŚCI:

1. Podstawa i cel opracowania studium	5
2. Zakres opracowania	5
3. Materiały wyjściowe	6
4. Ogólna charakterystyka	8
5. Dotychczasowe zagospodarowanie i przeznaczenie terenu	9
6. Analiza wniosków złożonych do studium	11
7. Stan środowiska, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	13
1) Geomorfologia	13
2) Geologia	13
3) Gleby	15
4) Klimat	16
5) Wody powierzchniowe	20
6) Wody podziemne	20
7) Roślinność	22
8) Świat zwierzęcy	23
9) Krajobraz	27
10) Zagrożenia środowiska	27
11) Korytarze ekologiczne	28
12) Zasoby przyrodnicze objęte prawną ochroną	29
8. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	30
9. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	31
10. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt granic krajobrazów priorytetowych	36

11. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrony ich zdrowia	36
12. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	38
13. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	38
1) Analiza społeczna	38
a) Procesy demograficzne	38
b) Prognoza demograficzna	42
c) Sytuacja mieszkaniowa	43
d) Edukacja i wychowanie	45
2) Analiza ekonomiczna	45
a) Bezrobocie	45
b) Podmioty gospodarcze	46
c) Budżet samorządowy	47
3) Możliwości finansowania przez gminę	49
14. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	53
a) Maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę	53
b) Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Brzeszcze	56
c) Potrzeby inwestycyjne miasta wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy	72
d) Zmiana w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej (art. 10 ust. 5 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	73
15. Stan prawny gruntów	74
16. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasoby wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	74
17. Występowanie terenów górniczych	75
18. Stan systemu komunikacji	77

19. Stan systemu infrastruktury technicznej	80
20. Wymagania dotyczące ochrony przeciw powodziowej	84
21. Wpływ uwarunkowań na przyjęte rozwiązania	84
SPIS TABEL	86
SPIS WYKRESÓW	88

1. Podstawa i cel opracowania studium.

Niniejsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze (zwane w dalszej części opracowania „Studium”) zostało opracowane zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 1945 z późniejszymi zmianami).

Bezpośrednią podstawę prawną do przystąpienia do prac nad studium stanowi uchwała Nr XVII/128/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze.

Podstawę formalną stanowi umowa Nr 16/2016 z dnia 25.05.2016 r. zawarta pomiędzy Gminą Brzeszcze a pracownią projektową ARCHIMEDES – Paweł Duś.

Studium sporządzono w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym zasad zabudowy i zagospodarowania. Studium stanowi akt kierownictwa wewnętrznego. Służy do koordynacji polityki przestrzennej gminy.

Opracowanie nowej edycji studium wynikało z przesłanek formalnych, merytorycznych i społecznych wyrażonych między innymi w przyjętej „Ocenie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Gminy Brzeszcze” oraz w złożonych wnioskach przez mieszkańców i inwestorów.

2. Zakres opracowania.

Zakres opracowania studium będzie odpowiadał podjętej uchwale Nr XVII/128/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze.

Zawartość merytoryczną studium określa art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. art. 10 ust. 1 dotyczący uwarunkowań oraz art. 10 ust. 2 dotyczący obowiązkowego zakresu kierunków.

W kwestii uwarunkowań analiz oraz korekt w szczególności wymagają:

1. dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu – wymaga analiz i korekty, w szczególności dostosowanie ustaleń obowiązujących planów miejscowych do zapisów studium oraz uwzględnienie nowej zabudowy, której powstanie umożliwiły ogólne zapisy obowiązujących dokumentów planistycznych;
2. stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony – wymaga analizy i aktualizacji;
3. stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – wymaga aktualizacji, w szczególności w zakresie zasięgu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, aktualizacji użytków leśnych, zbiorników wód podziemnych, obszarów chronionych, w tym analizy celów, dla których zostały utworzone;
4. stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – wymagają korekty, w szczególności w zakresie obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków;
5. warunki i jakość życia mieszkańców – wymaga aktualizacji;
6. zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia – wymaga aktualizacji, w szczególności w związku z opracowaniem map ryzyka powodziowego;

7. potrzeby i możliwości rozwoju gminy – wymagają aktualizacji, w szczególności w związku z koniecznością opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz uwzględnieniem wniosków i wyników z przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę budowy sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy;
8. stan prawnego gruntów – wymaga aktualizacji;
9. występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych – wymagają aktualizacji;
10. występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych – wymaga analizy, w szczególności uwzględnienia zagrożeń wynikających z podziemnego wydobywania;
11. występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych – wymaga aktualizacji;
12. występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych – wymaga aktualizacji;
13. stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami – wymagają aktualizacji, w związku z rozwojem infrastruktury oraz ustaleniem przebiegu drogi ekspresowej S1;
14. zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych – wymagają aktualizacji
15. wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej – wymaga aktualizacji.

Kierunki studium będą określone ściśle zgodnie z zakresem wynikającym z art. 10 w/w ustawy.

Niniejsze studium składa się z:
części tekstowej, tj.:
Część I – Uwarunkowania i możliwości rozwoju
Część II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego
oraz z części graficznej, tj.:
Rysunek nr 1 – Uwarunkowania i możliwości rozwoju
Rysunek nr 2 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego

3. Materiały wyjściowe.

W trakcie prac nad studium wykorzystano i uwzględniono następujące materiały:

1. uchwała Nr XVII/128/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze,
2. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze, przyjęte uchwałą Nr XXXVI/276/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017 r.,
3. obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze, tj.:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Przecieszyn – uchwała Nr XLI/359/98 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 09 czerwca 1998 roku,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Brzeszcze – „Wilczkowice – Skidziń” – uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 października 2000 roku,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze wraz ze zmianami – uchwała Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 roku (zmiana ustaleń części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze, przyjętej uchwała Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 roku – uchwała Nr XVIII/196/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 maja 2008 roku, ogłoszenie tekstu jednolitego ustaleń części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – uchwała Nr XXI/239/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 września 2008 roku,
- 4) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Dworcowej i Obozowej w Brzeszczach i ul. Witosa w Jawiszowicach – uchwała Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z 27 listopada 2008 roku,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wyzwolenia i Starowiejskiej w sołectwie Przecieszyn, Gmina Brzeszcze – uchwała Nr XV/154/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 31 stycznia 2012 roku,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ślepej i Maniska w Skidzinu – uchwała Nr XVI/169/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 lutego 2012 roku,
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze dla obszaru Brzeszcze IA – uchwała Nr XX/203/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 czerwca 2012 roku,
- 8) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Jedlina w Jawiszowicach, Gmina Brzeszcze – uchwała Nr XXIX/293/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 6 maja 2013 roku,
- 9) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulicy Ofiar Oświęcimia – uchwała Nr XXX/297/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 maja 2013 roku,
- 10) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Jawiszowic i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobniaka i Daszyńskiego – uchwała Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku,
- 11) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Łężnika – uchwała Nr VIII/44/15 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 24 kwietnia 2015 roku,
- 12) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno – wschodniej części sołectw Wilczkowice – Skidziń – uchwała Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 roku,
- 13) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ofiar Oświęcimia i Przecieszyńskiej – uchwała Nr XL/318/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 czerwca 2017 roku.

4. projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania, tj.:
  - 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Skidziń I” – uchwała Nr XXII/170/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 24 marca 2016 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Starowiejskiej, Siedliska, Pogodnej - uchwała Nr XXVII.NZ/209/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 12 lipca 2016 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XI/72/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 czerwca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie dworca kolejowego Brzeszcze – Jawiszowice przy ulicy Dworcowej - uchwała Nr XXXVII/275/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
5. mapy topograficzne w skali 1:10 000 dla obszaru całej gminy zakupione w Urzędzie Marszałkowskim w Krakowie,
6. mapy ewidencyjne w skali 1:5 000 dla obszaru całej gminy zakupione w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu,
7. wnioski złożone przez mieszkańców oraz inwestorów przed ogłoszeniem o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium,
8. wnioski złożone w terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium,
9. wnioski złożone po terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium,
10. wnioski złożone przez organy i instytucje w wyniku zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium,
11. Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Brzeszcze, grudzień 2009:
12. Warunki ekofizjograficzne Gminy Brzeszcze, kwiecień 2017;
13. opracowanie pn.: „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Brzeszcze,„ maj 2015,
14. Strategia Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024,
15. Plan zagospodarowania Województwa Małopolskiego, uchwała Nr XV/174/2003 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 roku,
16. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze do roku 2023, przyjęty uchwałą Nr XXXVII/279/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 marca 2017 roku.

4. Ogólna charakterystyka.

Gmina Brzeszcze to gmina położona w powiecie oświęcimskim, w województwie małopolskim. Jest położona na obszarze Małopolski Zachodniej, na granicy województw śląskiego i małopolskiego.

Gmina stanowi 11,2 % powierzchni powiatu. Jest jedną z dziewięciu gmin Powiatu Oświęcimskiego, w tym jedną z czterech gmin miejsko – wiejskich. Gminę zamieszkuje 21 538 mieszkańców, co stanowi 14% ludności powiatu. Gęstość zaludnienia wynosi: 468 osób/km². Siedzibą gminy jest miasto Brzeszcze.

Gmina składa się z pięciu sołectw, t j.: Jawiszowice, Przecieszyna, Skidzinia, Wilczkowice, Zasola oraz miasta Brzeszcze, które stanowi centrum administracji samorządowej gminy.

Obszar gminy zajmuje - 46,13 km², w tym miasto Brzeszcze - 19,17 km², oraz sołectwa: Jawiszowice – 15,29 km², Przecieszyn – 3,25 km², Skidziń – 4,01 km², Wilczkowice – 1,25 km², Zasole – 3,16 km².

Głównymi funkcjami gospodarczymi gminy jest przemysł wydobywczy, usługi i drobna wytwórczość. Funkcję uzupełniającą stanowi rolnictwo.

Gmina Brzeszcze leży pomiędzy dwoma rzekami na terenie Kotliny Oświęcimskiej, tj. rzeką Sołą od wschodu oraz rzeką Wisłą od zachodu. Sąsiaduje z gminami: Oświęcim (od północnego – wschodu), Kęty (od wschodu), Wilamowice (od południa), Miedźna (od zachodu).

Obszar gminy ma charakter górniczo – przemysłowy, w szczególności miasto Brzeszcze. Pozostałe tereny mają charakter wiejski, za wyjątkiem sołectwa Jawiszowice, które w części północnej posiadają zabudowę miejską. Lesistość gminy wynosi ok. 12 %. Dominuje las świeży i wilgotny, a przeważający drzewostan to: buk, modrzew, brzoza, jawor. Największe skupiska leśne występują w środkowo – północnej oraz południowo – zachodniej części gminy.

W części północno - zachodniej występują liczne stawy, a w dolinie rzeki Soły występują zbiorniki w wyrobiskach po wydobyciu żwiru.

Na terenie gminy występują obszary chronione, tj. obszary Natura 2000, obejmujące tereny w dolinach rzek Soły i Wisły. Nie występują inne tereny chronione oraz pomniki przyrody.

Obszar gminy Brzeszcze wg. „Podziału fizjograficznego Polski” (Kondracki 1998):

obszar: Europa Zachodnia

podobszar Europy: 5 – Pozaalpejska Europa Zachodnia

provincia: 51 – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Północnym i Zachodnim

strefa: 512 – Podkarpacie Północne

makroregion: 512.2 Kotlina Oświęcimska

mezoregiony: 512.22 – Dolina Górnej Wisły

512.23 – Podgórze Wilamowickie

Mezoregiony różnią się między sobą charakterem rzeźby terenu, genezą i wiekiem powstania.

5. Dotychczasowe zagospodarowanie i przeznaczenie terenu.

Ze względu na stopień obecnego zainwestowania gminę można podzielić na trzy strefy. Pierwsza strefa to fragment miasta Brzeszcze oraz północna część sołectwa Jawiszowice. Jest to część bardziej intensywnie zagospodarowana. Występuje tutaj zabudowa górniczo – przemysłowa, usługowa oraz mieszkaniowa, w tym mieszkaniowa wielorodzinna. Zabudowa o charakterze miejskim skupiona jest wzdłuż dróg wojewódzkich. Poza tym w Brzeszczach

przeważa zabudowa mieszana jednorodzinna, wielorodzinna, lub mieszana. Występują obiekty zabytkowe. Jednak dominują obiekty powstałe w latach 1960-1990 r. W Jawiszowicach typy zabudowy mają charakter bardziej jednolity. Można wyróżnić zespół zabudowy wielorodzinnej (Osiedle Paderewskiego) oraz odrębne zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dominujący typ zabudowy usługowej to jednokondygnacyjne supermarkety lub budynki dwu, trzy kondygnacyjne o innych funkcjach. Funkcje usługowe skupione są w pasie wzdłuż dróg wojewódzkich, bez wyraźnie wykształconych centrów o charakterystycznych, zwartych i atrakcyjnych przestrzeniach. Nasilenie usług występuje w rejonie kopalni oraz w rejonie Osiedla Paderewskiego.

Druga strefa obejmuje sołectwa Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice, Zasole oraz południową część sołectwa Jawiszowice gdzie występuje zabudowa o mniejszej intensywności, o charakterze wiejskim oraz otaczające ją tereny rolnicze i leśne. Skidziń, Wilczkowice i Zasole posiadają układ zwarty, pasmowy. Przecieszyn i południowa część Jawiszowic charakteryzuje się zabudową rozproszoną. Dominuje tu zabudowa powstała w latach 1960- 1990, o różnorodnej formie.

Wsie, w szczególności Przecieszyn i Skidziń, nie posiadają zwartych, wykształconych centrów.

Na obszarze gminy obserwuje się zjawisko rozpraszania zabudowy. Dotyczy ono w szczególności sołectwa Jawiszowice. Ze względu na charakter południowej części sołectwa ewentualne dalsze rozpraszanie zabudowy nie będzie prowadzić do znaczącego pogorszenia krajobrazu.

Strefa trzecia obejmuje doliny rzek Soły i Wisły, gdzie oprócz terenów zielonych, licznych stawów można spotkać wyrobiska kopalni kruszyw naturalnych.

Wielkość terenów zainwestowanych w gminie to tylko ok. 5% powierzchni.

Cały obszar gminy ma pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Przecieszyn – uchwała Nr XLI/359/98 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 09 czerwca 1998 roku,
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Brzeszcze – „Wilczkowice – Skidziń” – uchwała Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 października 2000 roku,
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze wraz ze zmianami – uchwała Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 roku (zmiana ustaleń części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze, przyjętej uchwałą Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 roku – uchwała Nr XVIII/196/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 maja 2008 roku, ogłoszenie tekstu jednolitego ustaleń części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – uchwała Nr XXI/239/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 września 2008 roku,

- 4) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Dworcowej i Obozowej w Brzeszczach i ul. Witosa w Jawiszowicach – uchwała Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z 27 listopada 2008 roku,
- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Wyzwolenia i Starowiejskiej w sołectwie Przecieszyn, Gmina Brzeszcze – uchwała Nr XV/154/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 31 stycznia 2012 roku,
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ślepej i Maniska w Skidziniu – uchwała Nr XVI/169/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 lutego 2012 roku,
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze dla obszaru Brzeszcze IA – uchwała Nr XX/203/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 czerwca 2012 roku,
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Jedlina w Jawiszowicach, Gmina Brzeszcze – uchwała Nr XXIX/293/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 6 maja 2013 roku,
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulicy Ofiar Oświęcimia – uchwała Nr XXX/297/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 maja 2013 roku,
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Jawiszowic i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobniańska i Daszyńskiego – uchwała Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku,
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Łężnika – uchwała Nr VIII/44/15 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 24 kwietnia 2015 roku,
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno – wschodniej części sołectw Wilczkowice – Skidziń – uchwała Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 roku,
- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ofiar Oświęcimia i Przecieszyńskiej – uchwała Nr XL/318/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 czerwca 2017 roku,
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Brzeszcze w rejonie ulic Starowiejskiej, Siedliska, Pogodnej – uchwała Nr XLI/329/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2017 r.,
- 15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie dworca kolejowego Brzeszcze – Jawiszowice przy ul. Dworcowej – uchwała Nr XLVI/385/2018 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 lutego 2018 r.,
- 16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Skidziń I” – uchwała Nr LIII/420/2018 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 września 2018 r.

Na obszarze gminy Brzeszcze nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

6. Analiza wniosków złożonych do studium.

Po podjęciu przez Radę Miejską w Brzeszczach uchwały o przystąpieniu ogłoszono o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium oraz określono termin na zbieranie

wniosków do projektu zmiany studium. W wyznaczonym terminie złożono 250 wniosków. Po wyznaczonym terminie złożono jeszcze 12 wniosków.

Spośród wniosków złożonych w terminie 195 dotyczyło zmiany przeznaczenia działek na funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. 22 wnioski dotyczyły zmiany na funkcję usługową lub mieszkaniowo – usługową. 4 wnioskodawców wносиło o zmianę na cele produkcyjne lub produkcyjno usługowe. Pozostałe wnioski, tj. 29 sztuk dotyczyły innych spraw, w większości nie dotyczących materii studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wnioskowano w nich między innymi o wykreślenie bądź zmianę przebiegu dróg lokalnych lub dojazdowych, które są uwidocznione dopiero w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Skala dokładności studium nie obejmuje dróg tej klasy. Spośród wniosków złożonych po terminie 10 wniosków dotyczyło zmiany funkcji na zabudowę mieszkaniową, a pozostałe spraw różnych, w tym nie dotyczące materii studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto po podjęciu przez Radę Miejską w Brzeszczach uchwały o przystąpieniu zostały zawiadomione instytucje i organy właściwe do opiniowania i uzgadniania projektu studium oraz inne podmioty (m.in. zarządcy sieci, przedsiębiorcy górniczy). W odpowiedzi wpłynęły informacje, wnioski i wytyczne zawarte w 24 pismach od:

- Zarząd Województwa Małopolskiego
- Małopolski Wojewódzki Urząd w Krakowie Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
- Wojewódzki Sztab Wojskowy w Krakowie
- Komenda Powiatowa w Oświęcimiu
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
- Wójt Gminy Oświęcim
- Wójt Gminy Miedźna
- Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach
- Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa Spółka Akcyjna
- Zakład Produkcyjno – Usługowy „POLWOOD” Stanisław Baluś, Odkrywkowy Zakład Górniczy w Przecieszynie
- „Hydrostal” Sp.z.o.o.
- Grupa Tauron Nowe Brzeszcze
- Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Biuro Nieruchomości i Geodezji Kolejowej Wydział Nieruchomości i Geodezji w Krakowie
- PSE Polskie Sieci Elektroenergetyczne Oddział w Katowicach
- TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku Białej
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach Spółka Akcyjna
- Orange Polska Hurt Dostarczanie i Serwis Usług Dział Ewidencji i Zarządzania Danymi o Infrastrukturze Kraków
- Polska Spółka Gazownictwa Sp.z.o.o. Oddział w Zabrze
- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach

7. Stan środowiska, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

1) Geomorfologia.

Obszar gminy Brzeszcze zlokalizowany jest w obrębie następujących jednostek fizyczno-geograficznych (według Kondrackiego, 1998):

- makroregion: Kotlina Oświęcimska (512.2),
- mezoregion: Dolina Górnej Wisły (512.22),

Podgórze Wilamowickie (512.23).

Niewielki fragment powierzchni gminy położony na południe od centrum Jawiszowic znajduje się w obrębie Wysoczyzny Przykarpackiej (subregion Wysoczyzny Wilamowickiej). Jest to najwyższej położona część gminy a wysokości bezwzględne często przekraczają tu wartość 270 m n.p.m.

Powierzchnia podgórza wznosi się łagodnie w kierunku południowym od 236 m n.p.m. w dolinie Wisły do 270 m n.p.m. w południowej części gminy. Różnica względna wynosi 34 m.

Dolina Wisły i Soły mają płaskie dna oraz dwie terasy, tj.: zalewową (holoceńską) zbudowaną z mady rzecznej zalegającej na piaszczysto-żwirowych osadach karpaccich oraz niską (nadzalewową) ciągnącą się pasmami o szerokości kilkuset metrów wzdłuż dolin obu rzek. Terasa nadzalewowa zbudowana jest z utworów piaszczysto-żwirowych pochodzących z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Została ona nadbudowana utworami lessopodobnymi w centralnej części gminy.

Krajobraz Gminy Brzeszcze to łagodnie pofałdowana dolina z licznymi stawami, przeważnie pochodzenia antropogenicznego, powstałych w miejscu dawnej eksploatacji kruszyw naturalnych w dolinach rzecznych.

Rzeźba terenu gminy jest również zniekształcona przez poeksploatacyjne niecki obniżeniowe oraz składowiska skały płonnej.

2) Geologia.

Pod względem tektonicznym gmina Brzeszcze leży w obrębie zapadliska przedkarpacciego powstałego w epoce miocenu (trzeciorzęd) w czasie orogenezy alpejskiej.

Na jej obszarze można wyznaczyć dwa piętra strukturalne (jednostki geologiczno-tektoniczne):

- waryscyjskie, złożone z utworów karbońskich,
- alpejskie, złożone z osadów neogeńskich (trzeciorzędowych).

Obszar gminy Brzeszcze znajduje się w obrębie Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, powstałego jako waryscyjskie zapadlisko przedgórskie wypełnione osadami karbońskimi.

Osady karbońskie dzielą się na utwory karbonu dolnego (kulmu) oraz karbonu górnego (czyli tzw. produktywnego – węglonośnego).

Do utworów karbonu z piętra dolnego należą: piaskowce szarogłazowe, łupki piaskowcowe, łupki ilaste lub mułowce kwarcowo-serycytowe. Utwory te nie zawierają pokładów węgla ani nie występują na powierzchni ziemi, ani pod utworami czwartorzędowymi.

Do warstw grupy utworów karbonu z piętra górnego zalicza się:

- warstwy łaziskie, występujące w północnej części złoża, charakteryzujące się niską węglonością,
- warstwy orzeskie, występujące na całym obszarze, wykształcone w postaci naprzemianległych warstw iłowców i mułowców z przewarstwieniami piaskowców i licznymi pokładami węgla (np. zlokalizowano 24 pokłady węgla w rejonie byłego OG „Brzeszcze I” i 11 pokładów w rejonie szybu „Andrzej IX”),
- warstwy rudzkie (udokumentowano 6 pokładów węgla),
- warstwy siodłowe, zredukowane do jednego pokładu o bardzo dużej zmienności zalegania,
- warstwy porębskie, wykształcone w postaci iłowców i mułowców z warstwami drobnoziarnistych piaskowców, w których występują nieliczne cienkie pokłady węgla.

Na terenie gminy Brzeszcze nie występują osady pochodzące z okresu permu, triasu, jury oraz kredy.

W okresie orogenezy alpejskiej (miocen), kiedy następował proces wypiętrzania Karpat, obszar gminy Brzeszcze uległ ponownemu obniżeniu w wyniku czego powstało zapadlisko przedkarpackie (niecka), wypełnione następnie osadami trzeciorzędowymi. Doszło również do powstania rowów, zapadlisk i zrębów, które zostały pokryte osadami morza mioceńskiego, a następnie miąższymi seriami utworów ilastych. Utwory te występują pod warstwą osadów czwartorzędowych. Mają one zróżnicowaną miąższość zależną od wysokości zalegania stropu utworów karbońskich.

W tym samym czasie nastąpiło również utworzenie antyklinorium o przebiegu osi W-E, znajdującej się pod Brzeszczami. Skrzydła tej struktury opadają w kierunku północnym w stronę rowu Wisły oraz w południowym w stronę Podgórza Karpackiego. W wyniku zaistniałych procesów na terenie gminy nastąpiło inne ukształtowanie stropu utworów karbońskich i tym samym znaczne zróżnicowanie miąższości utworów trzeciorzędowych na terenie gminy. Przykładowo, miąższość tych osadów wynosi 188 m w północnej części gminy, w południowej – 252 m, a w rejonie Szybu Andrzeja w ogóle nie udokumentowano utworów trzeciorzędowych. Strop utworów karbońskich występuje również na zróżnicowanych głębokościach: w obrębie osi antyklinorium (w środkowej części gminy) na głębokości ok. 30 m, w rejonie osady Nazeleńce (północno-zachodnia część gminy) – na głębokości 107 m, natomiast w obrębie Polesia Dankowskiego (południowa część gminy) strop zalega głębiej niż 250 m.

W plejstocenie największe w Polsce pod względem zasięgu zlodowacenie południowopolskie objęło swym zasięgiem obszar gminy Brzeszcze. W czasie następnych zlodowaceń gmina znajdowała się już poza ich zasięgiem. Właśnie z okresem późniejszych zlodowaceń związana jest akumulacja utworów polodowcowych w postaci piasków, żwirów fluwioglacjalnych i fluwialnych (terasy akumulacyjne) wzdłuż rzeki Wisły i Soły. Występują one między innymi w Jawiszowicach wzdłuż torów kolejowych i wzdłuż północnej granicy gminy.

W okresie najmłodszego zlodowacenia bałtyckiego na terenie Polski nastąpiło przykrycie terenu gminy Brzeszcze warstwą utworów lessowych i lessopodobnych. Obecnie pokrywy te podlegają procesowi sufozji, czyli wymywania osadów pylastych, który prowadzi do powstawania form wąwozowych (rozcinań powierzchni). To zjawisko szczególnie

niebezpieczne przy prowadzeniu różnych wykopów budowlanych – może prowadzić do destabilizacji powierzchni nachylonych.

Po ustąpieniu ostatniego lądolodu plejstoceńskiego (holocen) nastąpił cykl rozwoju środowiska, szczególnie widoczny w rejonie den dolinnych, gdzie akumulowały się namuły rzeczne. W dnach dolin powstawały mady brunatne, a w miejscach wilgotniejszych – mady glejowe (osady rzeczne).

W czasach współczesnych wraz z rozwojem górnictwa obserwuje się powstawanie nowych formacji osadów – gruntów nasypowych. Charakteryzują się one dużym zróżnicowaniem litologiczno-frakcyjnym. Te najbardziej naturalne występują w obrębie starych nasypów drogowo-kolejowych i są zbudowane z piasku, żwirów czy glin. Natomiast te utwory w rejonie składowisk odpadów górniczych uległy przeobrażeniu na składowisku. Obecnie stanowią one źródło materiału przy budowie nasypów, podłoża pod drogi i autostrady bądź pod budowę podłoża dużych obiektów kubaturowych (np. supermarkety). Na obszarze gminy największe składowiska odpadów pogórnich znajdują się w rejonie Brzeszcz i Przecieszyna.

3) Gleby.

Na terenie Gminy Brzeszcze gleby wytworzone są głównie ze skał macierzystych plejstoceńskich i holocenijskich utworów piaszczysto – gliniastych. Rolę glebotwórczą w dolinach rzek Wisły i Soły odgrywają aluwia rzeczne.

Gleby przeważnie występujące na obszarze gminy Brzeszcze to:

- gleby brunatne właściwe z dominującym podtypem gleb brunatnych właściwych wyługowanych wytworzonych z utworów lessowych,
- gleby bielcowe i płowe wytworzone z lessów i związane z obszarem Pogórza Wilamowickiego, głównie użytkowane jako grunty orne,
- mady, głównie brunatne wytworzone z utworów aluwialnych teras Wisły i Soły – gleby te są bardzo cenne rolniczo,
- czarne ziemie, związane z utworami piaszczystymi i wysokim poziomem wód gruntowych,
- gleby mineralno – murszowe i mułowo – torfowe występujące w kompleksach wilgotnych.

Do gleb o najlepszej zasobności na terenie gminy Brzeszcze należą:

- gleby brunatne właściwe z dominującym podtypem gleb brunatnych właściwych wyługowanych i związane z występującymi w oderwanych kompleksach lessami (mniejsze obszary tych gleb występują w obrębie pokryw piaszczysto-pylastych Pogórza Wilamowickiego);
- mady, związane z utworami aluwialnymi teras Wisły i Soły – cenne rolniczo, o zróżnicowanej produktywności.

Do gleb słabszych na terenie gminy Brzeszcze należą:

- czarne ziemie, związane z utworami piaszczystymi i wysokim poziomem wód gruntowych;
- słabe gleby mineralno-murszowe i mułowo-torfowe – występują w kompleksach łąk wilgotnych.

Większość powierzchni gleb słabych została wykorzystana pod stawy hodowlane.

Klasyfikacja gleb pod względem wartości użytkowych:

- gleby średnie (klasy IV, IVa, IVb – kompleks żytni bardzo dobry, zbożowo – pastewny mocny, żytni dobry, żytni słaby, zbożowo pastewny słaby) – 65 %,
- gleby dobre (klasa III – kompleks pszeniczny dobry, zbożowo pastewny mocny, żytni bardzo dobry) – 17,9 %,
- gleby najgorsze (klasy V i VI – kompleks żytni słaby, zbożowo – pastewny słaby, żytni łubinowy) – 16 %.

Klasyfikacja pod względem bonitacyjnym:

- gleby klasy II – 1,5 %
- gleby klasy III – 17,9 %
- gleby klasy IVa – 2,9 %
- gleby klasy IVb – 17,4 %
- gleby klasy V – 13,5 %
- gleby klasy VI – 2,6 %

Na terenie gminy dominują grunty orne klas IV i IVa.

4) Klimat.

Gmina leży w zasięgu umiarkowanie ciepłego pietra klimatycznego, regionu Kotliny Oświęcimskiej, subregionów den dolinnych oraz wysoczyzn i wyższych teras. Jest to jeden z najcieplejszych regionów klimatycznych w kraju, jednak zaznacza się charakterystyczna dla klimatu kotlin znaczna „kontrastowość” warunków klimatycznych. Przejawia się to m.in. stosunkowo niską temperaturą miesięcy zimowych (średnia temperatura stycznia to – 3,1 st C).

Inne cechy charakterystyczne klimatu gminy:

- stosunkowo wysoka roczna suma opadów kształtująca się w przedziale od 700-900 mm,
- dość znaczna ilość burz z gradem, głównie w okresie późnej wiosny i wczesnego lata,
- przeważająca liczba dni z umiarkowanym i silnym wiatrem, głównie z kierunków zachodnich oraz wschodnich i północno – wschodnich, szczególnie w okresie zimowym,
- obszar jest słabo przewietrzany – występuje duża liczba cisz atmosferycznych i wiatrów słabych,

Na terenie gminy Brzeszcze i w okolicach wytworzył się klimat lokalny (mezoklimat), wynikający bezpośrednio z ukształtowania powierzchni całego powiatu oświęcimskiego. Cechuje on się zwiększoną liczbą dni mglistych i deszczowych, co jest uwarunkowane bezpośrednim wpływem Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

W związku z niewielkim zróżnicowaniem rzeźby, obszar nie odznacza się wyraźnym zróżnicowaniem mezoklimatycznym. Większość terenów leży w obrębie mezoklimatu wyższych teras rzecznych o cechach umiarkowanie korzystnych dla mieszkańców i rolnictwa. Występuje tu jednak skłonność do powstawania i utrzymywania się niskich inwersji termicznych, sprzyjających koncentracji zanieczyszczeń powietrza w przyziemnej warstwie powietrza oraz dość silne wypromieniowanie ciepła w godzinach nocnych, z czym

wiąże się skrócenie okresu bezprzymrozkowego oraz tendencja do powstawania mgieł radiacyjnych.

Wyraźnie niekorzystnym mezoklimatem odznaczają się tereny niskich teras Wisły i Soły o silnej skłonności do powstawania mgieł, najkrótszym okresem bez przymrozkowym, nocą silnie wychłodzone, latem w dzień często przegrzane.

Istotnym czynnikiem kształtującym mezoklimat na terenie gminy Brzeszcze są warunki anemologiczne, uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz orografii terenu. Mają one ważną funkcję w przewietrzaniu obszaru i decydują o stanie sanitarnym powietrza. Z danych zebranych przez IMGW za lata 1961-1990 (rejon stacji Bieruń Stary) wynika, że dominują wiatry z sektora zachodniego (49% przypadków), potem wschodniego (ok. 26%), a w 19% przypadków to cisze.

Średnia roczna prędkość wiatrów w tym rejonie kształtuje się na poziomie 2,2 m/s, przeważnie z kierunków SE (2,1 m/s) oraz SW, W (3,1 m/s). Zaobserwowano, że wiatry wiejące z kierunku zachodniego są nawet silniejsze od tych z kierunku północno-zachodniego.

Układ wiatrów w regionie wpływa na stan sanitarny powietrza. Wiatrami sprzyjającymi przewietrzaniu obszaru, obniżając poziom zanieczyszczeń powietrza, są te wiejące z południowego-zachodu (SW). Z kolei wiatry z zachodu i północnego-zachodu przyczyniają się do nanoszenia zanieczyszczeń z konurbacji górnośląskiej.

Drugi czynnik wpływający na mezoklimat gminy Brzeszcze to warunki opadowe, decydujące o ilości wody pozostającej w obiegu. Na podstawie danych zgromadzonych przez IMGW (stacja w Jawiszowicach) w latach 1961-2000 ustalono wartości średnie roczne i miesięczne sumy opadów dla roku normalnego (N), suchego (S) i wilgotnego (W).

Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych kształtowały się na poziomie 779 mm. W skali roku dominują opady w półroczu letnim (ok. 63% sumy rocznej opadów) – maksimum opadowe przypada na miesiące czerwiec i lipiec (po 106 mm), później sierpień (90 mm), maj (86 mm). Minimalną sumę opadów zaobserwowano z kolei w grudniu, styczniu, lutym i marcu (od 34 do 44 mm).

Jednak przy określeniu zasobności wodnej większą wagę przypisuje się rodzajowi i rozkładowi opadów w ciągu roku. Należy stwierdzić, że opady w postaci śniegu w okresie zimowym w bardziej efektywny sposób przyczyniają się do zasilania wód gruntowych i odbudowy podziemnych zasobów wodnych. Jest to uwarunkowane większą akumulacją opadów w zimie przy ujemnych temperaturach oraz jej efektywny spływ, który podnosi stan wody w czasie odwilży przy dodatnich temperaturach. Dodatkowo istotne znaczenie ma tutaj fakt, iż niskie temperatury nie sprzyjają parowaniu wody z gruntu oraz że wegetacja w czasie zimy zanika.

W ostatnich latach szczególne znaczenie mają krótkotrwałe opady nawałne, które powodują skutki nieraz katastrofalne. Należy podkreślić tu istotę zagospodarowania przestrzeni, czyli między innymi ważną rolę dolin i suchych obniżeń dolinnych stale odprowadzających wodę z opadów nawałnych.

5) Wody powierzchniowe.

Gmina Brzeszcze pod względem hydrograficznym w całości należy do prawostronnego dorzecza Wisły (ciek I rzędu), która zasilana jest przez dopływy (cieki I rzędu) i dopływy tych cieków (cieki III rzędu i dalszego rzędu).

Ciekiem I rzędu na obszarze Brzeszcz jest rzeka Wisła – wyznacza ona zachodnią granicę gminy na odcinku ok. 13,25 km; rzeka wpływa na obszar gminy na wysokości 236,5 m n.p.m., a wypływa na wysokości 231 m n.p.m. Szerokość koryta Wisły na jej większym odcinku wynosi ok. 25 m, a w rzeźbie dna rzeki występują liczne starorzecza. Część z nich jest wypełniona wodą i tworzy zagłębienia bezodpływowe o głębokości ok. 2m. Sieć hydrograficzną w dnie doliny dopełniają dodatkowo kompleksy stawów hodowlanych i rowów melioracyjnych.

Do cieków II rzędu należą: Dankówka, dopływ z Wielkiej Doliny, dopływ z Jawiszowic, Młynówka, Młynówka Oświęcimska, Przykopa oraz rzeka Soła.

Dankówka odwadnia niewielki obszar położony w południowo - zachodniej części Jawiszowic. Jej źródło znajduje się w Wilamowicach. Całkowita długość tego potoku na obszarze gminy wynosi 1,4 km, a swój bieg zaczyna w rejonie Stawu Staronowego. Koryto Dankówki w większości jest regulowane i obwałowane.

Południową część Jawiszowic odwadnia potok Faracka Dolina, będący prawostronnym dopływem Dankówki. Jego długość na terenie gminy wynosi ok. 1,6 km. Płyne głęboko wciętą doliną (wąwozem) powstałą z utworów lessopodobnych. Zasila on stale stawy hodowlane położone w dolinie.

Kolejnym ciekiem II rzędu jest dopływ Wisły z Wielkiej Doliny o długości 3,7 km, który wypływa w rejonie tzw. „Chłopskiego Lasku” w południowej części Jawiszowic. Następnie po dopłynięciu do stawów w dolinie przepływa przez nie, a w dalszej kolejności nadwyżka wody odprowadzana jest wzdłuż torów kolejowych i wschodniego obrzeża stawu Wielki Jaźnik do Wisły.

Dopływ z Jawiszowic o długości 2,5 km odwadnia większą część Jawiszowic. To ciek okresowy, płynie sztucznie ukształtowanym korytem.

Potok Młynówka odwadnia kompleks stawów hodowlanych położony w północnej części Brzeszcz. Stanowi ono sztuczne doprowadzenie wody do Młynówki Oświęcimskiej, które znajduje się na południe od Stawu Duży Strzelec. Kompleksem leśnym i systemem połączeń międzystanowych woda z potoku odprowadzana jest do Wisły. Jego całkowita długość wynosi 3,8 km.

Ciekiem w większości sztucznie ukształtowanym jest Młynówka Oświęcimska. Jego źródło zaczyna się w Bielanach, następnie w rejonie Zasola wpływa na obszar gminy Brzeszcze. Przepływa przez stawy Bagiennik od strony zachodniej, kieruje się w stronę Skidzinia i Wilczkowic (również od zachodniej strony), przecina się z potokiem Różanym w rejonie Stawu Wilczkowskiego (koryto Potoku Różanego usytuowane pod korytem Młynówki Oświęcimskiej) i płynie na zachód omijając tzw. Wilcze Doły i wzdłuż ulicy Ofiar Oświęcimia. W okolicy Stawu duży Strzelec kieruje się na północny-zachód, żeby później opuścić teren gminy Brzeszcze w rejonie przysiółka Bór pod torami kolejowymi, uchodząc do Wisły. Długość Młynówki Oświęcimskiej na analizowanym obszarze wynosi 9,0 km. Zaopatruje ona w wodę głównie stawy położone wzdłuż jej biegu.

Kolejnym ciekim II rzędu na terenie gminy Brzeszcze jest Przykopa, którego początek znajduje się w rejonie Stawu Wilczkowickiego i powstałego w wyniku połączenia z Młynówką Oświęcimską (od tego miejsca jest on odcinkiem granicznym gminy, mającym długość ok. 1,3 km). W rejonie Stawu Duży Strzelec opuszcza obszar gminy Brzeszcze. Na odcinku między Stawem Duży Strzelec i Stawem Pośrednim tworzy ona drugi odcinek graniczny gminy Brzeszcze – ma on długość ok. 0,3 km i przyjmuje nazwę Pławianka, uchodząc w dalszym biegu do Wisły na północ od wsi Pławy.

Rzeka Soła wyznacza wschodnią granicę gminy Brzeszcze – jej długość wynosi ok. 6,17 km i jest ona większa od długości doliny tej rzeki na tym odcinku. Soła na tej wysokości stanowi dolny odcinek całego biegu Soły, albowiem ujście tej rzeki do Wisły znajduje się 8,8 km od granicy gminy Brzeszcze w kierunku północno-wschodnim. Na teren gminy Brzeszcze Soła wpływa na wysokości 247,2 m n.p.m., a opuszcza go na wysokości 236,6 m n.p.m. Szerokość koryta na większym odcinku biegu rzeki przekracza 25 m, a w przypadku dna doliny Soły (terasa zalewowa) jest ona zmienna, natomiast przy ujściach dopływów większa. Soła na wysokości gminy Brzeszcze tworzy zakola o małych łukach, a jej koryto nie jest tak wcięte jak w przypadku rzeki Wisły. Powierzchnię korytową rzeki cechują liczne piaszczysto-żwirowe i kamieniste odsypy boczne i wyspy oraz liczne odcinki porzuconego koryta, a tworzącego się nowego. Z kolei powierzchnia terasy zalewowej jest łagodnie wykształcona i przechodzi w powierzchnie teras wyższych, co ma swoje uzasadnienie w tym, że płynie ona na tej wysokości po powierzchni własnego stożka napływowego. Ponadto sieć hydrograficzną rzeki Soły uzupełniają zespoły stawów hodowlanych powstałych w wyniku rekultywacji wyrobisk po eksploatacji utworów piaszczysto-żwirowych oraz rowy łączące stawy.

Potok Różany to potok III rzędu i zarówno lewostronny dopływ Soły, którego bieg rozpoczyna się w Wilamowicach i odbywa się w kierunku z południa na północ. Na teren gminy Brzeszcze wpływa w rejonie Stawów Wrotnów, następnie wyraźnie ukształtowaną doliną płynie w kierunku stawów Bagiennik, skąd płynie już sztucznie uformowanym kanałem. W rejonie Wilczkowic przepływa on pod Młynówką Oświęcimską, a w Rajsku (poza gminą) uchodzi do Soły. Jego długość w obrębie gminy wynosi ok. 6,1 km. Głównym zadaniem potoku jest odwadnianie lewostronnej powierzchni zlewni rzeki Soły i odbiór wód z rejonu Przecieszyna (również niecek z osiadań górniczych i hałdów).

Nierównomierne rozwinięcie sieci hydrograficznej w gminie Brzeszcze uwarunkowane jest zarówno zróżnicowaniem rzeźby terenu jak i stopniem i rodzajem i zagospodarowania terenu. Najlepiej rozwinięta sieć rzeczna charakteryzuje północną część gminy. Wynika to z faktu występowania małych deniwelacji terenu (kompleks leśno-stawowy) oraz konieczności regulacji dopływów wody do stawów i odwodnienia niecek z osiadań górniczych w wyniku prowadzonej eksploatacji węgla kamiennego. Naturalna sieć cieków powierzchniowych została znacznie zmodyfikowana i uzupełniona o sieć rowów melioracyjnych. Analogiczna sytuacja występuje we wschodniej części gminy Brzeszcze w dolinie Soły (w przypadku Różanego Potoku przepływającego pod Młynówką Oświęcimską w rejonie Stawu Wilczkowickiego).

Zlewnie występujące na terenie gminy Brzeszcze rozdzielają działły wodne II rzędu. Przebieg tych działów jest wyraźny w południowej części gminy i jest zgodny z kształtem powierzchni topograficznej. Z kolei północną część gminy charakteryzuje mała wyrazistość

w przebiegu działów wodnych i występowanie licznych bram wodnych. Wynika to istotnych modyfikacji rzeźby terenu i układów sieci hydrograficznej będących skutkiem intensywnego zagospodarowania terenu oraz osiadania górniczego (przykład Młynówki Oświęcimskiej jako sztucznie uformowanego dopływu Wisły, który przejmuje część wód ze zlewni Soły, krzyżując się z Potokiem Różanym).

Ze względu na możliwość wystąpienia zagrożenia powodziowego na rzece Wiśle i Sole, tereny w dolinach obu rzek zostały zabezpieczone obwałowaniami przeciwpowodziowymi. Ponadto zbiornik zaporowy na Wiśle w Goczałkowicach jak i kaskada zbiorników na Sole mają również przyczynić się do ograniczenia tego zagrożenia. Mapy ryzyka powodziowego opracowane przez *Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej* (Prawo wodne) wskazują obszary zagrożone wystąpieniem wody 100-letniej w gminie Brzeszcze. Zarówno jak i w dolinie Wisły jak i Soły zasięg tego zagrożenia ogranicza się do dna doliny w obrębie terasy zalewowej zabezpieczonej wałami powodziowymi. Odwrotna sytuacja dotyczy obszarów w rejonie Wilczkowic – zagrożenie powodziowe jest realne i przewiduje zalanie bądź podtopienie niemal całej wsi.

Sieć hydrograficzną gminy Brzeszcze uzupełniają sztuczne zbiorniki wodne powstałe w wyrobiskach po eksploatacji – większość z nich to stawy hodowlane.

Z uwagi na potrzebę gospodarowania wodami i prowadzenia monitoringu środowiskowego wody powierzchniowe dzieli się na *jednolite części wód powierzchniowych* (JCWP). Zgodnie z definicją zawartą w *Prawie Wodnym* jednolita część wód powierzchniowych to oddzielna, znacząca powierzchnia wód płynących i stojących, wyznaczona do oceny pod względem stanu chemicznego, który zależy od zjawisk i procesów zachodzących w poszczególnych jednostkach hydrologicznych. Obszar gminy Brzeszcze położony jest w obrębie czterech jednolitych części wód powierzchniowych. Wydzielenie JCWP Młynówka Oświęcimska przez służby hydrologiczne było uwarunkowane skomplikowanym położeniem między Wisłą i ujściowym odcinkiem Soły - nietypowym układem obejmującym wody zarówno własne jak i te odprowadzane przez Potok Różany (zlewnia Soły).

6) Wody podziemne.

Według regionalizacji hydrogeologicznej gmina Brzeszcze zlokalizowana jest w obrębie regionu XIII – przedkarpacki, subregionu XIII2 – rybnicko-oświęcimskiego (Paczyński, 1995). Na jej terenie znajdują się wody podziemne występujące w utworach karbońskich, trzeciorzędowych i czwartorzędowych, zwane wodami zwykłymi.

Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje w osadach czwartorzędowych, które pod względem litologicznym i warunków hydrogeologicznych należą do najbardziej zróżnicowanych. Utwory fluwalne i fluwioglacjalne (piaski i żwiry) mają najlepsze warunki do gromadzenia wody, a w ich podłożu znajdują się miększe warstwy nieprzepuszczalne trzeciorzędu. Największe miąższości wód czwartorzędowych występują w obrębie dolin kopalnych, wypełnionych czwartorzędowymi utworami piaszczysto-żwirowymi – na terenie gminy takie zlokalizowane są w rejonie doliny Wisły i Soły. Osiągają one miąższość 38 m, a głębokość ich występowania może wynosić 25 m. Zawierają zwykle wody o typie porowym. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się na całej powierzchni występowania utworów czwartorzędowych. Wody w utworach czwartorzędowych narażone są na zanieczyszczenia

i tym samym niską jakość ze względu na odkrytą powierzchnię alimentacyjną oraz możliwość zasilania ich wodami z przepływających potoków. Ten fakt powoduje, że część wód na obszarze gminy nie zostało zakwalifikowane do żadnego z użytkowych poziomów wodonośnych. Przykładowo na obszarze gminy takie miejsce znajduje się w północno-wschodniej części w rejonie eksploatacji górniczej. Z kolei na terenie położonym na południe od Jawiszowic głębokość zalegania wód czwartorzędowych jest duża (do ok. 10 m p.p.t.) i są mało wydajne.

Na obszarze Brzeszcz nie ma ujęć wód podziemnych czwartorzędowych do celów komunalnych, natomiast mogą występować takie do celów gospodarczych w gospodarstwach indywidualnych.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje w obrębie utworów trzeciorzędowych, które charakteryzuje duża zwięzłość, co wiąże się z ograniczonymi warunkami do tworzenia się poziomów wodonośnych. Utwory te stanowią warstwy izolacyjne między utworami czwartorzędowymi a głębiej zalegającymi utworami karbońskimi. Niewielkie zasoby wód w utworach trzeciorzędowych są związane z lokalnymi cienkimi wkładkami i soczewkami piaszczysto-żwirowymi w rejonie nieprzepuszczalnych iłów mioceńskich (neogen). Zawierają zwykle wody o typie porowym. Miąższość warstw trzeciorzędowych wodonośnych sięga tam 38 m, a głębokość od 11 do 59 m.

Karbońskie piętro wodonośne znajduje się w obrębie zespołów oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i mułowców z karbonu górnego. Poziomy te są izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. Zasilanie karbońskiego piętra wodonośnego następuje na ich wychodniach lub poprzez utwory czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Jest ono zależne od warunków przykrycia i przepuszczalności utworów nadległych. Do najsilniej wodonośnych utworów należą te czwartorzędowe występujące w dolinach rzecznych rzek i dolinach kopalnych. Utwory karbońskie zawierają wody o typie szczelinowo-porowym, które występują głównie w piaskowcach. Miąższość karbońskich warstw wodonośnych wynosi od 9 do 65 m, a głębokość – od 7 m do 85 m.

Obszar gminy Brzeszcze nie leży w zasięgu żadnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych – Dz.U.2006.126.878).

Dla funkcjonowania ekosystemów i planowania zabudowy kubaturowej istotne znaczenie ma głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych, związane najczęściej z czwartorzędowym piętrzem wodonośnym - najpłycej wody gruntowe zalegają w dnach dolin rzek, natomiast większe głębokości zalegania wód gruntowych występują na wysoczyznach (do 5 m) i w obrębie kulminacji terenu (powyżej 10 m).

Ogólną prawidłowością zachowania się pierwszego poziomu wód podziemnych jest fakt, że podwyższone stany wód podziemnych pojawiają się w okresie roztopów wiosennych (kwiecień) i utrzymują się w takim stanie do sierpnia. W okresie jesiennym natomiast można zanotować niskie stany wód, będące następstwem rozwoju roślinności i wzrostu temperatur w lecie (wrzesień-listopad). Obniżanie poziomu wód gruntowych następuje przez miesiące letnie aż do listopada, mimo wysokich opadów w okresie letnim. Z kolei na jesień obserwuje się odbudowę zasobów wód gruntowych.

Z uwagi na potrzebę gospodarowania wodami i prowadzenia monitoringu środowiskowego wody podziemne dzieli się na *jednolite części wód podziemnych (JWCpD)*.

Zgodnie z definicją zawartą w *Prawie Wodnym* jednolita część wód podziemnych to określona objętość wód podziemnych występująca w obrębie warstwy wodonośnej lub jej zespołu.

Gmina Brzeszcze leży w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- JCWPd nr 157 (PLGW2000157) – obejmuje tereny w zachodniej części gminy: większość terenów Brzeszcz, Jawiszowic i Przecieszyna; jednostka administrowana przez RZGW Gliwice;

- JCWPd nr 158 (PLGW2000158) – obejmuje obszar położony we wschodniej części gminy: wzdłuż doliny Soły, części wsi Zasole, Skidzinia i Wilczkowic; administrowana przez RZGW Kraków.

W ostatnich latach zdefiniowano nową kategorię wód podziemnych - Główny Użytkowy Poziom Wodonośny (GUPW) jako ważny z punktu widzenia zaopatrzenia w wodę (obejmuje wszystkie zdefiniowane poziomy wodonośne na danym obszarze). Poziom ten został podzielony na jednostki obejmujące obszary o jednolitym charakterze występowania wód podziemnych według cech: skali izolacji poziomu od powierzchni, stratygrafia poziomu i wielkość zasobów dyspozycyjnych jednostkowych. Jednak ustawa Prawo wodne nie nakazuje uwzględniać tego poziomu w opracowaniach planistycznych, ale służby odpowiedzialne za opiniowanie i uzgadnianie zwracają uwagę na umieszczenie odpowiednich zapisów ochronnych w planach.

Na obszarze gminy Brzeszcze zostało wydzielonych 7 jednostek hydrogeologicznych GUPW: aQIV, abQIV, bC₃IV, bC₃II, aQIII, aQII i abQIV.

7) Roślinność.

Na obszarze gminy Brzeszcze rzadko występują zbiorowiska roślinne o charakterze naturalnym. Większość powierzchni zajmują tereny rolne, zabudowa oraz tereny przemysłowe. Cechuje ją słaba lesistość.

W dolinach Wisły i Soły na terasach zalewowych spośród zbiorowisk naturalnych dobrze zachował się zespół wiklin nadrzecznych oraz fragmenty zespołu łągu wierzbowo-topolowego. Do zbiorowisk o większej wartości przyrodniczej zalicza się bujną roślinność wodną z klasy *Lamnetea* oraz szuwarową z klasy *Phragmitetea*. Brzegi starorzeczy oraz stawów porastają szuwały mannowe, mozgowe, i trzcinowe ze związku *Phragmition*, a idąc dalej w głąb łądu niewielkie fragmenty zbiorowiska wysokich turzyc zespołu *Caricetum gracilis*.

W kilku stawach rybnych, głównie w Wielkim Jaźniku i Tesznowcu, pojawiają się *Salvinia natans*, a w jednym ze starorzeczy Wisły (w Jawiszowicach) rośnie chroniony orzech wodny *Trapa natans*.

W pracy mgr inż. Grzegorza Plewnioka i w zawartych w niej badaniach przyrodniczych zaproponowano utworzenie rezerwatu na stawach gospodarstwa rybackiego w Brzeszczach. Znajduje się tu bowiem 7 gatunków roślin chronionych, 13 gatunków proponowanych do ochrony, oczeret sztyletowaty – *Schoenoplectus mucronatus* i nadwodnik sześciopręcikowy *Elatine hexandra*, bardzo rzadko występujący nadwodnik trójpręcikowy *Elatine trianda* oraz wiele innych gatunków.

W starorzeczach występujących w dolinie Wisły rosną takie gatunki roślin chronionych jak grążel żółty, *Nuphar luteum*, salwia pływająca *Salvinia natans*, a ponadto osiem gatunków roślin proponowanych do ochrony.

Niewielką część obszaru gminy stanowią tereny zbiorowisk leśnych. Dobrze wykształcone fragmenty boru mieszanego *Qercro roboli-Pinetum* znajdują się na granicy wsi Jawiszowice, Łęki-Zasole i Przecieszyn.

Zbiorowiska łąkowe w większości zostały zniszczone pod rolniczą adaptację gleb. Prawie cały teren doliny Wisły i Soły porastają łąki świeże i wilgotne z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. To zbiorowiska zastępcze. Charakterystycznym rysem roślinności w dolinie Soły są suche murawy piaszczyste (z roślinnością żwirowisk) wykształcone na inicjalnych glebach żwirowych ze skąpą ilością próchnicy

Gmina Brzeszcze według podziału geobotanicznego Polski (Szefer 1997, Pawłowski 1977) położona jest w obrębie Prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej, działu A-Bałtyckiego, podziału A3 – Pasa Kotlin Podgórskich, krainy 12 Kotliny Sandomierskiej, okręgu „a” Oświęcimskiego.

Na terenach nadbrzeżnych rzeki Soły występują najcenniejsze, rozległe i dobrze zachowane (w stanie zbliżonym do naturalnego) powierzchnie lasów i zarośli łąkowych oraz naturalne układy roślinności. Łęgi topolowo-wierzbowe (*Salci-populetum*) rosną w zasięgu wysokich stanów wody – stanowią trwałe zbiorowisko naturalne, cechują się wysoką bioróżnorodnością i mają wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe.

8) Świat zwierzęcy.

W gminie Brzeszcze najcenniejsze gatunki fauny występują w obszarach, dla których utworzono obszary chronione Natura 2000. Są to, tym samym, obszary, dla których istnieją kompleksowe opisy środowiska życia zwierząt.

Zgodnie z założeniami celem powołania obszarów Natura 2000 było objęcie ochroną licznej populacji wielu gatunków ptaków oraz objęcie ochroną szczególnie cennych siedlisk w dolinie Soły. Stąd oczywistym jest, iż szczególną uwagę zwrócono na zasoby fauny odnoszące się głównie do ptaków, a tylko w obrębie obszaru siedliskowego zwrócono uwagę także na inne gromady.

Stawy w Brzeszczach (PLB120009). Obszar obejmuje kompleksy stawów hodowlanych w dolinie górnej Wisły (Mała Wisła). Wisła ma tam charakter naturalny, meandruje i w jej dolinie znajduje się znaczna ilość niewielkich starorzeczy. W ostoi występuje 17 gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony: perkoz (*Tachybaptus ruficollis*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), zausznik (*Podiceps nigricollis*), bąk (*Botaurus stellaris*), bączek (*Ixobrychus minutus*), ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), krakwa (*Anas strepera*), głowienka (*Aythya ferina*), czernica (*Aythya fuligula*), kokoszka wodna (*Gallinula chloropus*), krwawodziób (*Tringa totanus*), mewa czarnogłowa (*Larus melanocephalus*), śmieszka (*Larus ridibundus*), rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), zimorodek (*Alcedo atthis*).

Dolina Dolnej Soły (PLB120004). Obszar obejmuje kompleksy stawów hodowlanych w dolinie dolnej Soły. Soła ma tam charakter naturalnej podgórskiej rzeki, z szerokim kamienistym korytem i fragmentami lasów łąkowych na brzegach. W ostoi występuje 20 gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony: perkoz (*Tachybaptus ruficollis*), perkoz

dwuczuby (*Podiceps cristatus*), zausznik (*Podiceps nigricollis*), bąk (*Botaurus stellaris*), bączek (*Ixobrychus minutus*), ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), krakwa (*Anas strepera*), głowienka (*Aythya ferina*), czernica (*Aythya fuligula*), kokoszka wodna (*Gallinula chloropus*), krwawodziób (*Tringa totanus*), śmieszka (*Larus ridibundus*), rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybrida*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), zimorodek (*Alcedo atthis*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*), gęgawa (*Anser anser*), cyranka (*Anas querquedula*),

Dolna Soła (PLH120083). Obszar obejmuje kompleksy stawów hodowlanych w dolinie dolnej Soły. Soła ma tam charakter naturalnej podgórskiej rzeki, z szerokim kamienistym korytem i fragmentami lasów łęgowych na brzegach. W ostoi występują:

4 gatunki ssaków – wydra (*Lutra lutra*), bóbr (*Castor fiber*); nietoperze mroczek późny (*Eptesicus serotinus*) i nocek rudy (*Myotis daubentonii*), 4 gatunki płazów – traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), kumak nizinny (*Bombina orientalis*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis arvalis*), 1 gatunek gada – jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), 4 gatunki ryb – boleń (*Aspius aspius*), głowacz białopłetwy (*Cottus microstomus*), brzanka (*Barbus carpathicus*), brzana pospolita (*Barbus barbus*).

Ponadto, na terenie Gminy wyróżniono i opisano zasoby fauny w odniesieniu do niektórych istniejących w nim ekosystemów.

Ekosystem lasu. W Gminie Brzeszcze występują płaty lasów i zadrzewień. Stanowią one przykład elementu przyrody nadal pełniącego ważną funkcję zoocenotyczną i higieniczno-rekreacyjną. Kwalifikują się do trwałego zabezpieczenia w krajobrazie gminy. Sąsiadują one z gruntami rolnymi, łąkami, porolnymi nieużytkami, trzcinowiskami. Wypływają z nich strumienie zasilające stawy. Ponieważ lasy te leżą pomiędzy położonymi na zachód stosunkowo blisko lasami pszczyńskimi i kobiórskimi oraz położoną na północo-wschód Puszczą Dulowską i dalej na wschód Puszczą Niepołomicką, można w nich wykazać wiele ciekawych, rzadkich i ważnych ekologicznie gatunków fauny. Niektóre zwierzęta wykazują stałe rozrodcze (godowe) przywiązanie do tutejszych siedlisk, np. sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*), lis (*Vulpes vulpes*), kuna leśna (*Martes martes*), łasica łąska (*Mustela nivalis*), gronostaj (*Mustela erminea*), wiewiórka (*Sciurus vulgaris*). Znaczną grupę stanowią też gatunki okresowo tu przebywające (wędrownie), na stałe związane z większymi powierzchniami jeleń (*Cervus elaphus*), daniel (*Dama dama*), łось (*Alces alces*), borsuk (*Meles meles*), jenot (*Nyctereutes procyonoides*). Zapędzają się w te strony w poszukiwaniu pożywienia lub podczas wędrówek godowych. Niekiedy przechodzą tędy z dalszych regionów Śląska a nawet innych województw. Zwierzęta te rzadko się ujawniają w ciągu dnia, bo głównie wędrują pod osłoną nocy i wcześniej rano, ponadto kryją się w lesie, w zakrzewieniach śródpolnych (ostojach). Ich obecność zdradzają tropy na glebie czy śniegu często w pobliżu pańników.

Najliczniejszą gromadą kręgowców są ptaki, których poszczególne gatunki wykorzystują różne warstwy lasu jak też różne partie koron drzew i krzewów. Wśród ptactwa spotykamy gnieźdzące się w rozgałęzieniach konarów wysokich drzew gatunki: kruk (*Corvus corax*), gołąb grzywacz (*Columba palumbus*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), sowa uszata (*Asio otus*). Dla wielu gatunków dziuplaków np. kilku gatunków dzięciołów, kowalika (*Sitta europaea*) wysokie drzewa zwłaszcza o miękkim drewnie są niezwykle cenne, np. brzozy, olchy, osiki,

wierzby lub stare zamierające okazy buków, gdyż łatwo w nich wykuć dziuple oraz wydobyć owady.

W krzewiastej i podrostowej warstwie lasu gnieźdzą się: sójka (*Garrulus glandarius*), kos (*Turdus merula*), śpiewak (*Turdus philamelos*), paszkot (*Turdus viscivorus*).

W warstwie niskich krzewów lęgną się: strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), pokrzewka piegża (*Sylvia curruca*), zięba (*Fringilla coelebs*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*).

W runie gniazduje pliszka żółta (*Motacilla flava*), rudzik (*Erithacus rubecula*), słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*), białorzytka (*Oenathe oenathe*), świstunka (*Phylloscopus sibilatrix*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*).

Zagajniki śródłkowe i śródpolne, grupy drzew i krzewów, szpalery drzew przy drogach, pojedyncze drzewa, porzucone sady to też ważne miejsca osiedlania się różnych gatunków, głównie ptactwa i drobnych ssaków. Nawet zeschłe wierzby są tu miejscem lęgów ptactwa (np. puszczyk (*Strix aluco*)) i żerowiskiem owadów. Są ekologicznym rekwizytem wpływającym na zwiększenie bioróżnorodności gatunkowej terenu. Zagajniki i kępy zakrzewień wśród pól uprawnych a pomiędzy płatami lasów pełnią ważną rolę jako schroniska (ostoje) dla migrujących zwierząt.

Agrocenozy (pola, łąki, nieużytki porolne). W rejonach wiejskich zachowało się jeszcze sporo gospodarstw, które pomimo wpływu górnictwa i urbanizacji nadają okolicy sielski charakter. Związane są z nimi pokarmowo sarny (*Capreolus capreolus*), zające (*Lepus capensis*), także szkodniki pól - mysz domowa (*Mus musculus*), nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), polnik rudy (*Microtus agrestis*) oraz ptactwo - kuropatwy (*Perdix perdix*), bażanty (*Phasianus colchicus*), niektóre wróblowce. Otwarta przestrzeń pól przyciąga jastrzębie (*Accipiter gentilis*), myszołowy (*Buteo buteo*), pustułki (*Falco tinnunculu*), krogulce (*Accipiter nisus*). Polują one na drobne ptactwo, na gryzonie, krety (*Talpa europaea*), ryjówki (*Sorex araneus*) czy na owadzią faunę związaną z miedzami (trzmiele (*Bombus*), biegacze (*Carabus*), mrówki (*Formicidae*)) ale również na zające (*Leporidae*), bażanty (*Phasianus colchicus*), kuropatwy (*Perdix perdix*). Na obrzeżach pól zwierzyna utrzymuje się w zabudowaniach gospodarskich np. w stodołach czy porzuconych domach – sowy: pójdzka (*Athene noctua*) i płomykówka (*Tyto alba*).

Najważniejszym po lasach ekosystemem są łąki. Duży obszar łąk rozciąga się wzdłuż Wisły. Dość szeroki pas łąk wraz z obrzeżem leśnym i polami tworzy przejściowe - ekotonalne środowiska, ze znaczną liczbą gatunków fauny w tym zwierzyny łownej. Są miejscem żerowania oraz siedliskiem wielu drobnych gatunków (bezkręgowce, płazy, niektóre ptactwo np. żurawie (*Grus grus*), które prawdopodobnie mają tu swe lęgi, a z całą pewnością w większej liczbie żerują podczas przelotów na polach uprawnych, tutaj odzywa się derkacz (*Crex crex*), żyją tu drobne ssaki owadożerne np. ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), kret (*Talpa europaea*), jeż (*Erinaceus europaeus*), wieczorami latają nietoperze (*Chiroptera*). Łąki te stanowią korzystne siedliska i stałe lub okresowe żerowiska wielu gatunków jak: bocian biały (*Ciconia ciconia*) i czarny (*Ciconia nigra*), żurawie (*Grus grus*), czaple (*Ardea cinerea*), które stanowią najbardziej spektakularną grupę ornitofauny. Bociany zalatują tu nie tylko z lokalnych gniazd. W różnych latach na polach i łąkach Gminy Brzeszcze koncentrowały się stada przedodlotowe bocianów. Bocian biały (*Ciconia ciconia*) obok szpaka (*Sturnus vulgaris*) jest gatunkiem, względem którego od dawna stosowana czynna ochrona przez pomoc w zakładaniu gniazd się sprawdza. Pomoc ta polega na wykładaniu kół, platform,

przycinaniu gałęzi drzew, pozostawianiu nieczynnych wysokich kominów, zakładaniu stawów, ochronie podmokłych łąk, wzbogacaniu gatunkowym łąk w różne rośliny zielne, które przyczyniłoby się do wzrostu liczby gatunków bezkręgowców a tym samym wzrostu liczby gatunków płazów, ptaków i drobnych ssaków.

Mniej cenne są suche łąki, które są zwykle nieużytkami porolnymi, ale i te nie uprawiane i nie koszone, z rzadka porośnięte roślinnością krzewiastą stanowią doskonałe kryjówki (refugia) i miejsca lęgowe bażanta (*Phasianus colchicus*), kuropatwy (*Perdix perdix*), zająca (*Lepus europaeus*), jeża (*Erinaceus europaeus*), ryjówki aksamitnej (*Sorex araneus*). Mniej wartościowe florystycznie suche łąki warto zalesiać, w celu wypełnienia wolnych przestrzeni pomiędzy rozerwanymi płatami lasów, wilgotne i żyzne powinny nadal tworzyć wolną przestrzeń i służyć naturalnemu obiegowi wody w przyrodzie. Łąki pełnią ważną rolę podczas dalekich przemieszczeń zwierzyny pomiędzy rozerwanymi płatami lasów.

Trzcinowiska na przemian z łąkami ciągną się wzdłuż rowów melioracyjnych i małych potoków. Są to podmokłe, zalewowe tereny niezwykle cenne dla gniazdowania ptactwa wodno-błotnego, także jako schroniska dla zwierzyny wędrującej tędy tranzytem. Są one wartościowymi siedliskami niektórych gatunków ptactwa (trzciniaak - *Accrocephalus arundinaceus*), okresowymi schroniskami zajęcy (*Lepus europaeus*), saren (*Capreolus capreolus*), bażantów (*Phasianus colchicus*), kaczek (*Anatinae*), łysek (*Fulica atra*), płazów w okresie postembrionalnym. Trzcinowiska i szuwały utworzyły się także wokół stawków i niewielkich zbiorników wodnych.

Ogrody i działki wraz z zabudowaniami na obszarze Gminy Brzeszcze stanowią dogodne miejsca zakładania gniazd w koronach drzew owocowych i krzewach ozdobnych, w więźbie dachowej, w szopach i stodołach. Także stare budynki porzucone przez ich mieszkańców i zaniedbane ruderalne ich otoczenie są miejscem bytowania i zakładania gniazd (drobne ssaki drapieżne, nietoperze, jeże, ptaki śpiewające, sowy). Cennym uzupełniającym składnikiem środowiskowym przy ogrodach są zakładane przez ich właścicieli sadzawki ozdobne, w których oprócz hodowanych ryb, osiedlają się inne zwierzęta m.in. płazy. Skupiają się przy nich różne gatunki ptactwa śpiewającego korzystającego z czystej wody, której w lasach brakuje. Wiosną ludzie wywieszają budki lęgowe, w zimie dokarmiają ptactwo, stąd widywane tu bywają takie rzadkości jak: dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), dzięcioł zielono siwy (*Picus canus*). W ogrodach występują też drobne ssaki, jak: jeż (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*), wiewiórka (*Sciurus vulgaris*), łasica (*Mustela nivalis*), kuna domowa (*Martes foina*), są też podobnie jak na polach ornych szkodniki upraw. Pewne gatunki ptaków osiedlają się wśród zabudowań działkowych (dachy, kominy, przewody wentylacyjne). Budynki, zwłaszcza rekreacyjne, powinny być dostosowywane do możliwości instalowania się zwierząt (występy, półki, skrytki dachowe, swobodny dostęp do strychów przez otwory). Dobrze utrzymane, względnie naturalnie zagospodarowane z zaniechaniem stosowania chemicznych środków ochrony i uprawy roślin, działki i ogrody stanowić mogą ekologiczną strefę ochronną gminy, rolę zastępczego siedliska drobnej fauny.

Nierzadko nieczynne obiekty przemysłowe (np. kominy, zabudowania, magazyny, przewody wentylacyjne budynków, szopy, piwnice) bywają zasiedlane przez niektóre gatunki fauny (np. są zimowiskami nietoperzy, pełnią ponadto rolę ważnego ekologicznego rekwizytu do wypatrywania zdobyczy, zwłaszcza wobec braku występów skalnych czy wysokich drzew).

9) Krajobraz.

Gmina Brzeszcze jest położona w Kotlinie Oświęcimskiej między Wisłą a Sołą - rzekami wyznaczającymi jej granicę zachodnią i wschodnią.

Krajobraz gminy tworzy łagodnie pofałdowana dolina z licznymi stawami (w liczbie 39) oraz zalewiskami. Koncentrują się one w północno-zachodniej części gminy – występuje tu między innymi kompleks leśno-stawowy Nazieleńce o łącznej powierzchni ponad 150 ha (m.in. staw Olusia, Granicznik, Oszust, Bagiennik Duży, Bagiennik Mały) oraz w południowo-zachodniej części gminy (m.in. staw Komorowiec, Duży Jaźnik, Tesznowiec).

Zbiorniki wodne, zlokalizowane na terenie gminy, powstały na terenach poeksploatacyjnych oraz w wyrobiskach po eksploatacji żwiru, które następnie zostały wypełnione wodą, zarybione i przeznaczone dla rekreacji wędkarskiej (w dolinie Soły). Ciekim, łączącym rzekę Sołę i Wisłę, jest Młynówka. Stanowi ona źródło zasilania stawów rybnych w wodę oraz lewobrzeżnego dopływu Soły – potoku Różanego.

W środkowej części obszaru gminy krajobraz jest zdominowany przez osadnictwo. Ta część obszaru gminy reprezentuje typ krajobrazu miejsko – przemysłowego, w części południowo - wschodniej dominuje krajobraz wiejski.

Do trwałego zabezpieczenia w krajobrazie gminy kwalifikują się kompleksy leśne, w szczególności lasy położone w obszarze pomiędzy Zasolem a Jawiszowicami oraz w północnej części gminy. Stanowią one przykład elementu przyrody nadal pełniącego ważną funkcję zoocenotyczną i higieniczno-rekreacyjną.

10) Zagrożenia środowiska.

Środowisko gminy Brzeszcze wykazuje nieznaczny stopień degradacji ze względu na wiele zachowanych elementów cennych przyrodniczo głównie w południowej części obszaru. Natomiast w części północnej występują silne przekształcenia środowiska na skutek eksploatacji górniczej węgla kamiennego i kruszyw naturalnych.

W zakresie jakości powietrza gmina Brzeszcze znajduje się w strefie małopolskiej, której poziomy dopuszczalne substancji zostały określone ze względu na ochronę zdrowia i roślin.

Z przeprowadzonej w 2016 roku oceny rocznej jakości powietrza wynika, że według kryterium ochrony zdrowia gmina Brzeszcze została zaklasyfikowana do klasy A (dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów i tlenek węgla, arsen, kadm i nikiel, ozon), co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym bądź lepszym poziomie jakości powietrza; do klasy C (benzo(α)piren i pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}), co oznacza konieczność włączenia strefy do programów ochrony powietrza oraz do klasy D (ozon).

Generalną przyczynę przekroczeń dopuszczalnego poziomu benzo(α)pirenu stanowiła emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków zimą oraz wzmożony ruch pojazdów emitujący spaliny samochodowe latem w obrębie miast przez cały rok, natomiast na obszarach wiejskich głównie zimą.

Niekorzystne warunki meteorologiczne (zbyt niska prędkość wiatru, co wiąże się ze słabym przewietrzaniem) oraz wtórna emisja zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych

również przyczyniły się do przekroczenia norm dopuszczalnych poziomu benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 na terenie gminy.

W ocenie rocznej jakości powietrza za rok 2016 gmina Brzeszcze pod względem kryterium ochrony roślin została sklasyfikowana do klasy A oraz D.

W zakresie jakości wód powierzchniowych obszar gminy Brzeszcze znajduje się w obrębie czterech jednolitych części wód powierzchniowych (kryterium podziału zgodnie z *Prawem wodnym*):

- Wisła od Białej do Przemszy (RW20001921199) – obejmuje ona zlewnię terenów położonych w zachodniej części gminy (większość terenów w Brzeszczach i Jawiszowicach),
- Soła od zbiornika Czaniec do ujścia (RW200015213299) – obejmuje tereny we wschodniej części gminy wzdłuż doliny Soły (część wsi Zasole, Skidzinia i Wilczkowic),
- Młynówka Oświęcimska (RW2000232115969) – obejmuje tereny położone we wschodniej części gminy (wieś Zasole, Przecieszyn, wschodnia część Brzeszcz i Jawiszowic),
- Dankówka (RW20006211569) – obejmuje teren położony w Jawiszowicach w jego północno-zachodniej części.

Ocena obejmująca lata 2015-2016 wykazała, iż stan jednolitych wód powierzchniowych jest zły. Główną przyczynę stanowi silne zainwestowanie przemysłowo-górnictwa obszaru.

W zakresie jakości wód podziemnych gmina Brzeszcze znajduje się w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): JCWPd 142 i JCWPd 148. Za 2015 rok ich stan chemiczny był dobry.

Zagrożeniem dla środowiska na terenie gminy Brzeszcze są również odkształcenia terenu spowodowane działalnością górnictwem. Deformacje terenu mają wpływ na istniejącą zabudowę, na lasy oraz zmieniają stosunki wodne.

11) Korytarze ekologiczne.

W obszarze gminy występują korytarze ekologiczne związane z dolinami rzek, tj. rzeki Wisły i rzeki Soły. Na szczególną uwagę zasługuje korytarz ekologiczny rzeki Wisły, który jest wykazany w planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Jest to korytarz o znaczeniu ponadregionalnym. W gminie Brzeszcze obejmuje dolinę rzeki Wisły oraz tereny przyległe o zróżnicowanym zagospodarowaniu. Przeważa zagospodarowanie typu antropogenicznego. Granicę korytarza od strony wschodniej stanowi linia kolejowa oraz tereny intensywnie zainwestowane. Zachodnia część korytarza znajduje się poza granicami gminy (granica gminy przebiega wzdłuż rzeki Wisły). Przedmiotowy korytarz ekologiczny na południu obejmuje tereny rolnicze z zespołem stawów oraz rozluźnioną zabudowę mieszkaniową i zagrodową. W kierunku północnym następuje przewężenie korytarza, w miejscu gdzie rzeka zbliża się do linii kolejowej. W tym rejonie rolę korytarza przejmuje obszar po drugiej stronie rzeki, gdzie znajduje się zespół stawów. Dalej obejmuje częściowo tereny zainwestowane w rejonie ulicy Pszczyńskiej. Idąc dalej, znów oddala się od miasta, zawierając częściowo ekstensywną zabudowę w rejonie przysiółka Nazeleńce oraz zespół stawów. Brzegiem korytarza, wzdłuż linii kolejowej jest projektowana trasa drogi ekspresowej S1. Zatem, w południowej części gminy oraz północnej korytarz zawiera obszary rolnicze, zespoły stawów, tereny leśne, łąki. Obszary te mogą pełnić funkcje przyrodnicze. Natomiast w rejonie ulicy Pszczyńskiej oraz na południe od niej obszar jest intensywnie zainwestowany, w związku z czym korytarz przebiega po drugiej stronie rzeki Wisły, w sąsiedniej gminie.

Korytarz ekologiczny doliny rzeki Wisły w dużej części pokrywa się z obszarem Natura 2000. Utrzymanie korytarza jest warunkiem koniecznym dla zachowania bioróżnorodności i trwałości procesów przyrodniczych. Korytarze zapewniają niezbędną łączność pomiędzy siedliskami i zapobiegają fragmentaryzacji środowiska.

Zagospodarowanie korytarza powinno być ukierunkowane na zachowanie jego ciągłości, polegającej na utrzymaniu terenów przyrodniczych, stanowiących koncentracje i naturalne trasy migracji zwierząt i roślin, utrzymaniu terenów leśnych, ochronę naturalnych dolin rzek i potoków przed zainwestowaniem, zachowanie terenów podmokłych, łąk wilgotnych, terenów bagiennych w stanie naturalnym, ograniczenie ingerencji turystycznej, szczególnie motorowej oraz zachowanie powiązań przyrodniczych w zabudowie rozproszonej.

12) Zasoby przyrodnicze objęte prawną ochroną.

Do zasobów przyrodniczych Gminy Brzeszcze należą:

- udokumentowane złoża kopalin,
- zasoby wód podziemnych,
- zasoby wód powierzchniowych,
- powierzchnie gleb klas wyższych powstałych na gruntach mineralnych oraz powierzchnie gleb powstałych na gruntach organicznych;
- obiekty i obszary przyrodniczo cenne przyrody ożywionej.

Ochroną prawną objęte jest całe środowisko Gminy w oparciu o przepisy zawarte w ustawach: *Prawo ochrony środowiska*, *Prawo wodne* i *Ustawa o ochronie przyrody*. Udokumentowane złoża kopalin, zasoby wód podziemnych, zasoby wód powierzchniowych, gleby zostały omówione w poprzednich punktach niniejszej części studium.

Na obszarze Gminy Brzeszcze obiekty i obszary przyrodniczo cenne związane są głównie z występowaniem na jej obszarze dolin rzecznych dużych rzek (Wisła, Soła) oraz sztucznych powierzchni wodnych w postaci rozległych powierzchni stawów hodowlanych. Warunki te umożliwiły wykształcenie się siedlisk dogodnych do bytowania wielu gatunków ptaków, które zostały objęte ochroną obszarową w postaci obszarów Natura 2000. Są to dwa obszary powołane dla ochrony siedlisk ptasich: PLB120009 „Stawy w Brzeszczach” i PLB120004 „Dolina Dolnej Soły” oraz jeden obszar powołany dla ochrony siedlisk: PLH120083 „Dolna Soła”, przy czym obszar „Dolna Soła” w znacznej mierze występuje w obrębie obszaru „Dolina Dolnej Soły”. Ochrona tych powierzchni realizowana jest w oparciu o opracowywane przez Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska w Katowicach i Krakowie plany zadań ochronnych. Plany te uzgadniane są z jednostkami samorządowymi a następnie uwzględniane w opracowywanych projektach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Poza wymienionymi wyżej obszarami Natura 2000 na obszarze gminy zidentyfikowano w roku 2003 drzewa spełniające warunki do objęcia ich ochroną pomnikową (Siwiec, 2003). W opracowaniu wymieniana się między innymi następujące gatunki: dąb szypułkowy (*Quercus robur*), dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*), wiąz szypułkowy (*Ulmus leavis*), platan

klonolistny (*Platanus acerifolia*), buk pospolity (*Fagus sylvatica*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), grusza pospolita (*Pyrus communis*).

Wyżej wymienione drzewa nie są objęte ochroną prawną.

8. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Na obszarze gminy Brzeszcze udział użytków rolnych, jako wskaźnik natężenia produkcji rolnej, wynosi ok. 60%. Ponadto dużą powierzchnię zajmują lasy oraz wody. Odpowiednio ok. 12 % i 9%. Pośród użytków rolnych ok. 60% powierzchni to grunty orne, natomiast 30% to użytki zielone.

Według klasyfikacji gleb pod względem wartości użytkowych gleby dobre (klasa II i III – kompleks psenny dobry, zbożowo – pastewny mocny, żytni bardzo dobry) pokrywają jedynie ok. 18 % powierzchni, gleby średnie (klasy IV, IVa, IVb – kompleks żytni bardzo dobry, zbożowo – pastewny mocny, żytni dobry, żytni słaby, zbożowo – pastewny słaby) ok. 65% powierzchni, natomiast gleby najgorsze ok. 16 % (klasa V i VI – kompleks żytni słaby, zbożowo – pastewny słaby, żytni łubinowy).

Na terenie gminy dominują gleby IV klasy bonitacyjnej.

Głównymi zagrożeniami prowadzącymi do degradacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie są rozwój zainwestowania nierolniczego, skażenie środowiska przyrodniczego oraz przechodzenie ludności do sektorów poza rolniczych, w tym spadek ilości gospodarstw rolnych.

Analizując powyższe okoliczności można stwierdzić, że rolnicza przestrzeń produkcyjna w gminie ma wartość przeciętną.

Waloryzując przestrzennie na obszarze gminy wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w szczególności pod kątem klas gleb i kompleksów rolnych, spadków terenów, istniejącego użytkowania i zagospodarowania terenów należy wskazać grunty o największej przydatności dla rolnictwa, tj.: grunty położone na obszarach zlokalizowanych w rejonie Jawiszowic, pomiędzy ulicami Wiśniową, Bielską, Przeczną, Pocztową, grunty położone w rejonie wsi Zasole oraz w rejonie przysiółka Nazieleńce. Powyższe obszary są predysponowane do utrzymania rolniczego charakteru, z zakazem zabudowy, w szczególności nie służącej rolnictwu.

Lasy.

Lasy stanowią ok. 11,7 % obszaru gminy Brzeszcze. Zarządza nimi Nadleśnictwo Andrychów. Lasy niepaństwowe stanowią 13,1 % obszaru leśnego. Lasy Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP posiadają status lasów ochronnych (zarządzenie Ministra Środowiska nr 21 z 1 lutego 1995 roku). Drzewostany pod względem zdrowotności zaliczone zostały do dwóch stref uszkodzeń przemysłowych. Las świeży i las wilgotny oraz bór mieszany świeży i wilgotny to dominujący typ siedliskowy na omawianym terenie. Drzewostan tworzy w ok. 40 % sosna i dąb, a w 10% ogółu – dąb czerwony. Domieszkę stanowią brzoza, buk, modrzew, olsza czarna, jawor. Drzewostany świerkowe, niegdyś tu obecne, uległy wyniszczeniu na skutek szkodników i chorób. Z racji małej lesistości gminy Nadleśnictwo dąży do wejścia w posiadanie gruntów porolnych (nieprzydatnych) właśnie w celu ich zalesienia.

Lasy prywatne są lasami produkcyjnymi, a ich rola gospodarcza jest ograniczona ze względu na zdecydowaną dominację drzewostanów w wieku przedprodukcyjnym.

W zakresie hodowli i ochrony lasu na terenie gminy Brzeszcze przewiduje się zalesienia gruntów (0,60 ha), ponowne wprowadzenie upraw leśnych (5,60 ha) oraz pielęgnację i zabiegi ochronne (6,27 ha).

9. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Historia Brzeszcz sięga XV wieku (pierwsza wzmianka historyczna pochodzi z 1438 r.) natomiast rozwój wsi nastaje w XX w. wraz z powstaniem kopalni węgla kamiennego. W czasie II wojny światowej założono w Brzeszczach dwa podobozы koncentracyjne KL Auschwitz. Brzeszcze otrzymują prawa miejskie w 1962 r.

Znajdujące się na terenie gminy Brzeszcze obiekty zabytkowe podlegają ochronie i stanowią cenne dziedzictwo kulturowe. Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ochrona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy a następnie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

W obszarze objętym studium zlokalizowane są następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- kościół parafialny św. Urbana wraz z otoczeniem w granicach ogrodzenia, w miejscowości Brzeszcze, przy skrzyżowaniu ul. Kościelnej i Piastowskiej – nr rejestru A-71/M,
- kościół parafialny św. Marcina wraz z najbliższym otoczeniem w granicach ogrodzenia, w miejscowości Jawiszowice, przy pl. św. Marcina - nr rejestru A-81,
- zabytki malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego, stanowiące wyposażenie zabytkowego kościoła parafialnego św. Marcina w Jawiszowicach, przy pl. św. Marcina - nr rejestru B-34, B-63/M,
- budynek dawnej łaźni obozowej oraz latarnia obozowa, w miejscowości Brzeszcze, przy ul. Dworcowej – nr rejestru A/1629/95,
- kamienna kapliczka przydrożna z figurą św. Jana Nepomucena z 1779 r., w miejscowości Skidziń, przy ul. Wypoczynkowej (naprzeciwko domu nr 1, w pobliżu zbiegu ulic Wyzwolenia i Oświęcimskiej) - nr rejestru B-1-3/M,
- kamienna kapliczka przydrożna z 1844 r. z płaskorzeźbą św. Anny Samotrzeć, w miejscowości Brzeszcze, przy skrzyżowaniu ulic św. Anny i Nazieleńce – nr rejestru B-289/M,
- kapliczka słupowa z Grupą Ukrzyżowania z 1812 r., w miejscowości Brzeszcze, przy ul. Piastowskiej – nr rejestru B-376/M.

Ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej (w tym gmin), precyzuje art. 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 z 2003 r., poz. 1568 z późn. zm.).

Gminy między innymi mają dbać o: „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” oraz zapobiegać „zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków”. Jednym z obowiązków nałożonych przez ustawę na gminy jest: „uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”. Temu zadaniu ma służyć gminna ewidencja zabytków, o której jest mowa w artykule 22 pkt. 4 cytowanej ustawy: „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków”.

W gminnej ewidencji zabytków figurują następujące obiekty zabytkowe objęte ochroną - w miejscowości:

Brzeszcze:

- kościół parafialny pw. św. Urbana, ul. Kościelna 2,
- łaźnia i latarnia obozowa podbozu Jawischowitz, ul. Dworcowa (park),
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 1,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 2,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 3,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 4,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 5,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 7,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 8,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 9,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 12,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 12a,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 12b,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 12c,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 16,
- dom w zespole osiedla robotniczego Starej Koloni, ul. Górnicza nr 20,
- budynek dawnej Szkoły, Kosynierów 8 – obecnie 20,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 1,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 2,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 3,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 4,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 5,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 6,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 7,
- dom w zespole osiedla robotniczego Nowa Kolonia, ul. Nowa Kolonia nr 8,

- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Parkowa nr 2/ul. Matejki nr 1,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Parkowa nr 4/ul. Matejki nr 3,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Parkowa nr 6/ul. Matejki nr 5,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Sienkiewicza nr 1/ul. Matejki nr 3,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Sienkiewicza nr 3/ul. Matejki nr 4,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Sienkiewicza nr 5/ul. Matejki nr 6,
- dom w zespole osiedla Kolonia Urzędnicza, ul. Sienkiewicza nr 7/ul. Matejki nr 8,
- dom, ul. Piastowska 24,
- krzyż, ul. Kościuszki/ul. Leśna,
- kapliczka – krzyż z figurą św. Anny Samotrzeć, ul. Nazieleńce/ul. św. Anny,
- kapliczka krzyż, ul. Ofiar Oświęcimia/ul. Przecieszyńska,
- kapliczka – figura Chrystusa, ul. Ofiar Oświęcimia 87,
- kapliczka – krzyż na tzw. Tyrnówce, ul. Piastowska 4a,
- kapliczka, ul. Nazieleńce/ul. Łabędzia,
- nagrobek Kamila Dominika dr Gherii, ul. Sobieskiego/ul. Dąbrowskiego/ ul. Ofiar Oświęcimia (cmentarz komunalny),
- pomnik ku czci poległych w walce z faszyzmem, ul. Kościuszki (park miejski),
- pomnik ku czci ofiar podboju Jawischowitz, ul. Dworcowa (park),
- kamienny słup graniczny.

Z gminnej ewidencji zabytków w sołectwie Brzeszcze wykreślono:

- golgotę przy kościele parafialnym pw. św. Urbana przy ul. Kościelnej, na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r., znak OZK r.5133.7.2011 DW2,
- kapliczkę przy skrzyżowaniu ul. Piastowska i ul. Sobieskiego, na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r., znak OZK r.5133.7.2011 DW2,
- pomnik Grunwaldzki przy ul. Piastowskiej, na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r., znak OZK r.5133.7.2011 DW2,
- pomnik żołnierzy Wojska Polskiego poległych we wrześniu 1939 r. na Cmentarzu Komunalnym, na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r., znak OZK r.5133.7.2011 DW2.

Jawiszowice:

- kapliczka, ul. Bielska,
- kapliczka, ul. Jaźnik,
- kapliczka, ul. Mostowa,
- kapliczka, ul. Olszyny 58,
- kapliczka, ul. Olszyny/ul. św. Marcina,
- kapliczka, ul. Pocztowa 24,
- kościół parafialny pw. św. Marcina z Tours, ul. św. Marcina 1,
- kaplica południowo – wschodnia w ogrodzeniu kościelnym, ul. św. Marcina 1,
- kaplica południowo – zachodnia w ogrodzeniu kościelnym, ul. św. Marcina 1,

- kaplica północno - wschodnia w ogrodzeniu kościelnym, ul. św. Marcina 1,
- kaplica północno – zachodnia w ogrodzeniu kościelnym, ul. św. Marcina 1,
- figura Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. św. Marcina 1,
- zespół modernistycznej zabudowy przemysłowej (cechownia, nadszybia szybu Andrzej III, sortownia, budynki zespołu sprzedaży węgla wraz z wieżą zasypową oraz system pomostów transportowych pomiędzy szybem Andrzej III, a sortownią, usytuowane na terenie Kopalni Węgla Jawiszowice), Jawiszowice, dawny Ruch II KWK Brzeszcze.

Przecieszyn:

- kapliczka – krzyż przydrożny, ul. Długa 25,
- kapliczka – krzyż przydrożny, ul. Wyzwolenia 25,
- dom, ul. Graniczna 17
- dom, ul. Graniczna 25
- dom, ul. Graniczna 27
- dom, ul. Graniczna 45
- dom, ul. Jodłowa 4
- dom, ul. Jodłowa 30
- dom, ul. Jodłowa 34
- dom, ul. Sadowa 5-7
- dom, ul. Sadowa 24
- dom, ul. Sadowa 26
- dom, ul. Sadowa 41
- dom, ul. Wyzwolenia 26
- szkoła, ul. Wyzwolenia 54
- dom, ul. Fredry 2.

Z gminnej ewidencji zabytków w sołectwie Przecieszyn wykreślono krzyż przy ul. Folwarcznej oraz kapliczkę przy ul. Granicznej, na podstawie Pismo Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r., znak OZK r.5133.7.2011 DW2.

Skidziń:

- figura przydrożna z posągami św. Jana Nepomucena, ul. Wypoczynkowa,
- dwór obok budynek mieszkalny, ul. Piwna,
- budynek gospodarczy w zespole folwarcznym obok budynek warsztatowo – biurowy, ul. Piwna 3,
- dom, ul. Ślepa koło nr 3,
- dom, ul. Ślepa naprzeciwko nr 7,
- dom, ul. Wypoczynkowa 7,
- dom, ul. Wypoczynkowa 20,
- dom, ul. Wypoczynkowa 34,
- dom, ul. Zakątek 2,
- stodoła, ul. Pogranicze 2,

- stodoła, ul. Wypoczynkowa 38.

Z gminnej ewidencji zabytków w sołectwie Skidziń wykreślono kapliczkę z figurą Matki Boskiej Różańcowej, przy ul. Wypoczynkowej, krzyż przydrożny przy ul. Wypoczynkowej oraz tablica pamiątkowa na budynku szkoły podstawowej przy ul. Oświęcimskiej na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r. znak OZK r.5133.7.2011 DW2, dom przy ul. Wypoczynkowej 64 na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 30.01.2017 r.

Wilczkowice

- krzyż przydrożny z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego, ul. Oświęcimska 98,
- dom, ul. Rączki 5,
- dom, ul. Rączki 7.

Z gminnej ewidencji zabytków w sołectwie Wilczkowice wykreślono:

- kapliczkę z figurą Matki Boskiej Początej przy ul. Starowiejskiej, na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r. znak OZK r.5133.7.2011 DW2.

Zasole:

- kapliczka – krzyż przydrożny, ul. Jasna,
- dom, ul. Gołębia 6,
- dom, ul. Kostka Jagiełły 32,
- dom, ul. Kostka Jagiełły 7,
- dom, ul. Wypoczynkowa 59.

Z gminnej ewidencji zabytków w sołectwie Zasole wykreślono:

- kapliczkę szafkową przy ul. Kostka Jagiełły, kapliczkę przy ul. Kostka Jagiełły, krzyż przy ul. Stawy Wrotnowskie na podstawie pisma Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie z dnia 22.09.2011 r. znak OZK r.5133.7.2011 DW2.

Parki kulturowe tworzy się w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego” w gminie Brzeszcze nie proponuje lokalizacji parku kulturowego. Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami rada miejska, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy. Uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia. Burmistrz, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, sporządza plan ochrony parku kulturowego, który wymaga zatwierdzenia przez radę miejską.

Na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące między innymi prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej.

Do chwili obecnej Rada Miejska nie podjęła uchwały w sprawie utworzenia parku kulturowego. W ramach studium nie proponuje się wyznaczenia terenów przeznaczonych do wyznaczenia parków kulturowych.

Na podstawie Kart Ewidencyjnych Stanowisk Archeologicznych oraz map obszarów tzw. AZP, zgromadzonych w archiwum WUGZ w Krakowie, zidentyfikowano zabytki archeologiczne (stanowiska archeologiczne) zlokalizowane w Gminie Brzeszcze, wyznaczone do objęcia ochroną.

Przez dobra kultury współczesnej należy rozumieć nie będące zabytkami dobra kultury, takie jak: pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Obecnie w gminie Brzeszcze nie ma opracowanej listy dóbr kultury współczesnej.

W ramach studium nie proponuje się wyznaczenia obiektów przeznaczonych do wpisania na listę dóbr kultury współczesnej.

10. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt granic krajobrazów priorytetowych.

Dla obszaru obejmującego gminę Brzeszcze nie sporządzono audytu krajobrazowego w związku z tym nie wprowadza się rekomendacji ani wniosków oraz nie określa się granic krajobrazów priorytetowych.

11. Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrony ich zdrowia.

Warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochrona ich zdrowia wiążą się z następującą problematyką: struktura demograficzna, bezrobocie i rynek pracy oraz stopień wyposażenia w usługi publiczne. Procesy demograficzne, bezrobocie oraz rynek pracy zostały omówione w rozdziale 13 niniejszego tomu Studium.

Analiza stopnia wyposażenia w usługi publiczne wiąże się ze stanem zainwestowania w tego typu usługi oraz sprecyzowanie potrzeb w tym zakresie. Na usługi publiczne składają się: szkoły, przedszkola, opieka zdrowotna i społeczna, kultura i sport, bezpieczeństwo, administracja samorządowa.

Gminnym ośrodkiem obsługi jest miasto Brzeszcze. Tutaj znajduje się siedziba Urzędu Gminy, posterunek policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, stadion sportowy, instytucje kultury, szkoły oraz liczne usługi komercyjne.

Drugim ważnym ośrodkiem usługowym, w szczególności w zakresie usług komercyjnych jest centrum Jawiszowic. Ponadto pozostałe wsie mają wykształcone małe centra, gdzie zwykle znajduje się sklep spożywczy, remiza, kościół.

Centrum usług ponadlokalnych dla gminy Brzeszcze jest miasto Oświęcim, gdzie znajduje się siedziba powiatu, szkoły średnie oraz rozbudowane usługi komercyjne, w tym usługi handlu.

W zakresie usług handlu wykorzystywane są również zasoby miasta Bielsko Biala, rzadziej Krakowa. Kraków stanowi natomiast zaplecze szkolnictwa wyższego.

Na terenie gminy działa sześć jednostek ochotniczej straży pożarnej, tj.: w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym w Brzeszczach i w Jawiszowicach oraz poza tym systemem w Przecieszynie, Skidzinie, Zasolu oraz w Brzeszczach – Bór.

Szkolnictwo oraz przedszkola zostały omówione w rozdziale 13 niniejszego Studium.

Stopień wyposażenia w usługi publiczne uznaje się za wystarczający, w szczególności w kontekście zabezpieczenia terenów. Wyjątek stanowią usługi w zakresie sportu i rekreacji, dla których zasadne jest wyznaczenie nowych terenów oraz umożliwienie modernizacji istniejących ośrodków poprzez zmianę zasad zabudowy i zagospodarowania (stadion miejski).

Z problematyką jakości życia mieszkańców związany jest również program rewitalizacji. W ramach opracowanego dla gminy Brzeszcze „Programu rewitalizacji” wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszary rewitalizowane. Obszar zdegradowany obejmuje miasto Brzeszcze, wieś Jawiszowice oraz Przecieszyn. Obszary rewitalizowane obejmują następujące tereny:

- 1) Obszar nr 1 obejmuje teren w rejonie ulicy Dworcowej, Kazimierza Wielkiego, Narutowicza, 1 Maja, Konopnickiej, Władysława Łokietka, Prusa, Turystyczna oraz park miejski przy ulicy Dworcowej. Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, ale spełniający również istotne funkcje edukacyjne, kulturalne, handlowe oraz park miejski.
- 2) Obszar nr 2 obejmuje teren ograniczony ulicami Ofiar Oświęcimia, Kolejową, Przemysłową, Leśną, Nowa Kolonia. Obejmuje również teren stadionu miejskiego. Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, spełniający również funkcje edukacyjne, gospodarcze, organizacji czasu wolnego, funkcje sportowo – rekreacyjne. Znajdują się tu również budynki komunalne oraz stadion miejski.
- 3) Obszar nr 3 obejmuje teren w rejonie ulic Górniczej, Leśnej, Kościuszki, Szymanowskiego, Ofiar Oświęcimia. Obejmuje również teren stadionu miejskiego. Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, spełniający również funkcje edukacyjne, gospodarcze, organizacji czasu wolnego.
- 4) Obszar nr 4 obejmuje teren Osiedla Paderewskiego. Obszar z dominującą funkcją mieszkaniową, na którym realizowane będą także funkcje usługowe i kulturalno – edukacyjne.

Obszar zdegradowany oraz obszary rewitalizowane zostały wyznaczone na podstawie analiz ilościowych problemów społecznych, technicznych, przestrzenno – funkcjonalnych. W tych obszarach następuje skumulowanie wielu problemów z w/w wymienionych dziedzin. W szczególności można wyróżnić następujące problemy społeczne: wysoki poziom bezrobocia, słabe wykształcenie społeczeństwa, małe doświadczenie zawodowe, stosunkowo duża liczba osób w wieku powyżej 50 lat, duża przestępczość oraz problemy funkcjonalno – przestrzenne: niska jakość estetyki przestrzeni publicznej, niski poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszych oraz w ruchu rowerowym, słaba dostępność parkingów, słaba dostępność połączeń komunikacyjnych, duży poziom degradacji dróg, wysoki poziom zagrożenia hałasem, szczególnie komunikacyjnym, niedobór miejsc do rekreacji i miejsc integracji społecznej.

12. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Do zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia należy zagrożenie powodzią oraz osuwaniem się mas ziemnych. Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych na terenie gminy nie występują. Występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Zmianą ustawy Prawo wodne z dnia 5 stycznia 2011 roku wprowadzono nowe zasady ochrony przeciwpowodziowej polegające między innymi na konieczności opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Z przepisów ustawy Prawo wodne wynika obowiązek uwzględnienia wyżej wymienionych map w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w postaci nowych zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat oraz raz na 500 lat. Obszar gminy Brzeszcze posiada opracowane nowe mapy zagrożenia powodziowego, zarówno w przypadku rzeki Wisły jak również rzeki Soły. Z opracowanych map wynika, że istnieją obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące głównie doliny rzek. Wyjątek stanowi odcinek doliny rzeki Soły na wysokości wsi Wilczkowice, gdzie obszar szczególnego zagrożenia powodzią obejmuje całą wieś Wilczkowice oraz projektowane obszary wydobywania złóż kruszywa naturalnego „Wilcze Doły”. Zagrożone powodzią są tereny istniejącej zabudowy, jak również zabudowy projektowanej, ujętej w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto w gminie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,02%) jak również obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

13. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

1) Analiza społeczna.

Bardzo ważnym uwarunkowaniem dla gminy decydującym o przebiegu przyszłych procesów rozwojowych są czynniki demograficzne. Obecne i przyszłe tempo rozwoju ludności i związane z tym zmiany wielkościowe populacji w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym to podstawowe przesłanki dla formowania strategii i kierunków społeczno-gospodarczego przestrzennego rozwoju gminy.

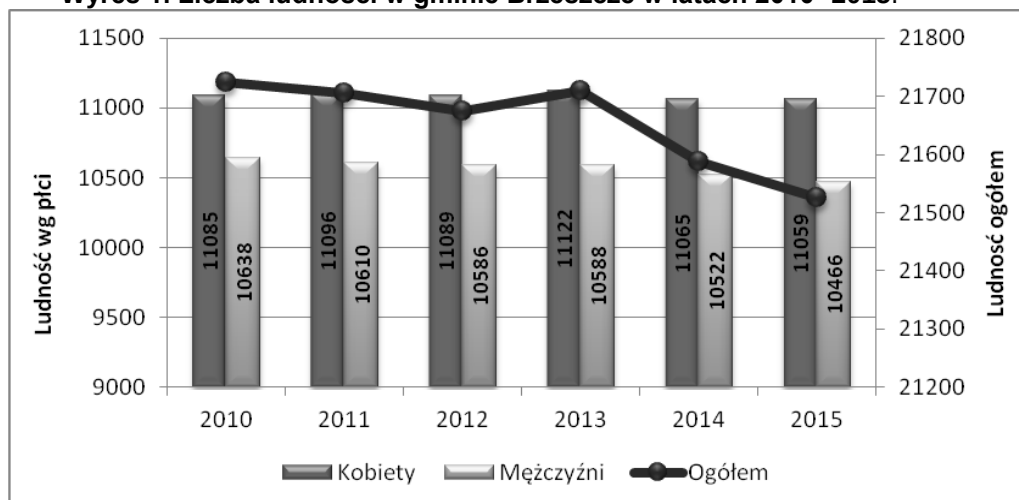
a) Procesy demograficzne.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku gminę Brzeszcze zamieszkiwało 21 525 osób, w tym 11 059 kobiet i 10 466 mężczyzn. Większa część ludności zamieszkiwała tereny miejskie, tj. około 53,5% mieszkańców gminy. W latach 2010 - 2015 liczba mieszkańców zmalała (tabela 1, wykres 1).

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Brzeszcze w latach 2010- 2015.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem [osoba]	21723	21706	21675	21710	21587	21525
Kobiety [osoba]	11085	11096	11089	11122	11065	11059
Mężczyźni [osoba]	10638	10610	10586	10588	10522	10466

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wyres 1. Liczba ludności w gminie Brzeszcze w latach 2010- 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Analiza danych zawartych w tabeli 1 i na wykresie 1 wskazuje na znaczną przewagę kobiet nad mężczyznami. Gmina Brzeszcze posiadała w 2015 roku dość wysoki wskaźnik feminizacji społeczeństwa, tj. 106 kobiet/100 mężczyzn. Zaobserwowano, że w ciągu ostatnich trzynastu lat w mieście ubyło więcej mężczyzn niż kobiet (liczba mężczyzn spadła o 1,6%, a kobiet o 0,2%).

Gęstość zaludnienia gminy w 2015 roku wynosiła 472 osób na km². Wartość ta jest ponad dwukrotnie wyższa niż dla województwa małopolskiego oraz prawie czterokrotnie większa niż średnia dla Polski. Natomiast w porównaniu do powiatu oświęcimskiego jest nieznacznie wyższa (tabela 2).

Tabela 2. Gęstość zaludnienia w gminie Brzeszcze na tle powiatu, województwa i kraju w 2015 r.

Gęstość zaludnienia	Gmina Brzeszcze	Powiat oświęcimski	Województwo małopolskie	Polska
Liczba osób na 1 km ²	472	382	222	123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Jednym z ważnych elementów oceny stopnia rozwoju jest tempo rzeczywistego przyrostu demograficznego. Wzajemne proporcje oraz wartości składowych przyrostu podano w tabeli 3.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie			2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Brzeszcze	Urodzenia żywe	w osobach	227	211	217	206	233	215
		na 1000 ludności	10,4	9,7	10,0	9,5	10,8	10,0
	Zgony	w osobach	190	212	217	195	228	231
		na 1000 ludności	8,74	9,76	10,00	9,00	10,52	10,73
	Przyrost naturalny	w osobach	37	-1	0	11	5	-16
		na 1000 ludności	1,7	0,0 *	0,0	0,5	0,2	-0,7
Powiat oświęcimski	Urodzenia żywe	na 1000 ludności	10,3	9,9	9,6	9,8	9,3	9,7
	Zgony	na 1000 ludności	9,06	9,55	10,42	9,78	9,55	10,46
	Przyrost naturalny	na 1000 ludności	1,3	0,3	-0,8	0,1	-0,2	-0,7
Województwo małopolskie	Urodzenia żywe	na 1000 ludności	11,1	10,6	10,5	10,2	10,2	10,3
	Zgony	na 1000 ludności	8,90	8,90	9,13	9,02	8,80	9,31
	Przyrost naturalny	na 1000 ludności	2,2	1,7	1,4	1,2	1,4	1,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

*Wartość mniejsza niż przyjęty format prezentacji.

Powyższe dane wskazują na niższe wartości przyrostu naturalnego ludności w gminie Brzeszcze niż średnio w całym województwie małopolskim. O wyższych wartościach średnio wojewódzkiego przyrostu naturalnego decydują bardziej prężnie demograficzne gminy położone w południowej części województwa. Warto jednak zauważyć, iż zestawiając wartości wskaźnika przyrostu naturalnego w gminie z danymi dla powiatu oświęcimskiego, to właśnie gmina Brzeszcze charakteryzowała się zwykle wyższymi wartościami tego wskaźnika w badanych latach. Zaznaczyć jednak tu trzeba, że poziom gminnego wskaźnika przyrostu naturalnego kształtuje się aktualnie na poziomie nie zabezpieczającym prawidłowego rozwoju demograficznego ludności gminy Brzeszcze – na końcu badanego okresu czasu zauważono, iż na terenie gminy występuje negatywne zjawisko dominacji liczby zgonów nad liczbą urodzeń.

Na przemiany demograficzne w gminie Brzeszcze wpływają również migracje krajowe i zagraniczne (tabela 4).

Tabela 4. Procesy migracyjne w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	Gmina Brzeszcze				Powiat oświęcimski	Województwo małopolskie
	Saldo migracji wewnętrznych [osoba]	Saldo migracji zagranicznych [osoba]	Saldo migracji [osoba]	Saldo migracji na 1000 ludności	Saldo migracji na 1000 ludności	Saldo migracji na 1000 ludności
2010	-54	-3	-57	-2,6	-0,6	1,3
2011	-13	-3	-16	-0,7	-0,5	1,3

2012	-25	-3	-28	-1,3	-0,3	1,1
2013	-22	-3	-25	-1,2	-0,6	0,8
2014	-99	-4	-103	-4,8	-0,8	0,9
2015	-63	*	*	*	*	*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

* Wypełnienie pozycji jest niemożliwe/niecelowe lub wartość niepodana ze względu na wysoki błąd losowy próby (w przypadku badań reprezentacyjnych, np. BAEL).

Jak wynika z tabeli 4, saldo migracji dla gminy Brzeszcze przyjmowało wartości ujemne, co oznacza, że każdego roku więcej osób wymeldowało się z gminy, niż się w niej zameldowało. Próbując wytłumaczyć powyższe dane warto zwrócić uwagę na fakt, iż ujemne saldo migracji wewnętrznych dotyczy prawdopodobnie ludzi młodych, najbardziej mobilnych, otwartych na zmiany, którzy po ukończeniu studiów w dużych ośrodkach akademickich regionu i kraju, często tam właśnie starają się szukać pracy i zamieszkują na stałe. Sytuacja ta jest niekorzystna z punktu widzenia lokalnych samorządów, gdyż wiąże się ze stratą młodych i wykształconych obywateli. Warto również zaznaczyć, iż głównymi przyczynami migracji są także sprawy rodzinne (m.in. zawieranie małżeństw) oraz chęć poprawy warunków mieszkaniowych.

Natomiast migracja zagraniczna w gminie ma marginalne znaczenie. Mimo, że od kilku lat saldo utrzymuje się na poziomie ujemnym, to rozmiar tego zjawiska nie zagraża liczebności ludności gminy Brzeszcze i nie stanowi problemu demograficznego.

Warto zauważyć, iż zarówno gmina Brzeszcze, jak i powiat oświęcimski w badanym okresie czasu wykazują cechy obszaru odpływowego (ujemne salda migracji).

Jak już wspomniano wcześniej, istotne znaczenie dla rozwoju gminy mają także przeobrażenia struktury wieku. Podział ludności na ekonomiczne grupy wiekowe wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy Brzeszcze (tabela 5). Na przestrzeni lat 2010–2015 zmniejsza się liczba ludności w wieku aktywności zawodowej oraz osób młodych w wieku przedprodukcyjnym, rośnie natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Porównując strukturę wiekową gminy Brzeszcze do powiatu oświęcimskiego i województwa małopolskiego w badanym okresie czasu, można stwierdzić, że w gminie od lat występuje najmniejszy udział grupy osób wieku przedprodukcyjnym. Przeciwna zależność występuje w przypadku grupy osób w wieku produkcyjnym – w gminie Brzeszcze jest ona najliczniejsza.

Tabela 5. Struktura wiekowa gminy Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	Gmina Brzeszcze			Powiat oświęcimski			Województwo małopolskie		
	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]
2010	17,8	65,5	16,8	18,4	63,9	17,7	19,9	63,6	16,5
2011	17,5	65,5	17,1	18,1	63,8	18,2	19,6	63,5	16,9
2012	17,4	65,2	17,4	17,9	63,5	18,6	19,4	63,4	17,3

2013	17,4	64,6	18,0	17,8	63,2	19,0	19,2	63,1	17,7
2014	17,4	64,0	18,6	17,7	62,8	19,5	19,0	62,8	18,2
2015	17,5	63,4	19,1	17,6	62,3	20,0	18,9	62,4	18,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Warto zauważyć, iż w perspektywie kolejnych kilkudziesięciu lat, możliwe jest zwiększenie się grupy ludności osób w wieku poprodukcyjnym w wyniku przenoszenia się ludności z grupy produkcyjnej do poprodukcyjnej, co stanowi objaw starzenia się społeczeństwa.

Podsumowując zmiany w strukturze ludności można zauważyć, iż sytuacja demograficzna gminy Brzeszcze odbiega nieco od średnich wskaźników dla województwa małopolskiego. Głównymi tego wyznacznikami są przede wszystkim wyższy niż średnio w województwie odsetek ludności w wieku produkcyjnym oraz niższy odsetek ludności młodej. Negatywnym zjawiskiem dla kształtowania się przyszłościowych procesów demograficznych jest ujemne saldo migracji.

b) Prognoza demograficzna.

Szacunkowa prognoza ludności gminy Brzeszcze do roku 2047 została opracowana w oparciu o trendy rozwojowe ludności powiatu oświęcimskiego określonej w prognozie opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny (GUS).

1) Według prognozy GUS liczba mieszkańców powiatu oświęcimskiego będzie stopniowo zmniejszać się. Do roku 2047 liczba ludności zmniejszy się w skali powiatu o 11,2% w stosunku do 2015 r., co stanowi nieco niepokojącą prognozę. Liczba mieszkańców z 154 819 osób zmniejszy się do 137 546. Spadać będzie liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, a rosnąć liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Do 2047 roku ludzi powyżej 65 roku życia będzie więcej niż niepełnoletnich. Przewiduje się, że do 2047 roku powiat oświęcimskim będzie charakteryzował się dalej ujemnym saldem migracji. Utrzymywać się będzie nadwyżka odpływu ludności nad napływem (saldo migracji wewnętrznych). Jednakże, do 2047 roku w powiecie oświęcimskim zwiększy się imigracja, przy jednoczesnym zmniejszeniu wielkości emigracji. W efekcie, w końcu horyzontu czasowego wielkość imigracji przekroczy emigrację (saldo migracji zagranicznych będzie dodatnie).

2). Do podstawowych czynników kształtujących perspektywiczny przebieg procesów demograficznych w gminie Brzeszcze należeć będą:

- niezbyt odbiegający od średnio powiatowego poziom przyrostu naturalnego;
- utrzymujące się ujemne saldo migracyjne;
- zaznaczający się proces starzenia się miejscowej ludności (wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym).

3). Analiza danych prognostycznych skłania do sformułowania następujących wniosków:

- dynamika przyrostu ludności w gminie Brzeszcze prawdopodobnie powinna – praktycznie rzecz biorąc – tylko nieznacznie odbiegać od średnich wskaźników dla powiatu oświęcimskiego. W związku z tym w kolejnych latach następować będzie spadek liczby mieszkańców gminy Brzeszcze;

- wyraźnie zaznaczającym się przekształceniom ulegać będą struktury wiekowe - nastąpi wzrost liczebności populacji w wieku poprodukcyjnym;
- do końca okresu prognozy (do roku 2047) będzie utrzymywać się prawdopodobnie ujemne saldo migracji gminy Brzeszcze, przy czym na ujemne saldo wpływać będzie ujemne saldo migracji wewnętrznych. Warto jednak dodać, iż na koniec badanego okresu saldo migracji wewnętrznych prawdopodobnie przyjmie bezwzględnie niższą wartość w porównaniu do 2015 roku. Przewiduje się, że do 2047 roku będzie dodatnie, ale na nie zbyt wysokim poziomie saldo migracji zagranicznych.

c) Sytuacja mieszkaniowa.

Wskaźniki związane z gospodarką mieszkaniową stanowią jeden z elementów świadczących o jakości życia społeczności i stanowią podstawy do prognozowania zmian w następnych latach. W tabeli 6 zestawiono informacje na temat zmian w gospodarce mieszkaniowej.

Tabela 6. Statystyka mieszkaniowa gminy Brzeszcze w latach 2010-2015.

Rok	Mieszkania istniejące		Mieszkania oddane do użytkowania	
	Liczba [sztuk]	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Liczba [sztuk]	Powierzchnia użytkowa [m ²]
2010	7 372	571 343	38	5 368
2011	7 415	576 090	50	5 736
2012	7 458	581 520	49	6 360
2013	7 499	587 293	43	6 051
2014	7 534	591 928	38	5 049
2015	7 570	596 484	37	4 631

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Jak wynika z tabeli 6, na koniec 2015 roku wg danych GUS na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowanych było 7 570 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 596 484 m². Od 2010 roku w gminie Brzeszcze oddano do użytkowania 255 mieszkań, co daje średnio około 43 mieszkań na rok.

Sytuacja mieszkaniowa gminy Brzeszcze jest zbliżona, a czasem nawet nieco korzystniejsza niż przeciętnie w powiecie oświęcimskim i województwie małopolskim (tabela 7). Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie w 2015 roku wynosiła 78,8 m², co jest wynikiem nieco lepszym od średniej województwa (78,0) i zbliżonym do średniej powiatu (78,9). Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę w mieszkaniu jest większa w gminie Brzeszcze (27,7 m²) w porównaniu do powiatu oświęcimskiego (25,9 m²) i województwa małopolskiego (26,5 m²).

Tabela 7. Warunki mieszkaniowe w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w 2015 r.

Wyszczególnienie	Gmina Brzeszcze	Powiat oświęcimski	Województwo małopolskie
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	78,8	78,9	78,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	27,7	25,9	26,5

Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,00	4,08	3,92
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,84	3,04	2,94
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,71	0,75	0,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Warto jednak zwrócić uwagę, iż liczba mieszkań oddanych do użytkowania w gminie Brzeszcze na przestrzeni badanych lat nie była zadawalająca w stosunku do liczby ludności. Jak wynika z tabeli 8 wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 10 000 ludności w 2015 roku wynosił 17 i był niższy niż wskaźnik dla powiatu oświęcimskiego (24) i dla województwa małopolskiego (43). Trudności mieszkaniowe potwierdza również współczynnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 10 000 zawartych małżeństw, który w 2015 roku wyniósł 363 (w powiecie oświęcimskim 481, natomiast w województwie małopolskim 836) – tabela 9. Oznacza to, że jedynie ponad jedna trzecia małżeństw z gminy Brzeszcze mogła liczyć na nowe mieszkania.

Tabela 8. Mieszkania oddane do użytkowania na 10 000 ludności w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	Mieszkania na 10 000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Brzeszcze	17	23	23	20	18	17
Powiat oświęcimski	18	18	25	31	28	24
Województwo małopolskie	37	38	46	46	46	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 9. Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 zawartych małżeństw w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	Mieszkania na 1 000 zawartych małżeństw					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Brzeszcze	245	365	389	350	302	363
Powiat oświęcimski	284	315	444	598	544	481
Województwo małopolskie	602	684	840	932	900	836

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Zestawiając wartości wskaźnika liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 10 000 ludności oraz współczynnika liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw w gminie Brzeszcze z danymi dotyczącymi powiatu oświęcimskiego i województwa małopolskiego pozwala stwierdzić, że w ciągu analizowanego okresu gmina Brzeszcze na tle danych jednostek charakteryzowała się zwykle gorszą sytuacją mieszkaniową (tabela 8, tabela 9).

Analizując powyższe należy zauważyć, iż liczba mieszkań oddawanych do użytkowania jest zbyt niska, aby zaspokoić rosnące potrzeby ludności gminy. Dlatego jednym z możliwych kierunków rozwoju gminy Brzeszcze jest rozwój budownictwa mieszkaniowego poprzez szeroką promocję i rozwijanie infrastruktury do terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy. Warto zaznaczyć, iż gmina Brzeszcze posiada bardzo dobre warunki dla osób zainteresowanych budownictwem jednorodzinnym oraz wielorodzinnym, życiem w społeczności miejskiej, z dobrą infrastrukturą i atrakcyjnym otoczeniem.

d) Edukacja i wychowanie.

Na terenie gminy Brzeszcze możliwe jest kształcenie na poziomie przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym oraz średnim. Na terenie gminy Brzeszcze w 2017 roku funkcjonuje 7 przedszkoli, w tym jedno przedszkole prowadzone przez Fundację Ekologiczną Wychowanie i Sztuka „Elementarz”. Łączna liczba oddziałów w przedszkolach wynosi 31. Do przedszkoli uczęszcza 688 dzieci (stan na 2017 r.). Ponadto na terenie Gminy Brzeszcze znajdują się dwa przedszkola niepubliczne: Niepubliczne Przedszkole "Iskierka" oraz Niepubliczne Przedszkole im. "Dzieciątka Jezus" do których uczęszcza łącznie 80 dzieci.

Poza tym mieszkańcy gminy mogą korzystać z edukacji w 6 szkołach podstawowych oraz z 2 gimnazjów. Do szkół podstawowych w 2017 roku łącznie uczęszcza 1381 uczniów (liczba oddziałów wynosi 73). W związku z reformą oświaty od 1 września 2017r. gimnazja zostaną włączone do Zespołów Szkolno – Przedszkolnych.

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Brzeszczach (przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Brzeszczach),
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Brzeszczach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Brzeszczach),
- Szkoła Podstawowa w Jawiszowicach im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Jawiszowicach (w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Jawiszowicach),
- Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej w Przecieszynie (przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Przecieszynie),
- Szkoła Podstawowa im. Ewy Szelburg Zarembiny w Skidzinie (przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Skidzinie),
- Szkoła Podstawowa Fundacji „Elementarz” im. Kostka Jagiełły w Zasolu.

Ponadto, oferta edukacyjna gminy Brzeszcze obejmuje również kształcenie na poziomie szkoły średniej. W gminie funkcjonuje Powiatowy Zespół Nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. prof. Kazimierza Bielenina w Brzeszczach.

2) Analiza ekonomiczna.

a) Bezrobocie.

W gminie Brzeszcze widoczny jest spadek bezrobocia. W 2010 roku liczba bezrobotnych wynosiła 664 osoby, a w 2015 roku 498 osób, co stanowi spadek o 25% (tabela 10).

Tabela 10. Bezrobocie w gminie Brzeszcze w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bezrobotni zarejestrowani	ogółem [osoba]	664	639	655	726	556	498
	mężczyźni [osoba]	236	216	239	266	201	180
	kobiety [osoba]	428	423	416	460	355	318
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	ogółem [%]	4,7	4,5	4,6	5,2	4,0	3,7
	kobiety [%]	6,3	6,3	6,2	7,0	5,5	5,0
	mężczyźni [%]	3,2	2,9	3,2	3,6	2,7	2,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Jak wynika z tabeli 10 w kategorii bezrobotnych przeważają kobiety, ich udział w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy w 2015 r. wynosił blisko 63,9%, co może być wynikiem przewagi przemysłu ciężkiego na tym obszarze.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Brzeszcze w 2015 roku wynosiła 3,7%, czyli mniej niż dla powiatu oświęcimskiego (4,9%), województwa małopolskiego (5,7%) i Polski (6,5%).

b) Podmioty gospodarcze.

Liczba podmiotów gospodarczych działających w 2015 roku w gminie Brzeszcze wynosiła 2015 (tabela 11). Przedsiębiorstwa z sektora prywatnego zdecydowanie przeważały, gdyż stanowiły 96,7% wszystkich podmiotów.

Tabela 11. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w gminie Brzeszcze i powiecie oświęcimskim w 2015 roku.

	Powiat	Gmina
Ogółem	14185	2015
w tym w sektorze: rolniczym	109	14
przemysłowym	1481	155
budowlanym	1725	236
na 10 tys. ludności	916	936
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	676	703

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016, Urząd Statystyczny w Krakowie.

W gminie Brzeszcze wśród działalności gospodarczej przeważa handel, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja, działalność finansowa i ubezpieczeniowa, opieka zdrowotna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz usługi. Część podmiotów trudni się przemysłem, budownictwem, a także zajmuje się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem.

W gminie Brzeszcze największym zakładem jest TAURON Wydobycie Spółka Akcyjna. Branżę wydobywczą reprezentują również przedsiębiorstwa eksploatujące złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane na terenie gminy np.: Żwirownia Przecieszyn, Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa S.A.

Porównując gminę Brzeszcze z powiatem oświęcimskim należy podkreślić, że omawiana jednostka osiąga wysokie wskaźniki gospodarcze, a w szczególności: wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności oraz wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności.

Warto dodać iż rozwój gospodarczy na terenie gminy przedstawia się korzystnie ze względu na dynamiczny przyrost podmiotów gospodarczych. Świadczy to o dużej przedsiębiorczości mieszkańców gminy Brzeszcze. Aby tendencję tę utrzymać, należy nadal promować aktywność i innowacyjność wśród lokalnej społeczności oraz zapraszać do współpracy inwestorów. Sprzyja temu bardzo korzystne położenie komunikacyjne. Z drugiej strony należy zauważyć, że w dalszym ciągu dominującym pracodawcą w gminie jest kopalnia węgla kamiennego, co powoduje monokulturę gospodarczą.

c) Budżet samorządowy.

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej gminy Brzeszcze jest także jej budżet. Suma dochodów do budżetu gminy Brzeszcze w 2016 roku wyniosła około 85,4 mln złotych. Największą część dochodów stanowiły dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej (50,9%). Duża część wpływów pochodziła także z różnych rozliczeń (16,0%) oraz z pomocy społecznej (15,2%).

Tabela 12a. Struktura dochodów budżetu gminy Brzeszcze według działów w latach 2013-2016.

Struktura dochodów budżetu gminy według działów (w odsetkach)				
	2013	2014	2015	2016
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,1	0,1	0,2	0,1
Transport i łączność	0,8	0,8	0,6	2,7
Gospodarka mieszkaniowa	2,7	4,1	2,6	2,2
Administracja publiczna	0,4	0,3	0,7	0,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,8	0,2	0,1	0,02
Różne rozliczenia	24,5	22,3	21,5	16,0
Oświata i wychowanie	3,0	3,8	3,5	4,5
Pomoc społeczna	7,7	7,3	6,6	15,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,2	0,2	0,1	0,07
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,2	7,8	9,3	7,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0	0,0	0,3	0,1
Kultura fizyczna	-	0,0	0,0	0,01
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	54,1	52,7	53,8	51,0
Pozostałe	0,5	0,4	0,7	0,2

Tabela 12b. Struktura wydatków budżetu gminy Brzeszcze według działów w latach 2013-2016.

Struktura wydatków budżetu gminy według działów (w odsetkach)				
	2013	2014	2015	2016
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,2	0,2	0,4	0,4
Transport i łączność	5,1	5,5	8,1	11,4
Gospodarka mieszkaniowa	2,5	2,4	4,6	2,2
Administracja publiczna	9,0	8,8	9,0	8,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3,3	2,6	2,2	0,7
Różne rozliczenia	-	-	-	0,6
Oświata i wychowanie	42,9	42,7	41,0	37,3
Pomoc społeczna	13,3	13,4	12,5	21,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,9	0,9	0,9	0,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11,7	13,2	13,7	11,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7,7	6,9	6,1	4,6
Kultura fizyczna	0,3	0,3	0,2	0,2
Działalność usługowa	0,6	0,6	0,7	0,3
Ochrona zdrowia	0,9	0,9	0,7	0,6
Pozostałe	1,4	1,6	1,1	0,6

Z kolei analizując wydatki budżetu gminy Brzeszcze należy zauważyć zakres i skalę zaangażowania władz gminy w realizację zadań publicznych związanych ze wzrostem konkurencyjności gminy. Suma wydatków z budżetu gminy Brzeszcze wyniosła w 2016 roku około 76 mln złotych. Jak wynika z tabeli 12b najczęściej środków finansowych z budżetu gminy Brzeszcze w latach 2013 – 2016 przeznaczono na dział oświata i wychowanie, tj. 42,9% wydatków w 2013 roku, 42,7% w 2014 roku oraz 41,0% w 2015 roku i 37,3% w 2016 roku. W analizowanym okresie czasu zauważalny jest także duży udział wydatków na inwestycje związane z transportem i łącznością (1,0% w 2013 roku, 2,25% w 2014 roku, 3,56% w 2015 roku, 9,2% w 2016 roku) oraz gospodarką komunalną i ochroną środowiska (2,3% w 2013 roku, 4,0% w 2014 roku, 2,5% w 2015 roku, 1,45% w 2016 roku), w stosunku do wydatków ogółem.

Dobłą sytuację ekonomiczną gminy Brzeszcze ilustrują wzrastające dochody ogółem na 1 mieszkańca. W okresie 2010 – 2016 dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca charakteryzowała tendencja rosnąca. W 2010 roku dochody ogółem budżetu gminy Brzeszcze wyniosły 2274,23zł, a do 2016 roku ich wartość wzrosła do poziomu 3973,83 zł na 1 mieszkańca (tabela 13).

Tabela 13. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Brzeszcze w latach 2010-2015.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dochody ogółem na 1 mieszkańca [zł]	2274,23	2340,84	2363,14	2430,01	2637,88	2951,43	3 973,83
Dochody własne na 1 mieszkańca [zł]	1451,07	1613,62	1573,43	1621,39	1807,11	2032,30	3 148,11
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca [zł]	2309,77	2263,78	2389,43	2423,97	2398,08	2760,96	3 537,63

Podobnie wygląda sytuacja w przypadku dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Najniższe dochody wystąpiły w 2010 roku, tj. 1451,07 zł i poza rokiem 2012 systematycznie wrastały, osiągając wartość 2032,30 zł na 1 mieszkańca w ostatnim badanym roku.

Równocześnie zauważono wzrost wydatków na 1 mieszkańca. Najniższe wydatki na 1 mieszkańca wystąpiły w 2011 roku, w którym wynosiły 2263,78 zł, a najwyższe w 2015 roku, tj. 2760,96 zł (tabela 13). Analizując wydatki na 1 mieszkańca należy zaobserwować, że w 2015 roku w porównaniu do 2010 roku nastąpił ich wzrost o 451,19 zł, natomiast w 2016 roku w porównaniu do 2015 roku wzrost o 776,67 złotych.

Analizując powyższe można zauważyć, że sytuacja ekonomiczna gminy Brzeszcze jest korzystna.

3) **Możliwości finansowania przez gminę.**

Gmina Brzeszcze dla zapewnienia ciągłego swojego rozwoju musi inwestować. Rozwój ten może przejawiać się m.in. poprzez tworzenie i rozbudowę infrastruktury komunikacyjnej, technicznej, a także społecznej. Przy wyborze zadań inwestycyjnych władze gminy powinny zwrócić uwagę na to, w jakim stopniu planowane przedsięwzięcia będą miały wpływ na aktualną i przyszłą sytuację finansową gminy, a także jak wpłyną na polepszenie warunków życia mieszkańców. W celu zrealizowania tych przedsięwzięć należy znaleźć dla nich odpowiednie źródła finansowe. W związku z tym, iż inwestycje są bardzo kosztowne należy w pierwszej kolejności ustalić wstępne nakłady, jakie trzeba ponieść na dany projekt oraz ustalić środki na ich pokrycie.

Według danych zawartych w Załączniku nr 3 do uchwały nr XXXVI/272/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/251/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 grudnia 2016r. Uchwała Budżetowa Gminy Brzeszcze na rok 2017, Gmina Brzeszcze zamierza wydać **38 213 844,58 zł** na zadania inwestycyjne (tabela 14).

Jak wynika z tabeli 14, łącznie najwięcej wydatków majątkowych w gminie Brzeszcze w 2017 roku zostanie przeznaczona na **gospodarkę komunalną i ochronę środowiska** (dział 900) - ponad 24,6 mln zł. Z tego działu największa kwota, bo aż około 17,9 mln zł zostanie przeznaczona na budowę kanalizacji sanitarnej i modernizację oczyszczalni ścieków

w Gminie Brzeszcze – uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Kolejnym ważnym przedsięwzięciem z tego działu będzie wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brzeszcze – poprawa jakości powietrza atmosferycznego i klimatu (około 6,7 mln zł).

Na inwestycje z zakresu **oświaty i wychowania** (dział 801) zaplanowano również spore środki finansowe, bo ponad 8,5 mln zł. Cała ta zaplanowana kwota zostanie przeznaczona na termomodernizację placówek oświatowych (podniesienie efektywności energetycznej budynków).

Na przedsięwzięcia z zakresu **transportu i łączności** (dział 600) przeznaczono ponad 3,8 mln zł. Największą kwotę ze środków zarezerwowano na przebudowę dróg gminnych: ul. Kusocińskiego w Jawiszowicach nr 510559K w km 0+020,00 – km 0+865,00 oraz ul. Piaski w Jawiszowicach nr 510560K w km 0+000,00 – 0+504,00 (2,15 mln zł). Z kolei na przebudowę drogi powiatowej Nr 1876K ul. Bielska w Jawiszowicach w km 0+000-1+450

zaplanowano ponad 1,5 mln zł. Innymi ważnymi inwestycjami, które będą realizowane w gminie z tego działu to: budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau - poprawa dostępności do Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau (100 tys. zł), rozbudowa ul. Stefczyka w Brzeszczach - poprawa infrastruktury drogowej (60 tys. zł) oraz budowa wiaty przystankowej przy ul. Łęckiej w Jawiszowicach (około 5 tys. zł).

Tabela 14. Zadania inwestycyjne w Gminie Brzeszcze na 2017 roku.

załącznik nr 3

do uchwały nr XXXVI/272/2017

Rady Miejskiej w Brzeszczach

z dnia 23 lutego 2017r.

Gmina Brzeszcze

Wydatki majątkowe budżetu Gminy Brzeszcze na rok 2017 po zmianie

Dokładność / kolejność dział-rozdz-zad		plan pierwotny	plan po zmianach
Razem:		38 031 031,69	38 213 844,58
600	Transport i łączność	3 832 500,00	3 837 595,89
60014	Drogi publiczne powiatowe	1 522 500,00	1 522 500,00
Wydatki majątkowe		1 522 500,00	1 522 500,00
Dotacja celowa dla jednostek sekora finansów publicznych		1 522 500,00	1 522 500,00
000000211	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1876K ul. Bielska w Jawiszowicach w km 0+000-1+450	1 522 500,00	1 522 500,00
60016	Drogi publiczne gminne	2 310 000,00	2 310 000,00
Wydatki majątkowe		2 310 000,00	2 310 000,00
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		2 310 000,00	2 310 000,00
000000210	Przebudowa dróg gminnych: ul. Kusocińskiego w Jawiszowicach nr 510559K w km 0+020,00 – km 0+865,00 oraz ul. Piaski w Jawiszowicach nr 510560K w km 0+000,00 – 0+504,00	2 150 000,00	2 150 000,00
000000228	Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz - Birkenau	100 000,00	100 000,00
000000236	Rozbudowa ul. Stefczyka w Brzeszczach	60 000,00	60 000,00
60095	Pozostała działalność	0,00	5 095,89
Wydatki majątkowe		0,00	5 095,89
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		0,00	5 095,89
000000216	Budowa wiaty przystankowej przy ul.Łęckiej w Jawiszowicach	0,00	5 095,89
700	Gospodarka mieszkaniowa	20 000,00	20 000,00
70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	20 000,00	20 000,00
Wydatki majątkowe		20 000,00	20 000,00
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		20 000,00	20 000,00
000000023	Wykup gruntu	20 000,00	20 000,00
710	Działalność usługowa	250 195,38	265 195,38
71004	plany zagospodarowania przestrzennego	250 195,38	265 195,38
Wydatki majątkowe		250 195,38	265 195,38
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		250 195,38	265 195,38
000000107	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze-w granicach administracyjnych gminy	117 092,77	117 092,77
000000109	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ofiar Oświęcimia i Przeciszyskiej	11 000,00	11 000,00
000000184	Zmiana studium i planu zagospodarowania fragmentu Gminy Brzeszcze w rejonie ulic Starowiejskiej, Siedliska, Pogodnej	71 141,71	71 141,71
000000213	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Skłdziń I	50 960,90	50 960,90
000000237	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie dworca kolejowego Brzeszcze - Jawiszowice przy ul. Dworcowej	0,00	15 000,00
750	Administracja publiczna	505 717,10	518 434,10
75022	Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	0,00	3 517,00
Wydatki majątkowe		0,00	3 517,00
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		0,00	3 517,00
000000227	System elektronicznej obsługi sesji	0,00	3 517,00
75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	505 717,10	511 317,10
Wydatki majątkowe		505 717,10	511 317,10
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		0,00	5 600,00
000000227	System elektronicznej obsługi sesji	0,00	5 600,00
Wydatki majątkowe na programy z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uFP		505 717,10	505 717,10
000000235	E-administracja	505 717,10	505 717,10
75085	Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	0,00	3 600,00
Wydatki majątkowe		0,00	3 600,00
Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne		0,00	3 600,00
000000024	Zakupy inwestycyjne UG	0,00	3 600,00

Wydatki majątkowe budżetu Gminy Brzeszcze na rok 2017 po zmianie

Dokładność / kolejność dział-rozdz-zad		plan pierwotny	plan po zmianach
801	Oświata i wychowanie	8 554 343,23	8 554 343,23
80101	Szkoły podstawowe	8 554 343,23	8 554 343,23
	Wydatki majątkowe	8 554 343,23	8 554 343,23
	Wydatki majątkowe na programy z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uFP	8 554 343,23	8 554 343,23
000000097	Termomodernizacja placówek oświatowych	8 554 343,23	8 554 343,23
851	Ochrona zdrowia	150 700,00	150 700,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	150 700,00	150 700,00
	Wydatki majątkowe	150 700,00	150 700,00
	Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	150 700,00	150 700,00
000000096	Modernizacja pomieszczeń terapeutycznych	150 700,00	150 700,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	150 000,00
85395	Pozostała działalność	0,00	150 000,00
	Wydatki majątkowe	0,00	150 000,00
	Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	0,00	150 000,00
000000238	Przebudowa budynku przy ul.Nosala 7 w Brzeszczach na potrzeby zadań polityki społecznej	0,00	150 000,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	24 628 926,35	24 628 926,35
90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	17 860 779,75	17 860 779,75
	Wydatki majątkowe	17 860 779,75	17 860 779,75
	Wydatki majątkowe na programy z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uFP	17 860 779,75	17 860 779,75
000000165	Budowa kanalizacji sanitarnej i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Brzeszcze	17 860 779,75	17 860 779,75
90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	6 736 121,10	6 736 121,10
	Wydatki majątkowe	6 736 121,10	6 736 121,10
	Wydatki majątkowe na programy z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uFP	6 736 121,10	6 736 121,10
000000185	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brzeszcze	6 736 121,10	6 736 121,10
90095	Pozostała działalność	32 025,50	32 025,50
	Wydatki majątkowe	32 025,50	32 025,50
	Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	32 025,50	32 025,50
000000182	Zasilanie elektroenergetyczne obiektów gminnych	3 500,00	3 500,00
000000232	Plac zabaw - Skidziń	28 525,50	28 525,50
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	28 525,50	28 525,50
92195	Pozostała działalność	28 525,50	28 525,50
	Wydatki majątkowe	28 525,50	28 525,50
	Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	28 525,50	28 525,50
000000231	Budowa Wiaty - Zasole	28 525,50	28 525,50
926	Kultura fizyczna	60 124,13	60 124,13
92695	Pozostała działalność	60 124,13	60 124,13
	Wydatki majątkowe	60 124,13	60 124,13
	Inwestycje oraz zakupy inwestycyjne	60 124,13	60 124,13
000000229	Siłownia zewnętrzna - Przecieszyn	28 525,50	28 525,50
000000230	Piecowisko - oświetlenie - Wilczkowice	18 598,63	18 598,63
000000233	Bramki piłkarskie - Jawiszowice	13 000,00	13 000,00

Źródło: Załącznik Nr 3 do uchwały nr XXXVII/272/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017r.

Innymi ważnymi zadaniami w gminie Brzeszcze na które zostaną przeznaczone środki finansowe w 2017 roku to przede wszystkim: E-administracja - rozwój urzędów administracji publicznej na terenie całego kraju w ramach nowoczesnej administracji elektronicznej (ponad 505,7 tys. zł), modernizacja pomieszczeń terapeutycznych (150, 7 tys. zł), przebudowa budynku przy ul. Nosala 7 w Brzeszczach na potrzeby zadań polityki społecznej (150,0 tys. zł), siłownia zewnętrzna w Przecieszynie (około 28,5 tys. zł), oświetlenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego Piecowisko w Wilczkowicach (około 18,6 tys. zł), bramki piłkarskie w Jawiszowicach (13,0 tys. zł). Również gmina zamierza przeznaczyć środki na system

elektronicznej obsługi sesji o zakup nowych mikrofonów i tabletów dla pracowników - uczestników sesji łącznie 9117zł (odpowiednio 3517zł i 5600zł). Gmina zaplanowała także zarezerwować w budżecie środki finansowe na wykup gruntu (20,0 tys. zł) oraz na budowę Wiaty w Zasolu (ponad 28,5 tys. zł).

Reasumując, Władze gminy Brzeszcze realizują wielorakie inwestycje na swoim obszarze. Na terenach gdzie gmina nie jest wystarczająco wyposażona w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną czy społeczną Władze gminy starają się już zabezpieczyć środki finansowe na realizację potrzebnych przedsięwzięć w przyszłości. Analizując rozważania na temat możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy można wysunąć wniosek, iż gmina Brzeszcze ma predyspozycje finansowe na realizowanie takich przedsięwzięć.

14. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowano w oparciu o art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 poz.: 1073).

a) Maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie wyników analiz ekonomicznych, środowiskowych oraz społecznych, a także możliwości finansowych gminy, jak również prognozy demograficznej dla Gminy Brzeszcze w perspektywie nie dłużej niż 30 lat tj. do roku 2047, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę także niepewność procesów rozwojowych.

W celu określania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę o danej funkcji, przeanalizowano rejestr decyzji udzielających pozwoleń na budowę (Starostwo Powiatowe) oraz powierzchnie użytkową nowych budynków (GUS, BDL) z okresu od 2011 roku do 2015 roku¹.

Z rejestru decyzji udzielających pozwoleń na budowę wynika, iż w latach 2011-2015² dla:

- miasta Brzeszcze wydano:
  - 75 pozwolenia na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
  - 2 pozwolenia na budowę budynków przeznaczonych pod funkcję usługową,
  - 1 pozwolenie na budowę budynku mieszkalno-usługowego,
  - 1 pozwolenie na budowę budynku usługowego z częścią mieszkalną;
- sołectwa Jawiszowice wydano:
  - 84 pozwolenia na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
  - 1 pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnych z funkcją usługową,

¹ Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej brak danych w BDL z 2011 r. (do analizy wzięto lata 2012-2015).

² Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej brak danych w BDL z 2011 r. (do analizy wzięto lata 2012-2015)

- 1 pozwolenie na budowę budynku przeznaczonego pod funkcję usługową;
- sołectwa Przecieszyna wydano:
  - 10 pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
  - 1 pozwolenie na budowę budynku przeznaczonego pod funkcję usługową;
- sołectwa Zasole wydano:
  - 12 pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
  - 1 pozwolenie na budowę budynku przeznaczonego pod funkcję usługową,
- sołectwa Wilczkowice: nie wydano żadnych pozwoleń na budowę jakichkolwiek budynków;
- sołectwa Skidzina wydano:
  - 18 pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie sołectwa Skidzina.

Z analizy rejestru decyzji wynika, iż na terenie Gminy Brzeszcze w ciągu badanego okresu nie wydano pozwolenia na budowę budynków przemysłowych.

Analizując ruch budowlany w badanym okresie, można zauważyć, iż:

- na obszarze miasta Brzeszcze oddano do użytkowania łącznie 56 budynków jednorodzinnych o łącznej powierzchni użytkowej 7 438 m², co średnio daje około **133 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji mieszkaniowej**;
- na obszarze miasta Brzeszcze oddano do użytkowania łącznie 16 budynków o funkcji usługowej o łącznej powierzchni użytkowej 13 378 m², co średnio daje około **836 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji usługowej**;
- na obszarze miasta Brzeszcze oddano do użytkowania łącznie 3 budynki o funkcji przemysłowej o łącznej powierzchni użytkowej 748 m², co średnio daje około **249 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji przemysłowej**;
- na terenie sołectw gminy Brzeszcze oddano do użytkowania łącznie 97 budynków jednorodzinnych o łącznej powierzchni użytkowej 13 452 m², co średnio daje około **139 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji mieszkaniowej**;
- na terenie sołectw gminy Brzeszcze oddano do użytkowania łącznie 3 budynki o funkcji usługowej o łącznej powierzchni użytkowej 996 m², co średnio daje około **332 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji usługowej**;
- na terenie sołectw gminy Brzeszcze oddano do użytkowania tylko 1 budynek o funkcji przemysłowej o powierzchni użytkowej 2 012 m², co daje **2 012 m² powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji przemysłowej**.

Zważywszy na fakt, iż z jeden strony prognozuje się, że do 2047 roku na terenie gminy Brzeszcze będzie utrzymywał się ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji, natomiast z drugiej strony liczba mieszkań oddawanych do użytkowania jest ciągle zbyt niska, aby zaspokoić rosnące potrzeby ludności (podnoszenie standardów), w związku z tym do dalszych wyliczeń przyjęto, że zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej będzie większe od analizy średniego ruchu budowlanego o szacunkowe 30%. Również do dalszej analizy przyjęto, że zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji usługowej i przemysłowej będzie większe od analizy średniego ruchu

budowlanego o szacunkowe 30%. W ten sposób szacunkowe zwiększenie zapotrzebowanie na nową zabudowę (w stosunku do wyników analiz) będzie mieścić się o dopuszczalne przepisami 30%.

Zatem, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową **zabudowę o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej** (ilość pozwoleń w 5-letnim badanym okresie³ * średnia pow. użytkowa budynku dla danej funkcji *6*1,3) wynosić będzie dla:

- miasta Brzeszcze : 77 805 m²,
- sołectwa Jawiszowice: 91 073 m²,
- sołectwa Przecieszyn: 10 842 m²,
- sołectwa Zasole: 13 010 m²,
- sołectwa Wilczkowice: brak zapotrzebowania,
- sołectwa Skidziń: 19 516 m²;

Natomiast, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową **zabudowę o funkcji usługowej** (ilość pozwoleń w 5-letnim badanym okresie⁴ * średnia pow. użytkowa budynku dla danej funkcji *6*1,3) wynosić będzie dla:

- miasta Brzeszcze : 13 042 m²,
- sołectwa Jawiszowice: 2 590 m²,
- sołectwa Przecieszyn: 2 590 m²,
- sołectwa Zasole: 2 590 m²,
- sołectwa Wilczkowice: brak zapotrzebowania,
- sołectwa Skidziń: brak zapotrzebowania.

Dodatkowo, z rejestru decyzji udzielających pozwoleń na budowę budynków wynika, iż w latach 2011-2015 wydano także decyzje na budowę budynków o funkcji mieszanej, tj. budynek mieszkalny jednorodzinny z funkcją usługową (sołectwo Jawiszowice), budynek mieszkalno-usługowy (miasto Brzeszcze) oraz budynek usługowy z częścią mieszkalną (miasto Brzeszcze).

Do dalszych wyliczeń przyjęto, że w budynku mieszkalnym jednorodzinnym z funkcją usługową oraz w budynku mieszkalno-usługowym szacunkowe 70% (średniej powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji mieszkaniowej) może być przeznaczony pod funkcje mieszkaniowe, a 30% (średniej powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji mieszkaniowej) pod funkcje usługowe. Natomiast dla budynku usługowego z częścią mieszkalną przyjęto, że szacunkowe 85% (średniej powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji usługowej) może być przeznaczony pod funkcje usługowe, a 15% (średniej powierzchni użytkowej jednego budynku o funkcji usługowej) pod funkcje mieszkaniowe.

Zatem, dla miasta Brzeszcze należy dodatkowo doliczyć do maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania w perspektywie 30 lat na nową **zabudowę o funkcji** (ilość pozwoleń w 5-letnim badanym okresie⁵ * średnia pow. użytkowa budynku dla danej funkcji*% przeznaczony pod daną funkcję*6*1,3):

³ Założono, że w ciągu kolejnych 5 lat zostanie wydane tyle samo pozwoleń na budowę co w latach 2011-2015.

⁴ Założono, że w ciągu kolejnych 5 lat zostanie wydane tyle samo pozwoleń na budowę co w latach 2011-2015.

⁵ Założono, że w ciągu kolejnych 5 lat zostanie wydane tyle samo pozwoleń na budowę co w latach 2011-2015.

• **mieszkaniowej jednorodzinnej:** szacunkowo 1704 m² $((1*133m^2*0,7*6*1,3)+(1*836m^2*0,15*6*1,3) \approx 1704m^2)$,

• **usługowej:** szacunkowo 5854 m² $((1*133m^2*0,3*6*1,3) + (1*836m^2*0,85*6*1,3) \approx 5854m^2)$.

Natomiast dla sołectwa Jawiszowice należy dodatkowo doliczyć do maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania w perspektywie 30 lat na nową **zabudowę o funkcji** (ilość pozwoleń w 5-letnim badanym okresie⁶ * średnia pow. użytkowa budynku dla danej funkcji*% przeznaczone pod daną funkcję*6*1,3):

• **mieszkaniowej jednorodzinnej:** szacunkowo 759 m² $(1*139m^2*0,7*6*1,3 \approx 759m^2)$,

• **usługowej:** szacunkowo 325 m² $(1*139m^2*0,3*6*1,3 \approx 325 m^2)$.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze Gminy Brzeszcze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę na obszarze Gminy Brzeszcze z podziałem na obręby.

Obręb	Funkcja zabudowy		
	Mieszkaniowa jednorodzinna [m ² powierzchni użytkowej]	Usługowa [m ² powierzchni użytkowej]	Przemysłowa [m ² powierzchni użytkowej]
Brzeszcze	79 509	18 896	0
Jawiszowice	91 832	2 915	0
Przecieszyn	10 842	2 590	0
Zasole	13 010	25 90	0
Wilczkowice	0	0	0
Skidziń	19 516	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

b) Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Brzeszcze

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność, położnych na terenie gminy Brzeszcze obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy.

Szacunkowa chłonność terenów położonych w Gminie Brzeszcze w ramach obszarów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę

Do oszacowania chłonności obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę zarejestrowano i zwektoryzowano obowiązujące plany miejscowe na terenie gminy Brzeszcze. Następnie w terenach możliwej realizacji zabudowy wyznaczono tereny już zainwestowane. Kolejno, wyliczono powierzchnię pozostałą do zainwestowania jako

⁶ Założono, że w ciągu kolejnych 5 lat zostanie wydane tyle samo pozwoleń na budowę co w latach 2011-2015.

różnicę pomiędzy terenami możliwej realizacji zabudowy a terenami już zainwestowanymi z podziałem na poszczególne funkcje zabudowy. Następnie na podstawie zapisów miejscowych planów, ustalono dopuszczalne parametry nowej zabudowy, tj. maksymalną powierzchnię zabudowy oraz dopuszczalną wysokość budynków. Dalej, na ich podstawie wyliczono powierzchnię użytkową możliwą do realizacji, przyjmując, że średnio powierzchnia użytkowa wynosi 80% powierzchni całkowitej budynku. W przypadku niektórych terenów zastosowano urealnione wskaźniki, uwzględniające faktyczne sposoby realizacji budynków, np. dla zabudowy przemysłowej obiekty produkcyjne najczęściej są budowane jako obiekty jednokondygnacyjne, dlatego pomimo większych dopuszczeń w planach założono jedną kondygnację. W sytuacji gdy nie było podanej maksymalnej powierzchni zabudowy przyjęto, że wskaźnik ten wyniesie 50% pod warunkiem, że nie było podanej minimalnej powierzchni niezabudowanej działki. Jeśli była podana minimalna powierzchnia niezabudowanej działki (rozumiana jako teren biologicznie czynny), to w celu wyliczenia maksymalnej powierzchni zabudowy, dodatkowo dodano 20% na komunikację i odjęto od 100%. Również, w sytuacji dopuszczeń na jednym terenie kilku funkcji alternatywnych (równorzędnych) podzielono teren w proporcjach na wszystkie dopuszczone funkcje na podstawie analiz proporcji w podobnych terenach już zainwestowanych. W przypadku przeznaczenia dopuszczalnego (bądź uzupełniającego), które może wynosić nawet do 50% często przyjmowano urealniony wskaźnik na poziomie 30%, uzasadniając to również analizami terenów o zbliżonych sposobach zagospodarowania i proporcjach funkcji na nich zrealizowanych. Dla zabudowy zagrodowej założono, że 20% może być przeznaczone pod funkcje mieszkaniowe w gospodarstwach rolnych.

Do analizy wzięto pod uwagę obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę z podziałem na jednostki osadnicze.

Na obszarze miasta Brzeszcze obowiązuje sześć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 16. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M1	0	MW - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 3,5 kond.	MW - 0
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1 kond.	U - 0
2	M2	72710	MW - 35 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 4,5 kond.	MW - 41226
			MN - 35 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 22904
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 2,5 kond.	U - 19632
3	M3	1985894	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 750668
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 321715
4	B.148.UN	2097	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 2818
			MW - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MW - 1208
5	UN (pozostałe)	345983	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 465002
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 199286
6	UP	127714	U - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3 kond.	U - 99617
			P - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 1 kond.	P - 33206
7	ZU	760482	U - 40 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 3 kond.	U - 146013
8	RP	969572	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 116349

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 17. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 listopada 2008r. w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	ZP	31415	U - 30 %	Pow. zab. - 1 % Wys. - 1 kond.	U - 75
2	1-2, 1-4 U	0	U - 100 %	Pow. zab. - 70 % Wys. - 1 kond.	U - 0
3	1-5 U	0	U - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 2 kond.	U - 0
4	1-6 U1	0	U - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 3 kond.	U - 0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 18. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XX/203/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze dla obszaru „Brzeszcze IA”.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	P/U	17500	P - 50 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 1 kond.	P - 4200
			U - 50 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 3 kond.	U - 12600

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 19. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXX/297/2013 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 maja 2013 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulicy Ofiar Oświęcimia.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	58125	MN- 70 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 19530
			U- 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	U- 8370
2	MN/U	27868	MN- 70 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 9364
			U- 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2,5 kond.	U- 6688

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 20. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku (zmiana: IX/57/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jawiszowice i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobnika i Daszyńskiego.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B25.MW	0	MW- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	MW - 0
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	U- 0
2	B19.MN	0	MN- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 0
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	U- 0
3	MN (pozostałe)	15642	MN- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 7227
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1,5 kond.	U- 3097
4	MN-U	4118	MN- 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 3459
			U- 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 2,5 kond.	U- 1483
5	U	65409	U- 70 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3,5 kond.	U - 83332
			MN- 30 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3,5 kond.	MN- 35714
6	P	8660	P- 70 %	Pow. zab. - 75 % Wys. - 1 kond.	P - 3637

			U- 30 %	Pow. zab. - 75 % Wys. - 1,5 kond.	U- 2338
7	S	0	P - 100 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 1 kond.	P - 0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 21. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr VIII/44/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie Łężnika.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN-U	32196	MN- 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 13522
			U- 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U- 5795
2	P-ZNU	0	P- 50 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1 kond.	P - 0
			U- 50 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 3 kond.	U- 0

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze miasta Brzeszcze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	1 061 673
2	Funkcja mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	42 434
3	Funkcja zagrodowa (RM)	116 349
4	Funkcja usługowa (U)	1 178 574
5	Funkcja przemysłowa (P)	41 043

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze miasta Brzeszcze występuje w zabudowie o funkcji usługowej (1 178 574 m²) oraz w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (1 061 673 m²).

Na obszarze sołectwa Jawiszowice obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 23. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M3	1667431	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 630289
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 270124
2	UN	29150	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 39178
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 16790
3	UP	0	U - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3 kond.	U - 0
			P - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 1 kond.	P - 0
4	ZU	149512	U - 40 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 3 kond.	U - 28706
5	RP	3047728	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 365727

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 24. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 listopada 2008r. w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN/RM	31604	MN - 70 %	Pow. zab. - 35 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 9292
			U - 30 %	Pow. zab. - 35 % Wys. - 1,5 kond.	U - 3982

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 25. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIX/293/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 kwietnia 2013r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Jedlina.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UG	7372	U - 70 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 1858
			MN - 30 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 796

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 26. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku (zmiana: IX/57/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jawiszowice i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobniaka i Daszyńskiego.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	C2.MW, C7.MW	0	MW- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 4,5 kond.	MW - 0
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 4,5 kond.	U- 0
2	A26.MW	0	MW- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 3,5 kond.	MW - 0
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 3,5 kond.	U- 0
3	E14.MW	0	MW- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	MW - 0
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	U- 0
4	A9.MN, A20.MN, B19.MN, C13.MN, C21.MN	83456	MN- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 64261
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 2,5 kond.	U- 27540
5	E.26MN	29223	MN- 70 %	Pow. zab. - 35 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 8592
			U- 30 %	Pow. zab. - 35 % Wys. - 1,5 kond.	U- 3682
6	MN (pozostałe)	545969	MN- 70 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 252238
			U- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1,5 kond.	U- 108102
7	MNI	37471	MN- 70 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 34099
			U- 30 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 2,5 kond.	U- 14614
8	MN-U	108649	MN- 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 2,5 kond.	MN - 91265
			U- 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 2,5 kond.	U- 39114
9	U	24416	U- 70 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3,5 kond.	U - 31106
			MN- 30 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3,5 kond.	MN - 13331
10	C30.U	1712	U- 70 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3,5 kond.	U - 2181
			MN- 30 %	Pow. zab. - 55 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 339
11	C9.US	2896	U - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2,5 kond.	U - 2317
12	E8.US	16129	U - 100 %	Pow. zab. - 35 % Wys. - 2,5 kond.	U - 11290
13	P-U	0	P- 50 %	Pow. zab. - 75 % Wys. - 1 kond.	P - 0
			U- 50 %	Pow. zab. - 75 % Wys. - 3,5 kond.	U - 0
14	RM	2737	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 328
15	KSO	0	U- 100 %	Pow. zab. - 80 % Wys. - 1 kond.	U - 0

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze sołectwa Jawiszowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Jawiszowice.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	1 121 291
2	Funkcja mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	0
3	Funkcja zagrodowa (RM)	366 056
4	Funkcja usługowa (U)	583 794
5	Funkcja przemysłowa (P)	0

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze sołectwa Jawiszowice występuje w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (1 121 291 m²), w zabudowie o funkcji usługowej (583 794 m²) oraz w zabudowie o funkcji zagrodowej (366 056 m²).

Na obszarze sołectwa Przecieszyn obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M3	703319	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 265855
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 113938
2	UN	31570	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 42430
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 18184
3	UP	58189	U - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 3 kond.	U - 45387
			P - 50 %	Pow. zab. - 65 % Wys. - 1 kond.	P - 15129
4	ZU	31572	U - 40 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 3 kond.	U - 6062
5	RP	196011	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 23521

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planie miejscowym dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze sołectwa Przecieszyn przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Przecieszyn.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	284 039
2	Funkcja zagrodowa (RM)	23 521
3	Funkcja usługowa (U)	207 817
4	Funkcja przemysłowa (P)	15 129

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze sołectwa Przecieszyn występuje w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (284 039 m²) oraz w zabudowie o funkcji usługowej (207 817 m²).

Na obszarze sołectwa Zasole obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w którym występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M3	277584	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 104927
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 44969
2	UN	39214	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 52704
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 22587
3	RP	10020270	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 1202432

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planie miejscowym dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze sołectwa Zasole przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Zasole.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	127 514
2	Funkcja zagrodowa (RM)	1 202 432
3	Funkcja usługowa (U)	97 672

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze sołectwa Zasole występuje w zabudowie o funkcji zagrodowej (1 202 432 m²) oraz w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (127 514 m²).

Na obszarze sołectwa Wilczkowie obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 32. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M3	137808	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 52091
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 22325
2	UN	2341	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 3146
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 1348

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 33. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno-wschodniej części sołectw Wilczkowie i Skidziń.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	32297	MN - 70 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 10852
			U - 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	U - 4651
2	MN/U	0	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 0
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 0
3	A6.US	14601	U - 100 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 5256
4	A9.US,	10589	U - 100 %	Pow. uży. - 30 m ²	U - 300

	A12.US			Ilość - 10 szt.	
5	B6.WS-US	32024	U - 10 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 1153
6	RM	12728	RM - 20 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 1222

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze sołectwa Wilczkowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Wilczkowice.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	64 292
2	Funkcja zagrodowa (RM)	1 222
3	Funkcja usługowa (U)	36 831

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze sołectwa Wilczkowice występuje w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (64 292 m²) oraz w zabudowie o funkcji usługowej (36 831 m²).

Na obszarze sołectwa Skidziń obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 35. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 października 2000 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu Gminy Brzeszcze "Wilczkowice-Skidziń".

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	69712	MN - 70 %	Pow. zab. - 25 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 14640
			U - 30 %	Pow. zab. - 25 % Wys. - 1,5 kond.	U - 6274
2	ZR(U)	159045	U - 18 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 17177
			MN - 12 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 11451

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 36. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M3	182231	MN - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 68883
			U - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 1,5 kond.	U - 29521
2	UN	3468	U - 70 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	U - 4661
			MN - 30 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 4 kond.	MN - 1998
3	ZU	0	U - 40 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 3 kond.	U - 0
4	RP	558883	RM - 20 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	RM - 67066

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 37. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XVI/169/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 lutego 2012r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ślepej i Maniska w Skidzinie

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UT	0	U - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 0
			MN - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 38. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno-wschodniej części sołectw Wilczkowie i Skidziń.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	37515	MN - 70 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 12605
			U - 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1,5 kond.	U - 5402
2	MN-U	0	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN - 0
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 0
3	A9.US, A10.US, A12.US, A13.US, B14.US	13532	U - 100 %	Pow. uży. - 30 m ² Ilość - 10 szt.	U - 300
4	11.US	2893	U - 100 %	Pow. uży. - 50 m ² Ilość - 5 szt.	U - 250
5	B6.WS-US	50989	U - 10 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 1836

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze sołectwa Skidziń przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Skidziń.

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	109 577
2	Funkcja zagrodowa (RM)	67 066
3	Funkcja usługowa (U)	65 421

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze sołectwa Skidziń występuje w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (109 577 m²).

Szacunkowa chłonność terenów położonych w Gminie Brzeszcze w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Dodatkowo, poza terenami przeznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, należy wyróżnić także tereny położone w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej oraz ich chłonność. W związku z tym w pierwszej kolejności wyznaczono granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostek osadniczych na terenie gminy Brzeszcze.

Do oszacowania szacunkowej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zarejestrowano rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze (Plansza nr 1 - „Polityka przestrzenna – Wyznaczenie kierunków kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy oraz określenie podstawowych dyspozycji warunkujących sposób zagospodarowania jej obszaru – ujednolicona forma rysunku”, stanowiąca załącznik Nr 9 do Uchwały Nr XXXVI/276/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017 r.) Następnie w terenach możliwej realizacji zabudowy wyznaczono tereny już zainwestowane. Kolejno, wyliczono powierzchnię pozostałą do zainwestowania jako różnicę pomiędzy terenami możliwej realizacji zabudowy a terenami już zainwestowanymi z podziałem na poszczególne funkcje zabudowy, z zaznaczeniem, iż nie powielano terenów niezabudowanych, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego występowały już potencjalne rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Następnie poprzez analizę, ustalono dopuszczalne parametry nowej zabudowy, tj. maksymalną powierzchnię zabudowy oraz dopuszczalną wysokość budynków. Dalej, na ich podstawie wyliczono powierzchnię użytkową możliwą do realizacji, przyjmując, że średnio powierzchnia użytkowa wynosi 80% powierzchni całkowitej budynku.

W sytuacji dopuszczeń na jednym terenie kilku funkcji alternatywnych (równorzędnych) podzielono teren w proporcjach na wszystkie dopuszczone funkcje na podstawie analiz

proporcji w podobnych terenach już zainwestowanych. W przypadku przeznaczenia dopuszczalnego (bądź uzupełniającego), które może wynosić nawet do 50% często przyjmowano urealniony wskaźnik na poziomie 30%, uzasadniając to również analizami terenów o zbliżonych sposobach zagospodarowania i proporcjach funkcji na nich zrealizowanych.

Szczegółową analizę szacunkowej możliwości zainwestowania w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej z podziałem na jednostki osadnicze przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 40. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze miasta Brzeszcze.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	119383	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 50141
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 21489
2	B3	68069	MN - 70 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 17153
			U - 30 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 7351
3	B4	1685	MN - 70 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 425
			U - 30 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 182
4	Z1	28486	U - 10 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 1025

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 41. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Jawiszowice.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	60421	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 25377
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 10876
2	B3	132470	MN - 70 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 33382
			U - 30 %	Pow. zab. - 30 % Wys. - 1,5 kond.	U - 14307

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 42. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Przecieszyn.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	7621	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 3201
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 1372

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 43. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Zasole.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	63901	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 26838
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 11502

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 44. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Wilczkowie.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	58066	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 24388
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 10452

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 45. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Skidziń.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	B2	22545	MN - 70 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	MN- 9469
			U - 30 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1,5 kond.	U - 4058

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej z podziałem na jednostki osadnicze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 46. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Obręb	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)	
	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna	Funkcja usługowa
Brzeszcze	67719	30048
Jawiszowice	58759	25183
Przecieszyn	3201	1372
Zasole	26838	11502
Wilczkowie	24388	10452
Skidziń	9469	4058

Źródło: Opracowanie własne.

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy.

Porównując maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę z łączną szacunkową chłonnością w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w podziale na funkcje zabudowy można zauważyć, iż chłonność znacznie przewyższa zapotrzebowania na nową zabudowę dla analizowanych funkcji dla każdej jednostki osadniczej (tabela 47). Należy zatem zauważyć, iż poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę, nie powinno wskazywać się nowych terenów pod lokalizację nowej zabudowy.

Tabela 47. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz szacunkową chłonność obszarów z podziałem na jednostki osadnicze.

Obręb	Rodzaj zabudowy z podziałem na poszczególne funkcje	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (art.10 ust. 5 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Łączna szacunkowa chłonność (suma powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy)	Porównanie (art.10 ust. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)
		Powierzchnia użytkowa (m ²) z podziałem na poszczególne funkcje				
Brzeszcze	Mieszkaniowa jednorodzinna	79 509	1 061 673	67 719	1 129 392	+ 1 049 883
	Mieszkaniowa wielorodzinna	0	42 434	0	42 434	+ 42 434
	Zagrodowa	0	116 349	0	116 349	+ 116 349
	Usługowa	18 896	1 178 574	30 048	1 208 622	+ 1 189 726
	Przemysłowa	0	41 043	0	41 043	+ 41 043
Jawiszowice	Mieszkaniowa jednorodzinna	91 832	1 121 291	58 759	1 180 051	+ 1 088 219
	Mieszkaniowa wielorodzinna	0	0	0	0	0
	Zagrodowa	0	366 056	0	366 056	+ 366 056
	Usługowa	2 915	583 794	25 183	608 976	+ 606 061
	Przemysłowa	0	0	0	0	0

Przecieszyn	Mieszkaniowa jednorodzinna	10 842	284 039	3 201	287 240	+ 276 398
	Zagrodowa	0	23 521	0	23 521	+ 23 521
	Usługowa	2 590	207 817	1 372	209 189	+ 206 599
	Przemysłowa	0	15 129	0	15 129	+ 15 129
Zasole	Mieszkaniowa jednorodzinna	13 010	127 514	26 838	154 352	+ 141 342
	Zagrodowa	0	1 202 432	0	1 202 432	+ 1 202 432
	Usługowa	2 590	97 672	11 502	109 174	+ 106 584
	Przemysłowa	0	0	0	0	0
Wilczkowice	Mieszkaniowa jednorodzinna	0	64 292	24 388	88 679	+ 88 679
	Zagrodowa	0	1 222	0	1 222	+ 1 222
	Usługowa	0	36 831	10 452	47 283	+ 47 283
	Przemysłowa	0	0	0	0	0
Skidziń	Mieszkaniowa jednorodzinna	19 516	109 577	9 469	119 046	+ 99 530
	Zagrodowa	0	67 066	0	67 066	+ 67 066
	Usługowa	0	65 421	4 058	69 479	+ 69 479
	Przemysłowa	0	0	0	0	0

Zródło: Opracowanie własne.

c) Potrzeby inwestycyjne miasta wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Mając na uwadze przeprowadzone wcześniejsze analizy z zakresu budżetu oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, można stwierdzić, iż sytuacja finansowa gminy Brzeszcze jest korzystna.

Ponadto, Władze Gminy Brzeszcze realizują wielorakie inwestycje na swoim obszarze. Na terenach gdzie gmina nie jest wystarczająco wyposażona w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną czy społeczną Władze Gminy starają się już zabezpieczyć środki finansowe na realizację potrzebnych przedsięwzięć w przyszłości. Analizując rozważania na temat możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy można wysunąć wniosek, iż Gmina Brzeszcze ma predyspozycje finansowe na realizowanie takich przedsięwzięć.

Według danych zawartych w Załączniku nr 3 do uchwały nr XXXVI/272/2017 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/251/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 grudnia 2016r. Uchwała Budżetowa Gminy Brzeszcze na rok 2017, Gmina Brzeszcze zamierza wydać **38 213 844,58 zł** na zadania inwestycyjne.

Łącznie najwięcej wydatków majątkowych w gminie Brzeszcze w 2017 roku zostanie przeznaczane na **gospodarkę komunalną i ochronę środowiska** (dział 900) - ponad 24,6 mln zł. Z tego działu największa kwota, bo aż około 17,9 mln zł zostanie przeznaczona na budowę kanalizacji sanitarnej i modernizację oczyszczalni ścieków w Gminie Brzeszcze – uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Kolejnym ważnym przedsięwzięciem z tego działu będzie wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Brzeszcze – poprawa jakości powietrza atmosferycznego i klimatu (około 6,7 mln zł). Gmina zamierza też

przeznaczyć około 28,5 tys. zł na plac zabaw w Skidzinie oraz 3,5 tys. zł na zasilanie elektroenergetyczne obiektów gminnych - poprawa efektywności pracy.

Na inwestycje z zakresu **oświaty i wychowania** (dział 801) zaplanowano również spore środki finansowe, bo ponad 8,5 mln zł. Cała ta zaplanowana kwota zostanie przeznaczona na termomodernizację placówek oświatowych (podniesienie efektywności energetycznej budynków).

Na przedsięwzięcia z zakresu **transportu i łączności** (dział 600) przeznaczono ponad 3,8 mln zł. Największą kwotę ze środków zarezerwowano na przebudowę dróg gminnych: ul. Kusocińskiego w Jawiszowicach nr 510559K w km 0+020,00 – km 0+865,00 oraz ul. Piaski w Jawiszowicach nr 510560K w km 0+000,00 – 0+504,00 (2,15 mln zł). Z kolei na przebudowę drogi powiatowej Nr 1876K ul. Bielska w Jawiszowicach w km 0+000-1+450 zaplanowano ponad 1,5 mln zł. Innymi ważnymi inwestycjami, które będą realizowane w gminie z tego działu to: budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau - poprawa dostępności do Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau (100 tys. zł), rozbudowa ul. Stefczyka w Brzeszczach - poprawa infrastruktury drogowej (60 tys. zł) oraz budowa wiaty przystankowej przy ul. Łęckiej w Jawiszowicach (około 5 tys. zł).

Innymi ważnymi zadaniami w gminie Brzeszcze na które zostaną przeznaczone środki finansowe w 2017 roku to przede wszystkim: E-administracja - rozwój urzędów administracji publicznej na terenie całego kraju w ramach nowoczesnej administracji elektronicznej (ponad 505,7 tys. zł), plany zagospodarowania przestrzennego (około 265,2 tys. zł), modernizacja pomieszczeń terapeutycznych (150, 7 tys. zł), przebudowa budynku przy ul. Nosala 7 w Brzeszczach na potrzeby zadań polityki społecznej (150,0 tys. zł), siłownia zewnętrzna w Przecieszynie (około 28,5 tys. zł), oświetlenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego Piecowisko w Wilczkowicach (około 18,6 tys. zł), bramki piłkarskie w Jawiszowicach (13,0 tys. zł). Również gmina zamierza przeznaczyć środki na system elektronicznej obsługi sesji o zakup nowych mikrofonów i tabletów dla pracowników - uczestników sesji łącznie 9117zł (odpowiednio 3517zł i 5600zł). Gmina zaplanowała także zarezerwować w budżecie środki finansowe na wykup gruntu (20,0 tys. zł) oraz na budowę Wiaty w Zasolu (ponad 28,5 tys. zł).

Podsumowując rozważania na temat możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeb inwestycyjnych można wysunąć wniosek, iż gmina Brzeszcze ma predyspozycje finansowe na realizowanie takich przedsięwzięć.

d) Zmiana w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej (art. 10 ust. 5 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

W przypadku Gminy Brzeszcze, potrzeby inwestycyjne wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, nie przekraczają możliwości finansowania. W związku z tym nie ma potrzeby dokonania zmian w celu

dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

15. Stan prawny gruntów.

Grunty w przeważającej części stanowią własność prywatną (ok. 85 % powierzchni). W pozostałej części są własnością Skarbu Państwa lub własnością gminy. Grunty Skarbu Państwa to przede wszystkim Lasy Państwowe oraz tereny zakładu kopalni węgla kamiennego.

16. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasoby wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Gmina Brzeszcze należy do dość zasobnych obszarów pod względem posiadania surowców mineralnych. Na jej terenie zostało udokumentowanych kilka złóż kopalin.

Niżej wymienione złoża kopalin kruszców naturalnych występują w dolinie rzeki Soły na jej zachodnim (lewym) brzegu – w podłożu niskiej terasy. Obecnie nie eksploatuje się już w tym rejonie złoża „Przecieszyn” i „Przecieszyn II”.

Eksploatacja złóż kruszców naturalnych polega na poddawaniu kruszywa prostej mechanicznej przeróbce – płukaniu i przesiewaniu, czasem rozdrabnianiu oraz jest ona bezodpadowa. Wydobycie odbywa się w sezonie letnim, systemem wgłębnym i do poziomu wód gruntowych. Wiele złóż kopalin zostało już wyeksploatowanych, a wyrobiska zrehabilitowano i zagospodarowano na rybne stawy hodowlane.

Surowce ze złóż piasków i żwirów są wykorzystywane w budownictwie.

Złoża występujące w gminie Brzeszcze przedstawia poniższa tabela.

Metan pokładów węgla - surowce energetyczne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby wydobywalne mln m ³		Zasoby przemysłowe mln m ³	Emisja z wentylacją mln m ³	Wydobycie mln m ³
			Bilansowe	Pozabilansowe			
1	Brzeszcze	E	3 494,90	-	1 287,90	43,20	32,40
2	Dankowice I	R	306,65	-	-	-	-

Węgiel kamienny - surowce energetyczne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe (tys. t)			Zasoby przemysłowe (tys. t)	Wydobycie (tys. t)
			Razem	A+B+C ₁	C ₂ +D		
1	Brzeszcze	E	606 102	356 034	250 068	98 346	534
2	Czeczott	Z	535 950	478 524	57 426	-	-
3	Czeczott-Wschód	R	434 914	332 884	102 030	-	-
4	Ćwiklice	R	499 332	195 777	303 555	-	-
5	Dankowice	R	54 882	36 678	18 204	-	-

6	Dankowice I	R	72 054	49 042	23 012	-	-
7	Międzyrzecze	P	368 683	-	368 683	-	-
8	Oświęcim-Polanka	P	2 142 426	-	2 142 426	-	-

Piaski i żwiry – surowce inne (skalne)

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie (tys. t)
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Brzeszcze-Buczaki	E	3 137	2 403	270
2	Jawiszowice	P	4 403	-	-
3	Przecieszyn III	E	760	543	465
4	Rajsko 2	R	3 892	549	-
5	Wilcze Doły	R	4 300	-	-
6	Wilczkowice – pole B	R	7 463	-	-
7	Wilczkowice-Skidzin – pole A	E	256	256	135

Objaśnienia skrótów:

E – złoża eksploatowane

Z – złoża zaniechane

R – złoża rezerwowe

P – złoża perspektywiczne

17. Występowanie terenów górniczych.

W celu eksploatacji kopalin na obszarze gminy Brzeszcze utworzono następujące tereny górnicze:

„Przecieszyn I”:

- o nr w rejestrze 10-6/1/72, ze statusem zniesionym dla terenu i obszaru;
- obejmuje obszar i złoża „Przecieszyn” położonym w miejscowości Brzeszcze;
- powierzchnia terenu górniczego wynosiła 194 462 m²;

„Przecieszyn II”:

- o nr w rejestrze 10-6/3/162, ze statusem aktualnym dla terenu;
- obejmuje obszar (status zniesiony – likwidacja obszaru 24.03.2011 r.) i złoża „Przecieszyn II” udokumentowane zgodnie z zawiadomieniem Wojewody Małopolskiego z dnia 05.10.2005 r. (znak SR.V.Bak7414-24-05);
- powierzchnia terenu górniczego wynosi 139 485 m²;

„Buczaki I”:

- o nr w rejestrze 10-6/4/286, ze statusem aktualnym dla obszaru i terenu;
- z obszarem „Buczaki I” i złożem „Brzeszcze-Buczaki I” położonym w Brzeszczach;
- powierzchnia terenu górniczego wynosi 635 262 m²;

„Przecieszyn III”:

- o nr w rejestrze 10-6/4/310, ze statusem aktualnym dla obszaru i terenu;

- obejmuje obszar i złożę „Przecieszyn III” położone w Przecieszynie, udokumentowane w kategorii C1 z 2009 roku przyjętą przez Marszałka Województwa Małopolskiego pismem z dnia 9 czerwca 2015 r.;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 157 523 m²;

„Przecieszyn IIIA”:

- obejmuje obszar górnicy „Przecieszyn IIIA” i złożę „Przecieszyn III”, położone w Przecieszynie, udokumentowane w kategorii C1 i przyjęte przez Marszałka Województwa Małopolskiego decyzją z dnia 9 czerwca 2015 r., znak SR-IX.7427.12.2015.BK;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 16 417 m²;

„Brzeszcze III”:

- o nr w rejestrze 1/1/9a, ze statusem zniesionym (23.09.2004) dla obszaru i terenu;

- obejmuje obszar „Brzeszcze II” i złożę „Brzeszcze”;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 32 812 416 m²;

„Brzeszcze IV”:

- ze statusem aktualnym dla obszaru i terenu;

- obejmuje obszar „Brzeszcze II” o nr w rejestrze 1/1/111 i złożę „Brzeszcze”;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 33 228 900 m²;

„Skidziń”:

- ustanowiony decyzją Wojewody Małopolskiego znak OS.VI.7514/14/99/00/01/13KŻ z dnia 08.05.2001 r. o nr w rejestrze 10-6/1-63, ze statusem zniesionym dla obszaru i terenu (data likwidacji 29.11.2016);

- obejmuje obszar „Skidziń” i złożę „Wilczkowice-Skidziń p.A” położone na obszarze Wilczkowic i Skidzinia;

- powierzchnia terenu górniczego 225 257 m²;

„Skidziń 2”:

- o nr w rejestrze 10-6/1/63a, ze statusem aktualnym dla obszaru i terenu;

- obejmuje obszar „Skidziń 2” i złożę „Wilczkowice-Skidziń p. A”;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 18 609 m²;

„Wilcze Doły I”:

- obejmuje obszar górnicy „Wilcze Doły I” i złożę „Wilcze Doły”, położone w Wilczkowicach, udokumentowane w kategorii C1, zatwierdzonej przez Marszałka Województwa Małopolskiego decyzją z dnia 15 maja 2015 r., znak: SR-IX.7427.11.2015.BK;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 247 406 m²;

„Wilcze Doły II”:

- obejmuje projektowany obszar górnicy „Wilcze Doły II” i złożę „Wilcze Doły”, położone w Wilczkowicach, udokumentowane w kategorii C1, zatwierdzonej przez Marszałka Województwa Małopolskiego decyzją z dnia 15 maja 2015 r., znak: SR-IX.7427.11.2015.BK;

- powierzchnia terenu górniczego wynosi 64 923 m².

Na obszarze gminy Brzeszcze TAURON Wydobycie Spółka Akcyjna stanowi jeden z najbardziej istotnych czynników warunkujących rozwój gminy i kształtujących jej środowisko. Eksploatacja złoża węgla kamiennego „Brzeszcze” odbywa się na podstawie koncesji nr 12/2004 z dnia 23.09.2004 r., prowadzonej przez Nowe Brzeszcze Grupa TAURON Sp. z o.o. (TAURON Wydobycie S.A. – wcześniej wydobywane przez Kompanię

Węglową S.A., Oddział KWK „Brzeszcze”). Koncesja została udzielona przez Ministra Środowiska na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej z datą ważności do 2040 roku.

Eksploatacja złoża „Brzeszcze” odbywa się w granicach obszaru górniczego „Brzeszcze II” i jego powierzchnia wynosi 26,9 km² (możliwość eksploatacyjna zawiera się w granicach terenu górniczego „Brzeszcze IV” o powierzchni 33,2 km²).

Wielopokładowe złożo węgla kamiennego „Brzeszcze” zlokalizowane jest w południowej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego na południowym skrzydle Niecki Głównej. Udokumentowano 31 pokładów bilansowych węgla kamiennego i metanu (kopaliny towarzyszącej), z czego 5 pokładów ma obecnie charakter przemysłowy – pokład 510 posiada największe zasoby i bardzo dobre parametry jakościowe.

Złożo węgla kamiennego „Dankowice” (dawniej „Silesia-Dankowice-Jawiszowice”) zlokalizowane jest na terenie gminy Brzeszcze w powiecie oświęcimskim, gminy Miedźna w powiecie pszczyńskim (województwo małopolskie) oraz gmin Wilamowice i Bestwina w powiecie bielskim (województwo śląskie). Zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska o zatwierdzeniu dodatku nr 2 do dokumentacji złoża węgla kamiennego „Dankowice” z dnia 29.04.2019 r. na wniosek Przedsiębiorstwa Górniczego „Silesia” z dnia 22 października 2018 r. ustalono zasoby geologiczne węgla kamiennego złoża „Dankowice” (wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.) w ilości: 54 882 tys. ton, w tym najwięcej węgla w kategorii C1 (typ 32). Zasoby pozabilansowe wynoszą 5 957 tys. ton, w tym najwięcej węgla w kategorii C2.

Złożo węgla kamiennego „Dankowice I” zlokalizowane jest na terenie gminy Brzeszcze w powiecie oświęcimskim (województwo małopolskie) oraz gmin Wilamowice i Bestwina w powiecie bielskim (województwo śląskie). Zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego „Dankowice I” z dnia 29.04.2019 r. na wniosek Przedsiębiorstwa Górniczego „Silesia” z dnia 22 października 2018 r. ustalono zasoby geologiczne węgla kamiennego z kopalina towarzyszącą metanu występującego w złożu węgla kamiennego (wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.) w ilości:

- węgiel kamienny – zasoby bilansowe wynoszące 72 054 tys. ton; w największej ilości w kategorii C1 węgla typu 32;
- metan jako kopalina towarzysząca (metan sorbowany) – zasoby bilansowe 306,646 mln m³ w kategorii C.

Dokumentacja geologiczna niniejszego złoża powstała w wyniku podziału złoża „Dankowice” (dawniej „Silesia-Dankowice-Jawiszowice”) i udokumentowania jego części jako złożo „Dankowice I” na podstawie archiwalnych danych geologicznych oraz przeprowadzonych prac geologicznych w ramach koncesji nr 26/2014/p.

18. Stan systemu komunikacji.

Komunikacja drogowa.

Układ komunikacyjny gminy składa się z dróg wojewódzkich nr 933 i nr 949, dróg powiatowych oraz dróg gminnych. Najistotniejszą rolę pełnią w/w drogi wojewódzkie oraz droga powiatowa w kierunku Bielska Białej.

Drogi wojewódzkie przebiegają następującymi korytarzami:

- droga wojewódzka nr 933, w ciągu ulic Pszczyńska, Dworcowa, Ofiar Oświęcimia; droga łącząca Oświęcim z Pszczyną,
- droga wojewódzka nr 949, w ciągu ulic Turystyczna, Łęcka; droga łącząca Brzeszcze z Przeciszowem lub poprzez drogę wojewódzką nr 948 z Kętami i Oświęcimiem.

W gminie Brzeszcze występują następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa nr 1868K, w ciągu ulic Oświęcimskiej, Wypoczynkowej, Kostka Jagiełły, łącząca Oświęcim (poprzez drogę wojewódzką nr 933) z Zasołem Bielańskim, spinając po drodze miejscowości w Gminie Brzeszcze, tj.: Wilczkowice, Skidziń, Zasole,
- droga powiatowa nr 1869K, w ciągu ulic Siedliska, Starowiejska, łącząca miasto Brzeszcze z Wilczkowicami,
- droga powiatowa nr 1870K, w ciągu ulic Nosala, Wyzwolenia, łącząca miasto Brzeszcze ze Skidzinem, obsługując po drodze Przecieszyn,
- droga powiatowa nr 1871K, w ciągu ulic Spółdzielcza, Graniczna łącząca Jawiszowice z Przecieszynem,
- droga powiatowa nr 1872K, w ciągu ulic Kobylec, Pocztowa, Olszyny, Jaźnik, Janowiec, łącząca wieś Kaniówek (w sąsiedniej gminie) z drogą wojewódzką nr 949, w obszarze gminy Brzeszcze łączy przysiółki Janowiec i Jaźnik z Jawiszowicami i dalej z miastem Brzeszcze,
- droga powiatowa nr 1873K, w ciągu ulicy Jedlina, łączącej południową część Jawiszowic z Wilamowicami,
- droga powiatowa nr 1874K, w ciągu ulicy Bielańskiej, łącząca południową część Jawiszowic z wsią Bielany położoną w sąsiedniej gminie,
- droga powiatowa nr 1875K, w ciągu ulicy Przecznej, łącząca drogę powiatową nr 1876K z drogą powiatową nr 1874K, w kierunku wsi Bielany,
- droga powiatowa nr 1876K, w ciągu ulicy Bielskiej, łącząca Jawiszowice i miasto Brzeszcze z Bielskiem Białą,
- droga powiatowa nr 1912K, w ciągu ulic Wiśniowa, Faracka, łącząca wieś Kaniówek (w sąsiedniej gminie) oraz Janowiec z drogą powiatową nr 1876K, w kierunku na Bielsko Białą.

Uzupełnieniem podstawowego układu komunikacyjnego są ważniejsze ciągi dróg lokalnych (gminnych):

- droga stanowiąca ulice Nazieleńce, Świętej Anny, łącząca osiedla mieszkaniowe rozproszonej zabudowy położone w rejonie ulic Nazieleńce, Olszynki z centrum miasta Brzeszcze,
- droga stanowiąca ulice Bór, Borowa, Klonowa, łącząca osiedle Bór z centrum miasta Brzeszcze,
- droga stanowiąca ulice Piastowska, Kościuszki,
- droga stanowiąca ulice Daszyńskiego, Lesisko, Drobnia, obsługujące tereny zainwestowane we wschodniej części Jawiszowic,
- droga stanowiąca ulicę Kusocińskiego.

Przeprowadzone pomiary i analizy ruchu wskazują na największe obciążenie ruchem dróg łączących Brzeszcze z Oświęcimiem, Pszczyną i Bielskiem Białą.

Wniosek płynący z przeprowadzonych badań ruchu to potrzeba realizacji obwodnic na kierunku północ – zachód oraz północ – południe. Północna obwodnica Brzeszcz jest ujęta w planie zagospodarowania województwa małopolskiego oraz w poprzednich dokumentach planistycznych gminy. Rolę obwodnicy północ – południe w znacznej części przejmie układ obwodnicy północnej i projektowanej drogi ekspresowej S1, który wyprowadzi ruch w kierunku Bielska Białej. Zagrożeniem dla realizacji takiego scenariusza będzie zmiana wariantu przebiegu drogi S1 na wariant przebiegu oddalony od gminy Brzeszcze.

Brak realizacji drogi ekspresowej spowoduje ograniczenie dostępności komunikacyjnej gminy a tym samym brak możliwości jej dalszego rozwoju.

Ograniczona dostępność drogi ekspresowej wymaga przebudowy istniejącego układu dróg lokalnych i budowy dróg serwisowych obsługujących tereny po obu jej stronach.

Pozostała sieć drogowa w obszarze gminy jest w większości dobrej sprawności, nie stwarza problemów funkcjonowania. Stan techniczny nawierzchni poszczególnych dróg jest zróżnicowany. W większości drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne są w dobrym lub zadowalającym stanie. Zły stan techniczny dotyczy niektórych dróg gminnych i powiatowych. Nie spełniają one także norm dla przyjętych dla nich klas technicznych. Dotyczy to następujących odcinków dróg:

- Wiśniowa, Faracka
- Siedliska, Starowiejska,
- Spółdzielcza, Graniczna,
- Kobylec, Pocztowa.

W miarę rozwoju programowo – przestrzennego gminy należy uzupełniać brakujące odcinki dróg lokalnych.

Ponadto na wielu odcinkach dróg wojewódzkich oraz na drogach powiatowych i ważniejszych drogach o znaczeniu lokalnym brakuje segregacji ruchu pieszego i rowerowego.

W związku z korzystnym ukształtowaniem terenu (teren płaski lub prawie płaski) oraz stosunkowo niewielką powierzchnią gmina Brzeszcze jest predysponowana do rozwoju transportu rowerowego, tym samym realizacji systemu ścieżek rowerowych. Wielkość gminy powoduje, że można osiągnąć każdy cel podróży na terenie gminy rowerem. Komunikacja rowerowa może również ułatwić wykorzystanie transportu publicznego, w szczególności kolei. Dojazd do stacji kolejowej może odbywać się rowerem.

Komunikacja kolejowa.

Gminę przecina zelektryfikowana wielotorowa linia kolejowa nr 93. Linia ma charakter pasażersko - towarowy. W gminie znajdują się trzy stacje kolejowe, tj.: Brzeszcze, Brzeszcze Jawiszowice, Jawiszowice Jażnik (przystanek). Linia kolejowa łączy gminę z Oświęcimiem, Katowicami, Krakowem, Czechowicami Dziedzicami, Pszczyną, Zebrzydowicami i Bielskiem Białą.

W ostatnich latach zmniejszyła się liczba pasażerów korzystających z kolei, szczególnie na relacjach lokalnych. Wynika to między innymi z ciągłego wzrostu popularności komunikacji indywidualnej. Istniejące połączenia kolejowe są mało elastyczne pod względem częstotliwości kursowania i gęstości rozmieszczenia przystanków, dlatego nie są konkurencyjne również w stosunku do komunikacji autobusowej i mikrobusowej. Komunikacja indywidualna, a nawet autobusowa daje większy komfort jazdy, dostępność i niezależność czasową. Komunikacja indywidualna pod względem dostępności i niezależności jest bezkonkurencyjna, bowiem odbywa się „od drzwi do drzwi”. Zmiany zachodzące w transporcie kolejowym, tak jak w całym kraju, tj. odchodzenie od tego typu transportu w szczególności na krótkich trasach i przy braku bezpośrednich połączeń, przy jednoczesnym szybkim rozwoju systemu dróg powodują, iż rozwój kolei ustąpi rozwojowi komunikacji kołowej. Dodatkową mocną konkurencję będzie stanowić droga ekspresowa S1, która znacznie skróci czas podróży do głównych, sąsiadujących ośrodków miejskich.

Ewentualny rozwój transportu kolejowego wymagałby działań inwestycyjnych i organizacyjnych wykraczających poza możliwości i kompetencje gminy.

19. Stan systemu infrastruktury technicznej.

System zaopatrzenia w wodę.

Gmina, w tym miasto zaopatrywana jest w wodę za pośrednictwem wodociągu grupowego „Brzeszcze” pracującego w oparciu o zasilanie poprzez pobór wody z magistrali wodociągowej „GO-CZA” z Kobiernic, gdzie woda jest uzdatniana. Awaryjne zasilanie pochodzi z Mikołowa.

W 2017 roku długość sieci rozdzielczej wynosiła 149,5 km, z czego sieć rozdzielcza 127,7 km, a przyłącza 21,8 km. Ilość przyłączy wynosiła ok. 4 460 sztuk. Z wodociągu korzysta ponad 99 % mieszkańców gminy.

Włączenie do sieci zewnętrznej następuje w rejonie ulicy Trakcyjnej skąd magistralą z rur PE Ø 315 mm woda prowadzona jest do pompowni wody przy ulicy Wodnej. Woda z pompowni rozprowadzana jest na terenie gminy poprzez układ rozdzielczej sieci wodociągowej, w następujący sposób:

- w kierunku północnym, rurociągiem Ø 350/300 mm w ulicy Lipowej, przechodzącym w wodociąg Ø 250/200 mm w ulicach Piastowskiej, Kościuszki i Ofiar Oświęcimia, zasilając przysiółki: Siedliska, Bór, Budy,
- w kierunku południowym, rurociągiem Ø 350 w ulicach: Aleja Dworska, Mickiewicza, przechodząc w wodociąg Ø 225 mm w ulicy Bielskiej, z siecią rozdzielczą w ulicach: Łęckiej, Pocztowej, Przecznej, Olszyny, Witosa, Kusocińskiego, Trzciniac, Jażnik.

Ponadto wodociągiem Ø 350 mm w ulicy Aleja Dworska zasilane jest Osiedle Paderewskiego oraz poprzez sieć rozdzielczą w ulicach: Drobniańska, Daszyńskiego,

Przecieszyńskiej, Wyzwolenia, Wypoczynkowej, realizowana jest dostawa wody dla wschodniej części gminy, tzn. miejscowości Przecieszyn, Wilczkowice, Skidziń, Zasole.

Obszar gminy pokryty jest stosunkową gęstą siecią rozdzielczą o przekrojach $\varnothing$ 100 - $\varnothing$ 200, bardzo często w układzie pierścieniowym zapewniającym stosunkowo wysoki standard zaopatrzenia w wodę (wysoki stopień niezawodności).

Kopalnia funkcjonująca na terenie gminy Brzeszcze zaopatruje się z własnego ujęcia. Częściowo dla celów socjalno – bytowych pobiera wodę z wodociągu.

Zapotrzebowanie na wodę powinno utrzymać się na zbliżonym poziomie, ze względu na mały rzeczywisty ruch budowlany. W perspektywie należy przewidzieć zaopatrzenie w wodę nowo projektowanych terenów budowlanych, poprzez sukcesywną rozbudowę sieci. Sieć wodociągową należy uznać za system ukształtowany, w stosunkowo dobrym stanie technicznym, który wymagał będzie rozbudowy lub niewielkich modernizacji.

System odprowadzania ścieków. Gospodarka wodno – ściekowa.

W gminie Brzeszcze funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w zachodniej części gminy przy ulicy Św. Wojciecha, po zachodniej stronie torów kolejowych. Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi 6000 m³/dobę. Obecnie oczyszczalnia przyjmuje na dobę ok. 1800 m³/dobę. Możliwości oczyszczalni są zatem nie wykorzystane, między innymi z powodu braku realizacji założonej długości sieci kanalizacyjnej.

W 2016 roku długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 75,3 km. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 14 717 osób. Z kanalizacji korzystało ogółem 69 % mieszkańców, w tym 91% w obrębie aglomeracji.

Następujące obszary gminy są nie objęte siecią kanalizacji sanitarnej:

- przysiółek Nazeleńce, rejon ulic Nazeleńce, Olszynki, Młyńska, Łąbędzia,
- rejon ulic Witosa, Trakcyjna, Duże Doły, Wiśniowa, Faracka,
- rejon południowych Jawiszowic, tj. ulic Jedlina, Bielańska, Przeczna, Jana Pawła II, Chodniki, Boczna, Tulipanów,
- rejon południowych Jawiszowic (Zapłocie, Lipowiec), tj.: ulic Słowicza, Kobylec, Lipowiec, Pocztowa, Obrońców Westerplatte, Wilcza, Krzywa,
- Jawiszowice, obszar po północnej stronie ulicy Łęckiej, od ulicy Bielskiej do ulicy Białej i rejon ulicy Białej,
- obszar w rejonie skrzyżowania ulicy Bielskiej i Olszyny,
- obszar w rejonie skrzyżowania ulicy Turystycznej i Łęckiej,
- rejon ulicy Siedliska,
- rejon ulic Graniczna, Sadowa, Jodłowa w Przecieszynie,
- rejon ulic Klonowa, Partyzantów,
- rejon ulicy Budy,
- osiedla Bór, Budy,
- sołectwo Wilczkowice,
- sołectwo Skidziń,

- sołectwo Zasole.

Pozostałe obszary gminy są skanalizowane.

Ścieki sanitarne są odprowadzane następującymi głównymi kanałami:

- z obszaru Brzeszcz (rejon ulicy Kościuszki, Ofiar Oświęcimia) sprowadzane są siatką kanałów grawitacyjnych do pompowni zlokalizowanej w rejonie skrzyżowania ulic Polnej z ulicą Św. Wojciecha skąd tłoczone są rurociągiem do oczyszczalni ścieków,
- z obszaru środkowych Brzeszcz, w tym z rejonu ulic Dworcowej, Turystycznej siecią kanałów sanitarnych ścieki sprowadzone są do kanału sanitarnego Ø 800 biegnącego ulicą Drobniaka i ulicą Obozową w kierunku oczyszczalni,
- z obszaru Jawiszowic do pompowni zlokalizowanej przy ulicy Trzciniec skąd rurociągiem tłocznym tłoczone są w kierunku oczyszczalni.

W przypadku realizacji sieci kanalizacyjnej na obszarze sołectw Wilczkowice, Skidziń i Zasole przewiduje się możliwość odprowadzenia ścieków, ze względów technicznych i ekonomicznych, w kierunku Zasola Bielańskiego, bez wykorzystania oczyszczalni ścieków w Brzeszczach.

Istnieją obszary, które ze względów technicznych i ekonomicznych nie są możliwe do objęcia siecią. Są to tereny o rozluźnionej zabudowie, oddalone od zwartego układu osadniczego. W szczególności mowa o obszarach w rejonie ulic Wiśniowa, Faracka oraz Nazieleńce oraz małe obszary, obejmujące nieraz po kilka gospodarstw domowych położone w różnych częściach miasta. Trudnym obszarem do skanalizowania będzie również rejon ulicy Przecznej w Jawiszowicach oraz osiedla Bór.

Ze względów ochrony środowiska, położenia części obszarów w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody „Zasole” oraz wykorzystania zasobów oczyszczalni powinno się objąć systemem kanalizacji sanitarnej jak największy obszar gminy Brzeszcze.

Planuje się modernizację oczyszczalni w kierunku obniżenia możliwości przerobu do ok. 4 200 m³/dobę. Powyższa modernizacja jest podyktowana względami ekonomicznymi.

Ponadto na obszarze miasta zostały zrealizowane kanały deszczowe, głównie na terenie zabudowy wielorodzinnej, z wylotami do rzeki Wisły. Są to między innymi:

- kanał deszczowy Ø 500 z rejonu ulicy Grottgera,
- kanał deszczowy Ø 500 z rejonu stacji kolejowej Brzeszcze Jawiszowice,
- kanał deszczowy Ø 1000 z rejonu ulic Drobniaka, Obozowej,
- kanał deszczowy w ulicy Św. Wojciecha.

Pozostałe obszary nie posiadają kanalizacji deszczowej. Wody opadowe są odprowadzane za pomocą indywidualnych rozwiązań, w tym do studni chłonnych. Nie przewiduje się objęcia kanalizacją deszczową całego obszaru gminy.

Infrastruktura energetyczna.

Obszar gminy, w tym miasto są zasilane z GPZ Zasole i GPZ Kęty, które są zlokalizowane poza obszarem gminy. Do układu zasilania należy też GPZ Komorowice.

Zasilanie prowadzone jest przez RS Podleśna, która jest zasilana dwustronnie sieciami 15 kV. Na obszarze gminy zlokalizowane są 62 stacje transformatorowe 15kV/0,4 kV.

Kopalnia węgla kamiennego jest zasilana bezpośrednio z sieci 110 kV poprzez dwie kopalniane stacje RS.

Przez obszar gminy przebiegają napowietrzne linie WN:

- Brzeszcze – Kęty,
- Brzeszcze – Zasole,
- Poręba – Jawiszowice,
- Komorowice – Jawiszowice (dwutorowa, drugi tor na napięciu 15 kV, relacji Komorowice – RS Podleśna)

Planowana jest rozbudowa stacji RS Podleśna na GPZ 110/15 kV. W obszarze gminy brak jest sieci elektroenergetycznych o napięciu 220 kV i wyższym. Nie ma również planów budowy linii elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV i wyższych.

Ewentualny rozwój sieci będzie związany z modernizacją istniejących sieci oraz konieczności rozwoju dla zaopatrzenia nowych terenów budowlanych, raczej poprzez rozbudowę sieci i urządzeń średniego i niskiego napięcia.

System zaopatrzenia w gaz.

Przez obszar gminy Brzeszcze przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- gazociąg relacji Oświęcim – Radlin DN 400/300 PN 2,5 MPa wraz z odgałęzieniem do SRP I stopnia Brzeszcze Klonowa, DN 100 2,5 MPa oraz odgałęzienie do SRP I stopnia Brzeszcze Lipowa DN 100 PN 2,5 MPa,
- gazociąg relacji Brzeszcze – Komorowice DN 300 PN 2,5 MPa wraz z odgałęzieniem do SRP I stopnia Jawiszowice DN 100 PN 2,5 MPa,

Oraz następujące stacje redukcyjno – pomiarowe:

- SRP I stopnia Brzeszcze Klonowa
- SRP I stopnia Brzeszcze Lipowa
- SRP I stopnia Jawiszowice

Gmina Brzeszcze jest w całości zgazyfikowana. W miejscowościach Przecieszyn, Skidziń, Zasole oraz w przysiółku Bór zlokalizowana jest sieć gazowa średniego ciśnienia. W Brzeszczach oraz w Jawiszowicach zlokalizowane są gazociągi niskoprężne. Wyżej wymieniona sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym i może stanowić źródło gazu dla kolejnych odbiorców znajdujących się w obszarach porządkowania i rozwoju nowej zabudowy.

Na obszarze gminy poprowadzony jest również gazociąg przemysłowy wysyłający metan z kopalni węgla kamiennego do firmy „Synthos” S.A. w Oświęcimiu.

Ewentualny rozwój sieci będzie związany z modernizacją istniejących sieci niskiego, średniego i wysokiego ciśnienia oraz konieczności rozwoju dla zaopatrzenia nowych terenów budowlanych poprzez rozbudowę sieci niskiego i średniego ciśnienia.

Gospodarka odpadami.

Po wprowadzeniu 1 lipca 2013 roku zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązek gospodarowania odpadami należy do gmin. Gminy powinny zorganizować system zbiórki odpadów. Wiąże się to z dodatkowym obciążeniem administracyjno – prawnym i finansowym gminy, związanym z wdrożeniem i funkcjonowaniem nowego systemu gospodarowania odpadami. W/w ustawa może przynieść samorządom wymierne korzyści. Dzięki niej możliwe stało się uporządkowanie gospodarki odpadami oraz wywiązanie się ze zobowiązań wynikających z prawa unijnego. Jej celem jest także dbanie o czyste i nieskażone środowisko naturalne.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu gminy Brzeszcze zajmuje się Agencja Komunalna Sp.z.o.o.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) znajduje się na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami w Brzeszczach.

20. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej zostały omówione w rozdziale „Warunki i jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia”

21. Wpływ uwarunkowań na przyjęte rozwiązania.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań, w tym analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy wykazuje potrzebę zmiany w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy w ściśle określonym zakresie. Wynik przeprowadzonych bilansów terenów jednoznacznie wskazuje na nadwyżkę terenów przeznaczonych pod funkcje budownictwa mieszkaniowego, zarówno wielorodzinnego jak również jednorodzinnego. Wolne tereny budowlane są wyznaczone zarówno w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jak i w obszarach wyznaczonych w obowiązującym studium poza terenami wyznaczonymi na te cele w planach miejscowych. Zgodnie, zatem z obowiązującymi zasadami można wyznaczyć nowe tereny budowlane jedynie w obszarze tzw. zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej. Wypełnienie obszaru zwartej struktury jest dodatkowo uzasadnione potrzebą wykorzystania istniejącej infrastruktury, tj. sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. Pozwalają na to również rezerwy sieci wodociągowej oraz stan finansów gminy.

W zakresie pozostałych funkcji, tj. usług, przemysłu, rekreacji przeprowadzone analizy wskazują na potrzebę ich dodatkowego wyznaczenia. Uzasadnieniem dla rozwoju funkcji przemysłu i usług stanowią przyjęte cele mówiące o rozwoju zróżnicowanej gospodarki oraz wykorzystaniu szansy związanej z przebiegiem nowej drogi ekspresowej S1 i lokalizacją węzła w rejonie ulicy Pszczyńskiej. Tereny dla funkcji przemysłu powinny zatem zostać zlokalizowane w pobliżu węzła, w miejscach mających dobre powiązania komunikacyjne, bądź w miejscach, które zostały odzyskane np.: z działalności górniczej. Realizacja funkcji sportu i rekreacji również wpisuje się w przyjęte cele strategiczne. Można dla jej lokalizacji również wykorzystać wyrobiska górnicze.

Zasadnym jest również umożliwienie modernizacji i rozbudowy istniejących ośrodków sportowych poprzez zmianę i dostosowanie do aktualnych potrzeb wskaźników i zasad zabudowy i zagospodarowania terenów (stadion miejski oraz tereny rekreacji przy szkołach).

Na etapie uwarunkowań nie jest celowym określanie dokładnej powierzchni projektowanych terenów, ze względu na brak sprecyzowanych funkcji. Wyznaczone tereny powinny stanowić znaczną rezerwę terenu.

Zagrożenie powodziowe będzie miało wpływ na przyjęte w projekcie studium rozwiązania, w tym na zasięg stref przeznaczonych do zainwestowania. Zasięg powodzi ograniczy nową zabudowę we wsi Wilczkowice. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią obejmuje tam nawet zwartą strukturę funkcjonalno – przestrzenną. W pozostałych terenach obszar powodzi zamyka się w dolinie rzeki. Proponuje się pozostawić jako budowlane tereny wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych.

Obecność obszarów chronionych, w tym obszaru Natura 2000 będzie miała wpływ na rozmieszczenie proponowanych funkcji. W obszarach chronionych znajdują się głównie tereny zielone, lasy, wody, stawy hodowlane. Ustalenia planów ochrony sporządzonych dla obszarów Natura 2000 wskazują na liczne ograniczenia, które mają przede wszystkim związek z ochroną siedlisk ptaków. Wiąże się to z obcięciem możliwych funkcji turystyczno – rekreacyjnych, w szczególności przy zbiornikach wodnych. Ograniczenia spowodują ustalenie odrębnych funkcji dla terenów wód i terenów turystycznych w w/w obszarach. Ponadto należy uwzględnić w sposobach zagospodarowania przebieg korytarzy ekologicznych, w szczególności korytarza ekologicznego rzeki Wisły. Obecność korytarza będzie miała wpływ na przyjęte rozwiązania, w szczególności w terenach zabudowy, poprzez zastosowanie ograniczeń w realizacji tejże zabudowy. We wszystkich terenach leżących na trasie korytarza sposób zagospodarowania powinien gwarantować przede wszystkim zachowanie jego ciągłości przyrodniczej.

Wpływ na kształt struktury funkcjonalno – przestrzennej będą również mieć uciążliwości wynikające z prowadzonej działalności górniczej, które każdorazowo należy uwzględniać przy projektowaniu poszczególnych funkcji.

W przyjętej strukturze funkcji należy uwzględnić udokumentowane złoża surowców, tak aby umożliwić ich eksploatację. Złoże „Wilczkowice – Skidziń – Pole A” jest częściowo wyeksploatowane, co może zostać uwzględnione w sposobach zagospodarowania terenu.

SPIS TABEL:

Tabela 1.	Liczba ludności w gminie Brzeszcze w latach 2010- 2015
Tabela 2.	Gęstość zaludnienia w gminie Brzeszcze na tle powiatu, województwa i kraju w 2015 r.
Tabela 3.	Ruch naturalny ludności w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015
Tabela 4.	Procesy migracyjne w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015
Tabela 5.	Struktura wiekowa gminy Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015
Tabela 6.	Statystyka mieszkaniowa gminy Brzeszcze w latach 2010-2015
Tabela 7.	Warunki mieszkaniowe w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w 2015 r.
Tabela 8.	Mieszkania oddane do użytkowania na 10 000 ludności w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015
Tabela 9.	Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 zawartych małżeństw w gminie Brzeszcze na tle powiatu i województwa w latach 2010-2015
Tabela 10.	Bezrobocie w gminie Brzeszcze w latach 2010-2015
Tabela 11.	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w gminie Brzeszcze i powiecie oświęcimskim w 2015 roku
Tabela 12a.	Struktura dochodów budżetu gminy Brzeszcze według działów w latach 2013-2016
Tabela 12b.	Struktura wydatków budżetu gminy Brzeszcze według działów w latach 2013-2016
Tabela 13.	Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Brzeszcze w latach 2010-2015
Tabela 14.	Zadania inwestycyjne w Gminie Brzeszcze na 2017 roku
Tabela 15.	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę na obszarze Gminy Brzeszcze z podziałem na obręby
Tabela 16.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze
Tabela 17.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 listopada 2008r. w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze
Tabela 18.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XX/203/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze dla obszaru „Brzeszcze IA”
Tabela 19.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXX/297/2013 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 maja 2013 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze w rejonie ulicy Ofiar Oświęcimia
Tabela 20.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku (zmiana: IX/57/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jawiszowic i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobniańska i Daszyńskiego
Tabela 21.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr VIII/44/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 24 kwietnia 2015 roku

	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie Łężnika
Tabela 22.	Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Brzeszcze
Tabela 23.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze
Tabela 24.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/282/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 listopada 2008r. w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze
Tabela 25.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIX/293/13 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 kwietnia 2013r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Jedlina
Tabela 26.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XLII/427/14 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 września 2014 roku (zmiana: IX/57/2015 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jawiszowic i Brzeszcz w rejonie ulic Turystycznej, Łęckiej, Drobnia i Daszyńskiego
Tabela 27.	Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Jawiszowice
Tabela 28.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze
Tabela 29.	Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Przecieszyn
Tabela 30.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze
Tabela 31.	Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Zasole
Tabela 32.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze
Tabela 33.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno-wschodniej części sołectw Wilczkowice i Skidziń
Tabela 34.	Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Wilczkowice
Tabela 35.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXVIII/236/2000 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 października 2000 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu Gminy Brzeszcze "Wilczkowice-Skidziń"
Tabela 36.	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/313/05 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 listopada 2005 r. wraz ze zmianami w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Gminy Brzeszcze

- Tabela 37.** Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XVI/169/12 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 lutego 2012r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze w rejonie ulic Ślepej i Maniska w Skidzinu
- Tabela 38.** Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/234/2016 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Oświęcimskiej w północno-wschodniej części sołectw Wilczkowice i Skidziń
- Tabela 39.** Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze sołectwa Skidziń
- Tabela 40.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze miasta Brzeszcze
- Tabela 41.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Jawiszowice
- Tabela 42.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Przecieszyn
- Tabela 43.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Zasole
- Tabela 44.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Wilczkowice
- Tabela 45.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze sołectwa Skidziń
- Tabela 46.** Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej
- Tabela 47.** Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz szacunkową chłonność obszarów z podziałem na jednostki osadnicze

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Brzeszcze w latach 2010- 2015